

24.02

๖๑-๕๑๘๐

๕,๕

การศึกษาปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ในเขตกรุงเทพมหานคร

ปริญญาโท

ทอง

ธีรภัทร์ สุวรรณชาติ

10 พ.ย. 2537

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

พฤษภาคม 2537

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาใบปริญญาพนธฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(รศ. ดร.สุนทร โคตรบรรเทา)
..... กรรมการ
(ผศ. ดร.เสาวนีย์ เล่วลิ้ม)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รศ. ดร.สุนทร โคตรบรรเทา)
..... กรรมการ
(ผศ. ดร.เสาวนีย์ เล่วลิ้ม)
..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผศ. ดร.พิตร ทองชั้น)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญาพนธฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.คิรียภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 6 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2537

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดีโดยได้รับความกรุณาช่วยเหลือ แนะนำ ให้คำปรึกษา ตลอดจนเอาใจใส่อย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา ประธานควบคุม ปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลย์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิตร ทองชั้น กรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง ในความอนุเคราะห์และความเอาใจใส่ของท่านเป็นอย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็น อย่างสูง

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนวัดพระยาธรรม ศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรปราการ และหน่วยจัดโรงเรียนวัดด่านสำโรง ตลอดจนนักศึกษาทำให้ ข้อมูลและช่วยเหลือในการ Tey-out เครื่องมือ

ขอขอบพระคุณครูประจำกลุ่มและนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลายใน เขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2536 ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบคุณ คุณลัดดา สุวรรณชาติ และขอใบใจเด็กชายอดิเศรษฐ์ สุวรรณชาติ ลูกชาย ที่รักยิ่ง ที่สนับสนุนและคอยให้กำลังใจในการศึกษาตลอดมา ท้ายที่สุดนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บุรพาจารย์ทุกท่านที่ถ่ายทอดวิชาความรู้และประสบการณ์แก่ผู้วิจัย และคุณพ่อบุญจันทร์-คุณแม่มูล สุวรรณชาติ ที่คอยสนับสนุนเป็นขวัญกำลังใจในการศึกษาและการทำปริญญานิพนธ์

ธีรภัทร์ สุวรรณชาติ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	6
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	6
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	6
คานิยามศัพท์เฉพาะ	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
การศึกษาทางไกล	10
กระบวนการพบกลุ่มทางไกล	12
จิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่	16
ทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่	17
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	18
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	23
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	24
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	24
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	25
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ	26
การเก็บรวบรวมข้อมูล	27
การวิเคราะห์ข้อมูล	29
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	29

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	32
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	32
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	32
ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา	33
ตอนที่ 2 วิเคราะห์ปัญหาการพบกลุ่ม	35
ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาเป็นรายด้าน	76
ตอนที่ 4 วิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะโดยใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ	110
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	113
จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	113
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	113
กลุ่มตัวอย่าง	113
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	114
การเก็บรวบรวมข้อมูล	114
การวิเคราะห์ข้อมูล	115
สรุปผลการวิจัย	116
การอภิปรายผล	121
ข้อเสนอแนะ	135
บรรณานุกรม	138
ภาคผนวก	143
ประวัติย่อผู้วิจัย	150

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพส่วนตัว	33
2 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา เพศชาย ด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน	35
3 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา เพศชาย ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม	37
4 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา เพศชาย ด้านกิจกรรมต่อเนื่อง	39
5 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา เพศหญิง ด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน	41
6 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา เพศหญิง ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม	43
7 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา เพศหญิง ด้านกิจกรรมต่อเนื่อง	45
8 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา กลุ่มอายุต่ำกว่า 18 ปี ด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน	47
9 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา กลุ่มอายุต่ำกว่า 18 ปี ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม	49
10 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา กลุ่มอายุต่ำกว่า 18 ปี ด้านกิจกรรมต่อเนื่อง	51
11 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา กลุ่มที่มีอายุ 18-25 ปี ด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน	53
12 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา ที่มีอายุ 18-25 ปี ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม	55

ตาราง	หน้า
13 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา ที่มีอายุ 18-25 ปี ด้านกิจกรรมต่อเนื่อง	57
14 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา ที่มีอายุมากกว่า 25 ปี ด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน	59
15 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา ที่มีอายุมากกว่า 25 ปี ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม	61
16 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา ที่มีอายุมากกว่า 25 ปี ด้านกิจกรรมต่อเนื่อง	63
17 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา กลุ่มที่ไม่มีงานทำ ด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน	65
18 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา กลุ่มที่ไม่มีงานทำ ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม	67
19 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา กลุ่มที่ไม่มีงานทำ ด้านกิจกรรมต่อเนื่อง	69
20 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา กลุ่มที่มีงานทำ ด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน	70
21 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา กลุ่มที่มีงานทำ ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม	72
22 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา กลุ่มที่มีงานทำ ด้านกิจกรรมต่อเนื่อง	74
23 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแตกต่าง ระหว่างค่าเฉลี่ยปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาด้านกิจกรรมการแก้ปัญหา การเรียน จำแนกตามเพศ	76
24 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแตกต่าง ระหว่างค่าเฉลี่ยปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนา คุณภาพชีวิตและสังคม จำแนกตามเพศ	78

ตาราง	หน้า
25 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแตกต่าง ระหว่างค่าเฉลี่ยปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาด้านกิจกรรมด้านต่อเนื่อง จำแนกตามเพศ	80
26 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแตกต่าง ระหว่างค่าเฉลี่ยปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาด้านกิจกรรมการแก้ปัญหา การเรียนรู้ จำแนกตามอายุ	82
27 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแตกต่าง ระหว่างค่าเฉลี่ยปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนา คุณภาพชีวิตและสังคม จำแนกตามอายุ	84
28 เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม เรื่องกิจกรรมไม่สามารถนำเอาความรู้ไปปฏิบัติจริงได้ จำแนกตามกลุ่ม ที่มีอายุแตกต่างกัน	86
29 เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มเรื่องกิจกรรมไม่สามารถนำเอาความรู้ไป ปฏิบัติจริงได้ของนักศึกษาที่มีกลุ่มอายุแตกต่างกันเป็นรายคู่	87
30 เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม เรื่องไม่จัดให้มีการอภิปรายประเด็นปัญหาอย่างกว้างขวาง จำแนก ตามกลุ่มที่มีอายุแตกต่างกัน	88
31 เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มเรื่องไม่จัดให้มีการอภิปรายประเด็นปัญหาของ นักศึกษาที่มีกลุ่มอายุแตกต่างกันเป็นรายคู่	89
32 เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม เรื่องขาดการส่งเสริมให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ จำแนก ตามกลุ่มที่มีอายุแตกต่างกัน	90
33 เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มเรื่องขาดการส่งเสริมให้นักศึกษาได้แสดง ความคิดเห็นอย่างอิสระของนักศึกษาที่มีกลุ่มอายุแตกต่างกันเป็นรายคู่	91

ตาราง	หน้า
34 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแตกต่าง ระหว่างค่าเฉลี่ยปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาด้านกิจกรรมด้านต่อเนื่อง จำแนกตามอายุ	92
35 เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มด้านกิจกรรมต่อเนื่อง เรื่องครูประจำกลุ่มไม่ได้ มอบหมายงานล่วงหน้า จำแนกตามกลุ่มที่มีอายุแตกต่างกัน	94
36 เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่ม เรื่องครูประจำกลุ่มไม่ได้มอบหมายงานล่วงหน้า ของนักศึกษาที่มีกลุ่มอายุแตกต่างกันเป็นรายคู่	95
37 เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มด้านกิจกรรมต่อเนื่อง เรื่องขาดการนำเอาปัญหา ที่ยังแก้ไม่ได้มาแก้อีกครั้ง จำแนกตามกลุ่มที่มีอายุแตกต่างกัน	96
38 เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่ม เรื่องขาดการนำเอาปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้มาแก้ อีกครั้งหนึ่งของนักศึกษาที่มีกลุ่มอายุแตกต่างกันเป็นรายคู่	97
39 เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มด้านกิจกรรมต่อเนื่อง เรื่องไม่ได้มอบหมายงาน ให้นักศึกษาติดตามปัญหาของแต่ละชุมชน จำแนกตามกลุ่มที่มีอายุแตกต่างกัน	98
40 เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่ม เรื่องไม่ได้มอบหมายงานให้นักศึกษาติดตาม ปัญหาของแต่ละชุมชนของนักศึกษาที่มีกลุ่มอายุแตกต่างกันเป็นรายคู่	99
41 เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มด้านกิจกรรมต่อเนื่อง เรื่องไม่ได้จัดให้นักศึกษา ฝึกปฏิบัติการแก้ปัญหา กับชุมชนจริง จำแนกตามกลุ่มที่มีอายุแตกต่างกัน	100
42 เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่ม เรื่องไม่ได้จัดให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติการแก้ปัญหา กับชุมชนจริงของนักศึกษาที่มีกลุ่มอายุแตกต่างกันเป็นรายคู่	101
43 เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มด้านกิจกรรมต่อเนื่อง เรื่องขาดการประเมินผล การจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง จำแนกตามกลุ่มที่มีอายุแตกต่างกัน	102
44 เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่ม เรื่องขาดการประเมินผลการจัดกิจกรรม แต่ละครั้งของนักศึกษาที่มีกลุ่มอายุแตกต่างกันเป็นรายคู่	103
45 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแตกต่าง ระหว่างค่าเฉลี่ยปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาด้านกิจกรรมการแก้ปัญหา การเรียน จำแนกตามสถานภาพการทำงาน	104

ตาราง	หน้า
46 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแตกต่าง ระหว่างค่าเฉลี่ยปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนา คุณภาพชีวิตและสังคม	106
47 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแตกต่าง ระหว่างค่าเฉลี่ยปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาด้านกิจกรรมต่อเนื่อง	108
48 ค่าร้อยละของปัญหาและข้อเสนอแนะของนักศึกษาที่มีต่อการพบกลุ่มด้าน กิจกรรมและการแก้ไขปัญหาการเรียน	110

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าจำเป็นต้องพัฒนาประชาชนในประเทศเสียก่อน เมื่อประชาชนในประเทศพัฒนาคุณภาพทุก ๆ ด้านแล้ว ย่อมเป็นผลให้การพัฒนาประเทศเจริญก้าวหน้า วิธีการสำคัญในการพัฒนาประชาชนในประเทศคือ การให้บริการการศึกษาแก่ประชาชน เพราะการศึกษาเป็นปัจจัยจำเป็นอย่างหนึ่งที่ประชาชนทุกคนควรได้รับ ประชาชนบางส่วนมีโอกาสได้รับการศึกษา แต่ก็มีประชาชนจำนวนมากไม่อยู่ในประเทศที่ไม่มีโอกาสได้รับการศึกษาหาความรู้ในระหว่างที่อยู่โรงเรียนเพราะมีข้อจำกัดหลายด้าน ดังนั้นจึงเกิดแนวคิด "การศึกษาตลอดชีวิต" และ "การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม" ทั้ง 2 แนวคิดนี้มีลักษณะการจัดการศึกษาเพื่อชีวิตและตลอดชีวิตและเป็นหลักการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปัจจุบัน

ผลของการยึดหลักการจัดการศึกษาตลอดชีวิตนี้ก่อให้เกิดการขยายขอบเขตของการศึกษา การบริการให้การศึกษาและวิธีการใหม่ ๆ ในการจัดการศึกษาระบบเปิด (Open Education) ที่ใช้การศึกษาทางไกล โดยมุ่งขยายโอกาสให้ผู้ที่ยังขาดโอกาสได้ศึกษาอย่างกว้างขวางทั่วถึง และเป็นธรรมกับประชาชนทุกคน เพื่อลดภาวะความจำกัดทั้งด้านกระบวนการ โครงสร้าง สิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ และการศึกษาทางไกลเป็นการศึกษาที่จัดให้กับประชาชนที่ด้อยโอกาส หรือผู้ที่อยู่นอกโรงเรียน เพื่อเปิดโอกาสให้กับทุกคนในสังคมได้รับการศึกษา สามารถศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองไม่ว่าจะอาศัยอยู่ในพื้นที่ใดของประเทศก็สามารถได้รับการศึกษาจากศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนที่อยู่ใกล้ได้ เป็นการเปิดช่องว่างของประชาชนจำนวนมากที่ไม่มีโอกาสรับบริการทางการศึกษาจากระบบการศึกษาในโรงเรียน (เชียรศรี วิริธสิริ. 2527 : 7) การศึกษาสามารถจัดให้กับประชาชนทุกเพศทุกวัยและศึกษาได้ทุกสถานที่ ทั้งนี้เพื่อสนองความต้องการของประชาชนทุกประเภทในสังคม และช่วยให้ประชาชนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิต (เพ็ญแข ประจันปัจจนิก. 2532 : 11)

กระทรวงศึกษาธิการได้ปรับปรุงการจัดการศึกษาสำหรับประชาชนที่อยู่นอกระบบโรงเรียน โดยกำหนดให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมการพบกลุ่มเป็นเวลา 48 ชั่วโมง รวมทั้งวิธีศึกษาด้วยตนเอง มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาอยู่ 3 กรมด้วยกันคือ กรมวิชาการ กรมสามัญศึกษา และกรมการศึกษานอกโรงเรียนเรียกการจัดการศึกษาประเภทนี้ว่า "การศึกษา นอกระบบโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก" ให้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี 2526 (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2531 : 50 - 51)

การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนสายสามัญศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยวิธีทางไกลเป็นการจัดการศึกษาต่อเนื่องจากหลักสูตรในโรงเรียน และนอกระบบโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งมุ่งที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนที่ต้องการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม แต่ขาดโอกาสที่จะศึกษาต่อในระบบโรงเรียน เนื่องจากมีปัญหาและความจำกัดหลายด้าน จึงทำให้มีประชาชนในประเทศไทยจำนวนมากที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นแล้ว ไม่มีโอกาสได้ศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประชาชนเหล่านี้ควรจะได้รับการพัฒนาส่งเสริมความสามารถทางด้านความคิด และพัฒนาทางด้านจิตใจเพื่อสามารถดำรงอยู่ในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (ศูนย์การศึกษานอกระบบเรียนภาคใต้. 2526 : 15)

เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาแก่เด็ก เยาวชน และผู้ใหญ่ ที่อยู่นอกระบบโรงเรียนได้พัฒนาคุณภาพชีวิตได้รับการศึกษาที่เป็นพื้นฐานการดำเนินชีวิต รู้จักคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น เห็นช่องทางการประกอบอาชีพ สามารถทำงานเป็นกลุ่ม มีคุณธรรม ศีลธรรม รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ ทันท่วงทีเหตุการณ์ปัจจุบัน มีโอกาสพัฒนาทักษะกระบวนการและวิธีอันตามความจำเป็นสามารถพึ่งตนเองและดำรงชีวิตอย่างมีความสุขในสังคมปัจจุบันได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2529 : 55 - 56) สิ่งสำคัญในการเรียนการสอนนักศึกษาที่เป็นผู้ใหญ่คือ การช่วยให้ผู้ใหญ่ได้เรียนรู้ได้ค้นพบด้วยตนเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ (สุนทร โคตรบรรเทา. 2525 : 106 - 107) ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้ใหญ่ควรจัดให้สอดคล้องกับลักษณะธรรมชาติของมนุษย์ทั้งในด้านสังคมและจิตวิทยาของผู้ใหญ่ ซึ่งในสังคมหรือชุมชนแต่ละแห่งจะพบประชาชนทั่วไปอาศัยอยู่ตามลำพัง บางครั้งก็อยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ๆ กลุ่มเล็กบ้าง กลุ่มใหญ่บ้าง แต่ละกลุ่มก็มีกิจกรรมร่วมกันในบางครั้ง กิจกรรมการเรียนการสอนจึงควรให้ผู้ใหญ่ได้เรียนรู้ (สมบูรณ์ ศายาชีวิน. 2526 : 205)

กิจกรรมการพบกลุ่มเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษามีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น จึงเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติตามความเหมาะสมแต่ละกิจกรรม การศึกษานอกสถานที่ การระดมพลังสมอง การอภิปรายกลุ่มหรือคณะ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น (สุทธิธรรม คงสวัสดิ์. 2536 : 36) การทำงานหรือกิจกรรมกลุ่มเป็นการช่วยพัฒนาพฤติกรรมทางสังคม ช่วยให้ผู้รู้จักแก้ปัญหาโดยการทำงานร่วมกัน ร่วมมือกันทำงานให้เป็นประโยชน์ต่อสมาชิกที่ดีของสังคม (วาลี บรูซสิงห์. 2524 : 18; อ้างอิงมาจาก Rogers. 1970 : 121 - 122)

กิจกรรมการพบกลุ่ม จัดเพื่อฝึกให้นักศึกษารู้จักกระบวนการแก้ปัญหา "คิดเป็น" เกิดการทำงานร่วมกับผู้อื่นในกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ และนำความรู้ที่ได้จากกลุ่มไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์แก่สังคมและชุมชนที่ตนอาศัยอยู่ด้วยเหตุนี้การพบกลุ่ม จึงมีขั้นตอนในการทำกิจกรรมที่แบ่งออกเป็น 3 ช่วงคือ ช่วงที่หนึ่งเป็นกิจกรรมการแก้ปัญหการเรียนรู้ กิจกรรมนี้จัดให้นักศึกษานำปัญหาที่เกิดขึ้นจากการศึกษาด้วยตนเอง จากสื่อหลักและสื่อเสริมมาร่วมกันแก้ โดยมีครูประจำกลุ่มใช้เทคนิคในการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับปัญหาและสถานการณ์ที่เป็นอยู่มากกระตุ้นให้เกิดการอยากรู้อยากแก้ปัญหา ซึ่งอาจจะจัดทัศนศึกษานอกสถานที่ เชิญวิทยากรพิเศษบรรยายเฉพาะเรื่องให้นักศึกษามีปัญหา ส่วนช่วงที่สองเป็นกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม กิจกรรมเพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษานำปัญหาจากประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในชุมชน สังคม ที่ตนอาศัยอยู่ หรือปัญหาของชาติโดยส่วนรวมมาร่วมกันแก้ปัญหาศึกษาแนวทางแก้ไข เพื่อให้สอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาของโรงเรียนที่กล่าวว่าการจัดการศึกษาเพื่อให้นักศึกษาเป็นผู้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และช่วงที่สามเป็นกิจกรรมต่อเนื่องที่จัดขึ้นหลังจากกิจกรรมแก้ปัญหการเรียนรู้และกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม ได้แก่ กิจกรรมที่ได้รับมอบหมายให้นักศึกษาค้นคว้าและทำกิจกรรมภาคปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม ซึ่งสืบเนื่องจากที่ร่วมกันคิดไว้

การจัดให้นักศึกษาร่วมกันทำงานกับเพื่อน ๆ ในชุมชนย่อมเป็นหนทางให้นักศึกษาเหล่านั้นรู้จักการทำงานเป็นกลุ่ม รู้จักเสียสละ รู้จักประนีประนอม มีความสามัคคี มีความรับผิดชอบและมีความผูกพันกับชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่ ซึ่งเป็นวิธีพัฒนาคุณภาพชีวิต การไปพบกลุ่มของนักศึกษาที่มีครูประจำกลุ่ม มีเพื่อนร่วมกลุ่ม ทำให้มีโอกาสอภิปรายพูดคุยเรื่องที่ได้ฟังมาแล้ว มีการคิดและ

วิเคราะห์ทางเลือกต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่เหมาะสมและดีที่สุดสำหรับกลุ่มและตนเอง เป็นการศึกษาที่เหมาะสมแก่ผู้ที่มีภารกิจมาก (ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา. 2533 : 6)

สื่อวิทยุและโทรทัศน์มีข้อจำกัดในด้านเป็นสื่อทางเดียว นักศึกษาไม่สามารถทบทวนในส่วนที่ต้องการฟังและดูใหม่ได้ เพราะความจำเป็นในการประกอบอาชีพทำให้ขาดโอกาสรับชมและรับฟังรายการต่าง ๆ ได้ และบางครั้งนักศึกษาพลาดการไปพบกลุ่ม จึงไม่สามารถศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองได้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2533 : 2) การจัดบริการในด้านการผลิตสื่อเสริมในด้านสื่อสิ่งพิมพ์ เทป รายการวิทยุและเอกสารสื่อเสริมอื่น ๆ ให้มากขึ้น เพื่อสนับสนุนผู้ที่สนใจจะได้ศึกษาด้วยตนเอง เป็นการส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นผู้รักการอ่าน รู้จักแสวงหาความรู้ให้ตนเอง การจัดกิจกรรมการพบกลุ่มของครูประจำกลุ่ม เพื่อต้องการให้นักศึกษาใช้เวลาในการพบกลุ่ม ทำการแก้ปัญหาคำเรียนเมื่อนักศึกษาอ่านคู่มือเรียนบางรายวิชาด้วยตนเองไม่เข้าใจ และควรจัดให้มีการอบรมสัมมนา เพื่อเพิ่มพูนความรู้แก่ครูประจำกลุ่ม ซึ่งปฏิบัติงานมาระยะหนึ่งแล้วให้มีความรู้เพิ่มขึ้น สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ในการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของนักศึกษาให้มากที่สุด (อุบล ทัศนโกวิท. 2531 : 69)

การจัดกิจกรรมการพบกลุ่มของครูประจำกลุ่ม พบว่า ครูประจำกลุ่มเข้าใจถึงจุดประสงค์ของการพบกลุ่มว่ามีไว้ให้ครูประจำกลุ่มสอนหนังสือเหมือนในระบบชั้นเรียน แต่เนื่องจากนักศึกษามีความต้องการให้เน้นการเรียนการสอนมากกว่าการทำกิจกรรมต่าง ๆ และครูประจำกลุ่มก็คอยทักษะในการจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ ที่เป็นการชักจูงให้นักศึกษาเปลี่ยนทัศนคติ ในเรื่องการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม (อุษา เทียนทอง. 2530 : 60) ความสัมพันธ์ของครูประจำกลุ่มระหว่างองค์ประกอบบางประการกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ครูประจำกลุ่มจัดกระบวนการเรียนการสอนแบบอภิปรายปัญหาเป็นไปอย่างไม่ถูกต้องตามหลักการเรียน คือ ครูประจำกลุ่มควรมีบทบาทชี้แนะประสานงาน แต่กลายเป็นผู้สอนและสอนทุกวิชา ซึ่งครูเองไม่มีความชำนาญพอ (พวงรัตน์ พยุงกิจ. 2526 : 91)

การจัดกิจกรรมการพบกลุ่มที่ปฏิบัติกันอยู่ทุกวันนี้ ไม่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของกรมการศึกษานอกโรงเรียนอย่างแท้จริง การมาพบกลุ่มของนักศึกษาแต่ละครั้งมุ่งหวังเฉพาะการเรียนการสอนเนื้อหา การทบทวนบทเรียน การจัดกิจกรรมเฉพาะด้านด้านความรู้ความเข้าใจทางวิชาการ

เท่านั้น ครูผู้สอนประจำกลุ่มให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนเนื้อหาวิชาการการวัดผล เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดความรู้สึกว่ามีการแข่งขันในด้านความรู้ที่จะเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา การที่ครูผู้สอนประจำกลุ่มไม่ได้ศึกษาอบรมการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มและจิตวิทยาการสอนผู้ใหญ่อิงขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่ในระบบนอกโรงเรียน มีแต่ความเคยชินอยู่ในระบบโรงเรียน การสอนเด็กที่เน้นเนื้อหาวิชาขาดความอิสระในด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ครูเป็นจุดศูนย์กลางชอบเป็นผู้สอนสั่งอย่างเดียว นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติตามโดยไม่มีเงื่อนไขกิจกรรมดังกล่าวจึงไม่น่าสนใจ ทำให้นักศึกษาเกิดความเบื่อหน่าย นักศึกษามีทัศนคติไม่ดีต่อการพบกลุ่ม

จากการที่ผู้วิจัยได้สังเกตการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มที่กำลังจัดอยู่ขณะนี้ สอดคล้องกับการศึกษาของ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง (2528 : 49) พบว่า การจัดกิจกรรมการพบกลุ่มได้มีการจัดการพบกลุ่มเฉพาะในช่วงแรก ๆ เท่านั้น กิจกรรมไม่ได้ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของบุคคลอย่างแท้จริง ควรมีการพัฒนาให้นักศึกษามีคุณภาพ รู้จักใช้ชีวิตอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง สามารถเป็นได้ทั้งผู้นำและผู้ตามที่ดี ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนำความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันสำหรับตนเองและชุมชนที่ตนอาศัยอยู่ได้

ข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มของนักศึกษาทางไกลไม่ได้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ครูประจำกลุ่มมุ่งที่จะสอนด้านเนื้อหาวิชาไม่ได้ส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักกระบวนการแก้ปัญหา คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหา สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ตามจุดประสงค์ของกรมการศึกษานอกโรงเรียนที่จัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อแก้ปัญหาการเรียน การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม ความเป็นอยู่ของตนเองและสังคมดีขึ้น ด้วยเหตุดังกล่าวนี้ จึงทำให้ผู้วิจัยอยากจะศึกษาวิธีการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มให้สามารถสอดคล้องกับจุดประสงค์ของกรมการศึกษานอกโรงเรียนและผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมที่ตนอาศัยอยู่

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่วางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มแต่ละด้านของนักศึกษาผู้ใหญ่วางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตาม เพศ อายุ และสถานภาพการทำงาน
3. เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่วางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเขตกรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เกิดประโยชน์ต่อวงการศึกษาดังต่อไปนี้

1. สามารถใช้เป็นข้อมูลหรือแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่วางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา
2. สามารถนำไปแก้ปัญหการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่วางไกล และเป็นแนวทางสำหรับครูประจำกลุ่มในการประสานงานให้การเรียนการสอนเกิดผลดีมีประสิทธิภาพในการพบกลุ่ม

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การศึกษาวิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้
 - 1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้เป็นนักศึกษาผู้ใหญ่วางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร แบ่งเขตจัดกลุ่มทั้งสิ้น 9 เขต การศึกษา

จำกัดเฉพาะผู้ที่ลงทะเบียนเรียนทางไกลในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536 มีจำนวนทั้งสิ้น 3,398 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลสังกัดกรมการศึกษา
นอกระบบในเขตกรุงเทพมหานครที่ลงทะเบียนเรียนภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536
เทียบจากสูตรของยามาเน่ (Yamane. 1967 : 583) โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน
(Multi-Stage Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง 360 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา

2.1.1 เพศ แบ่งเป็น

- 1) เพศชาย
- 2) เพศหญิง

2.1.2 อายุ แบ่งเป็น

- 1) ต่ำกว่า 18 ปี
- 2) ระหว่าง 18-25 ปี
- 3) มากกว่า 25 ปี

2.1.3 สถานภาพการทำงาน แบ่งเป็น

- 1) ไม่มีงานทำ
- 2) มีงานทำ

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาการพบกลุ่ม แบ่งเป็น 3 ด้าน

2.2.1 กิจกรรมการแก้ไขปัญหาการเรียน

2.2.2 กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม

2.2.3 กิจกรรมต่อเนื่อง

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพบกลุ่ม หมายถึง กิจกรรมที่นักศึกษาทำร่วมกันตามเกณฑ์ที่กำหนดให้ เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสพบปะ รู้จักคุ้นเคย ฝึกกระบวนการคิด การตัดสินใจแก้ปัญหา และการทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม
2. นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่ลงทะเบียนเป็นนักศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีการศึกษาทางไกลและกิจกรรมการพบกลุ่มในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536
3. การศึกษาทางไกล หมายถึง การศึกษาที่จัดให้กับผู้เรียนได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง สามารถศึกษาได้ทุกเพศ ทุกวัย ไม่ว่าจะอยู่ใกล้หรือไกล โดยอาศัยสื่อหลักหรือแบบเรียน และแบบผสมเป็นการศึกษาทางไกลที่จัดในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
4. ปัญหาของการพบกลุ่ม หมายถึง อุปสรรคที่ขัดขวางมิให้การจัดกิจกรรมการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล บรรลุเป้าหมาย ทำให้นักศึกษามาพบกลุ่มมีจำนวนน้อยลง สามารถแบ่งปัญหาออกเป็น 3 ด้าน
 - 4.1 ปัญหากิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน หมายถึง อุปสรรคที่ขัดขวางมิให้การจัดกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลบรรลุเป้าหมายการจัดกิจกรรมการแก้ปัญหาไม่มีระบบระเบียบขาดขั้นตอน ครูประจำกลุ่มไม่มีทักษะในการจัดการพบกลุ่ม ขาดการเตรียมความพร้อมของนักศึกษา การจัดกลุ่มของนักศึกษาไม่ได้จัดกลุ่มย่อยให้เหมาะสมกับปัญหาการยาก ง่าย ของกลุ่มปัญหา ขาดการส่งเสริมความคิดเห็นอย่างอิสระ และไม่ส่งเสริมการแก้ปัญหาแบบประชาธิปไตย
 - 4.2 ปัญหากิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม หมายถึง อุปสรรคที่ขัดขวางมิให้การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลบรรลุเป้าหมายกิจกรรมไม่ได้มุ่งเพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนาท้องถิ่นชุมชนและสังคมที่นักศึกษาอาศัยอยู่ ขาดการปลูกฝังเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และเสริมสร้างนันทนาการ จรรโลงศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงามของท้องถิ่นและของชาติ การพบกลุ่มไม่ได้มุ่งำหน้าความรู้ไปปฏิบัติจริงตามความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลและสังคม

4.3 ปัญหากิจกรรมต่อเนื่อง หมายถึง อุปสรรคที่ขัดขวางมิให้การจัดกิจกรรมต่อเนื่องบรรลุเป้าหมาย ครูประจำกลุ่มไม่ได้มอบหมายให้นักศึกษาได้ค้นคว้าหาความรู้แล้วนำไปปฏิบัติจริง ขาดการเตรียมงานที่จะมีการพบกลุ่มครั้งต่อไป รวมทั้งไม่ได้ร่วมกับนักศึกษาคิดหาแนวทางปรับปรุงประเมินกิจกรรมการพบกลุ่ม ไม่ได้เสนอแนะหลักการแนวคิดที่จะประสานงานติดต่อขอความร่วมมือจากแหล่งความรู้และวิทยากรมาให้ความปรึกษากิจกรรมการพบกลุ่ม และไม่สรุปติดตามปัญหาการเรียนที่ไม่สามารถแก้ไขได้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้ การศึกษาทางไกล กระบวนการพบกลุ่มทางไกล จิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

✓ การศึกษาทางไกล

1. ความหมาย นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการศึกษาทางไกลไว้ต่างกัน ดังนี้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2527 : 1) กล่าวว่า การศึกษาทางไกล หมายถึง การศึกษาระบบเปิดที่เปิดโอกาสและขยายโอกาสทางการศึกษาให้ผู้เรียนโดยไม่มีจำกัดเพศ วัย อาชีพ ฐานะ ชาติได้ศึกษาหาความรู้โดยมีต้องเข้าเรียนในห้องเรียนปกติ แต่มีระบบให้ผู้เรียนที่อยู่ต่างถิ่นต่างสถานที่สามารถศึกษาด้วยตนเองได้ ทวีป อภิสถิติ (2528 : 1) กล่าวว่า สื่อที่ใช้ในการจัดการศึกษาทางไกลประกอบด้วยเครื่องมืออุปกรณ์หลายอย่าง เช่น ในรูปของวิทยุกระจายเสียงโทรทัศน์ หรือสิ่งพิมพ์ที่ส่งผ่านทางไปรษณีย์ วิจิตร ภักดีรัตน์ (2530 : 46) กล่าวว่า การศึกษาทางไกลมาจากคำว่า Distance Education คือการศึกษาที่มีระยะทางระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน โดยผู้เรียนกับผู้สอนอยู่คนละสถานที่กัน ไม่ว่าจะอยู่ใกล้หรือไกล เขียวศรี วิริทธิ์สิริ (2530 : 30) กล่าวว่า การศึกษาทางไกลหมายถึงการเรียนการสอนที่ผู้เรียนได้เรียนด้วยตนเองอย่างอิสระและทำกิจกรรมโดยอาศัยสื่อทางไกลแบบต่าง ๆ

จากการศึกษาความหมายของการศึกษาทางไกล ตามทัศนะที่นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวไว้ข้างต้นพอที่จะสรุปได้ว่า การศึกษาทางไกลหมายถึงการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนทุกเพศทุกวัย อยู่ใกล้หรือไกลก็สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง โดยอาศัยสื่อทางไกลแบบผสม

2. หลักการ หลักการในการจัดการศึกษาทางไกล (ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา. 2533 : 6) มีดังนี้

2.1 เป็นการเรียนโดยใช้สื่อประสม ได้แก่ สิ่งพิมพ์ รายการวิทยุ โทรทัศน์ และการจัดกลุ่มนักศึกษาให้มีการพบกลุ่มแต่ละกิจกรรม

2.2 เป็นการเรียนระบบเปิด คือ นักศึกษาสามารถมาลงทะเบียนเรียนได้อย่างทั่วถึง เปิดโอกาสให้ประชาชนเรียนได้ทุกเพศ ทุกวัย และเรียนได้ทุกสถานที่ ทุกเวลา ตามความสามารถ ความสะดวกของนักศึกษาและส่งเสริมให้นักศึกษาได้ศึกษาตามความสามารถไม่มีข้อจำกัด

2.3 เป็นการเรียนที่มุ่งเน้นการพึ่งพาตนเอง คือ ให้นักศึกษาวางแผนวิธีเรียนด้วยตนเอง โดยใช้สื่อประสม

2.4 เป็นการเรียนที่ฝึกให้นักศึกษาได้ทำงานร่วมกับคนอื่น โดยมีการกำหนดให้พบกลุ่มสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

3. วัตถุประสงค์ การจัดการศึกษาทางไกลมีวัตถุประสงค์พอสรุปได้ 5 ประการดังนี้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2528 : 56)

3.1 เพื่อเปิดโอกาสให้แก่ประชาชนที่ด้อย พลาด หรือขาดโอกาสทางการศึกษา ได้เพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ถูกต้องอันจะเป็นประโยชน์ในการที่จะนำไปปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของตนเองให้ดีขึ้น

3.2 ใช้รูปแบบการศึกษาทางไกลในการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนที่ไม่ได้เรียนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในระบบโรงเรียน

3.3 เสริมสร้างการรู้หนังสือและยกระดับการให้การศึกษาแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง

3.4 ให้ประชาชนได้รับความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ที่สอดคล้องกับสภาพความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้

3.5 สร้างเสริมให้เกิดกระบวนการพบกลุ่มในการเรียนการสอน และการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในการเรียนการสอนและชุมชน

4. วิธีการเรียนทางไกล การจัดการเรียนการสอนทางไกล นักศึกษาต้องศึกษาด้วยตนเอง โดยอาศัยสื่อหลักที่สำคัญ 3 สื่อคือ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2529 : 11)

4.1 สื่อคู่มือการเรียน เป็นสื่อหลักที่มีความสำคัญมากที่สุด เพราะเป็นสื่อที่ให้ความรู้ทางวิชาการ ช่วยให้นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองตลอดเวลาเมื่อต้องการ ไม่ว่านักศึกษาจะอยู่ที่ไหนก็สามารถศึกษาได้ เป็นสื่อที่ส่งเสริมการอ่านแล้วทำความเข้าใจได้หลายครั้ง

4.2 สื่อรายการวิทยุ เป็นสื่อที่ส่งข่าวสารได้รวดเร็ว ครอบคลุมพื้นที่เนื้อหาที่นำมาเสนอเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องความรู้ทางวิชาการ และให้ข้อคิดเห็นแก่นักศึกษาเป็นประเด็นคำถามได้ เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาอยากรู้ อยากศึกษาค้นคว้าต่อไป

4.3 สื่อการพบกลุ่ม นักศึกษาทางไกลต้องมาร่วมทำกิจกรรมพบกลุ่มเพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียน ซึ่งศึกษาจากคู่มือการเรียน การฟังรายการวิทยุ และจากสื่อสิ่งพิมพ์อื่น ๆ มาร่วมกันแก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการกลุ่มมาแก้ปัญหาตัดสินใจร่วมกัน โดยมีครูประจำกลุ่มเป็นผู้คอยประสานงาน

ในการจัดกิจกรรมการเรียนของนักศึกษาทางไกลวิธีเรียนด้วยตนเองนี้ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายต้องทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชนและสังคมจำนวน 48 หน่วย โดยมาพบกลุ่มเป็นการทำงานกลุ่มภาคปฏิบัติที่มุ่งเสียสละ เพื่อส่วนรวมและชุมชนอย่างแท้จริง ทำให้นักศึกษารักการทำงานร่วมกัน มีความรับผิดชอบร่วมกัน มีความผูกพันกับชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่ รู้จักคิด รู้จักทำ และการแก้ปัญหาซึ่งก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิต

กระบวนการพบกลุ่มทางไกล

1. กลุ่ม ได้มีผู้ให้ความหมายไว้มากมาย ดังนี้ พนม สัมอาชีย์ (2520 : 39) กล่าวว่า กลุ่มหมายถึงบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปได้มาร่วมกันและมีการแสดงในลักษณะที่เป็นการปะทะสังสรรค์ กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2528 : 3) กล่าวว่า กลุ่มหมายถึงการรวมตัวของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยสมาชิกในกลุ่มจะต้องมีจุดประสงค์ที่แน่นอนร่วมกัน มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในระดับหนึ่งคือ สามารถพึ่งพาอาศัยช่วยเหลือกันและกันได้ กลุ่มนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กำหนดไว้ว่ากลุ่มหนึ่ง ๆ ไม่ควรเกินกลุ่มละ 35 คน เดวิส (Davis. 1963 :

405) กล่าวว่า กลุ่มหมายถึงบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มีปฏิสัมพันธ์กันโดยมีเป้าหมายร่วมกันอย่างเห็นได้ชัด

พอจะเห็นแล้วว่า การพบกลุ่มสามารถทำให้นักศึกษาที่มีจุดประสงค์เดียวกันได้ร่วมมือกันทำกิจกรรมที่ตนเองต้องการให้บรรลุจุดหมายได้

2. กระบวนการกลุ่ม เป็นกระบวนการที่กลุ่มนักศึกษาและครูประจำกลุ่มประสานกันในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สามารถฝึกให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจสมาชิกในกลุ่มและเข้าใจตนเองมากขึ้นเป็นการเรียนรู้ที่มีเหตุผลยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้จักการเป็นผู้นำและการเป็นผู้ตามที่ดี ฝึกทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ รู้จักคิด ตัดสินใจอย่างสมเหตุสมผล สามารถพึ่งตนเองได้ (อุดม เขยกิจวงศ์. 2529 : 73 - 74) กระบวนการพบกลุ่มเป็นวิธีเรียนวิธีสอนที่ช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมการเรียนรู้แบบประชาธิปไตย ช่วยสร้างความสัมพันธ์อันอบอุ่นเป็นการลดช่องว่างระหว่างนักศึกษากับครูประจำกลุ่ม ทำให้นักศึกษาเกิดทัศนคติที่ดีงาม การสอนแบบกระบวนการพบกลุ่มไม่ได้ยึดรูปแบบที่ครูเป็นจุดศูนย์กลาง ครูประจำกลุ่มไม่ได้สอนโดยตรง หรือผูกขาดการสอนแต่ผู้เดียว แต่เป็นวิธีที่ครูประจำกลุ่มพยายามทำให้นักศึกษามีประชาธิปไตยในการเรียน มีส่วนร่วมในบทเรียนมากขึ้น

3. ทฤษฎีกระบวนการพบกลุ่มสำหรับการเรียนการสอน หมายถึง หลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่นักศึกษาได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสัมพันธกับผู้อื่นในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ (นิยม จิมตระกูล. 2522 : 115) การเรียนการสอนแบบการพบกลุ่ม ผู้สอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ร่วมวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ ได้แสดงความรู้สึก ความคิด และแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้ ซึ่งทำให้นักศึกษาเข้าใจปัญหาในการเรียนต่าง ๆ อย่างถ่องแท้ ถือเป็นประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้รับจากการวิเคราะห์ปัญหาในกลุ่มการเรียนรู้ร่วมกัน (ทิสนา แชนมณี และคนอื่น ๆ. 2522 : 231) ได้แบ่งการเรียนตามทฤษฎีกระบวนการกลุ่มออกเป็น 4 ระยะ ดังนี้

3.1 ระยะการมีส่วนร่วม นักศึกษาจะเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนเพราะถือว่าเป็นสมาชิกคนหนึ่งในกลุ่ม และเป็นผู้ลงมือปฏิบัติหรือคิดค้นแสวงหาสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ด้วยตนเอง การมีส่วนร่วมของนักศึกษาในการทำกิจกรรมจะเน้นการมีส่วนร่วมในทุก ๆ ด้านคือ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านปัญหาและสมอง รวมทั้งด้านสังคม

3.2 ระยะวิเคราะห์ เป็นระยะที่นักศึกษาจะร่วมกันวิเคราะห์ประสบการณ์การเรียนรู้ที่ จะช่วยให้นักศึกษามีความรู้กว้างขวาง สามารถประเมินความสัมพันธ์ระหว่าง สมาชิกในกลุ่มวิธีการเรียน ผลของการเรียนรู้ ตลอดจนช่วยให้นักศึกษารู้จักตนเองมากขึ้น

3.3 ระยะสรุปและประยุกต์หลักการ ระยะนี้นักศึกษาจะรวบรวมแนวคิดที่ตน ค้นพบและแนวคิดที่ได้จากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของผู้อื่นและสรุปเป็นหลักการของตนเอง แล้วนำหลักการนั้นไปประยุกต์ใช้ในอนาคตหรือประยุกต์ให้เข้ากับตนเอง

3.4 ระยะประเมินผล นักศึกษาจะเป็นผู้ประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองและ กลุ่มจากการอภิปรายให้ข้อเสนอแนะซึ่งกันและกันร่วมกับสมาชิกคนอื่น ๆ

4. แนวความคิดเกี่ยวกับการทำงานกลุ่ม หลักการทำงานกลุ่มมีแนวคิดดังนี้ (นิยม จิมนตระกูล. 2522 : 132)

4.1 มนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีค่ายิ่ง เมื่อทำงานรวมกันเป็นกลุ่มต้องตระหนักอยู่ เสมอว่า สมาชิกทุกคนต้องได้มีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มทุกครั้ง

4.2 ความแตกต่างระหว่างบุคคลทุกคนย่อมมีความแตกต่างกัน เช่น ความสามารถ ความถนัด อาชีพ ประสบการณ์ ฯลฯ ดังนั้นเมื่อต้องการให้สมาชิกทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข ต้องให้ทำงานตรงกับความสามารถและความถนัดของเขา

4.3 การทำงานร่วมกัน ต้องเป็นการพัฒนาความสามารถของสมาชิก

5. หลักการพบกลุ่มของวิธีเรียนทางไกล คือ การจัดให้สอดคล้องกับปรัชญาการจัดการ การศึกษาของกรมการศึกษานอกโรงเรียนในเรื่องคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็นรู้จักปรับตัว ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ตามหลักการวางแผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2520 ที่ว่า "การจัดการศึกษาทุกระดับต้องมุ่งให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น รู้จักแก้ปัญหา รักการทำงานและสนใจที่จะมีส่วนร่วมในการกิจของส่วนรวม" (สิรินาถ ราชเดิม. 2534 : 13)

6. จุดมุ่งหมายของการพบกลุ่ม การพบกลุ่มของวิธีการเรียนทางไกลมีจุดมุ่งหมายดังนี้ (ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา. 2533 : 37)

6.1 เพื่อแก้ปัญหาคำถามที่เรียนจากบทเรียนด้วยกระบวนการพบกลุ่มและการพึ่งพาตนเอง

6.2 เพื่อฝึกทักษะ กระบวนการพบกลุ่ม การคิดและตัดสินใจ อย่างมีระบบและช่วยเหลือเกื้อกูลกันอันสังคม

6.3 เพื่อประยุกต์ความรู้จากบทเรียน ประสบการณ์มาใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันและสังคม

6.4 เพื่อร่วมหาแนวทางและปฏิบัติกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพ จริยธรรม วัฒนธรรม และประเพณี

6.5 เพื่อใช้เป็นกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ทั่วไปตามหลักสูตร

7. ลักษณะการพบกลุ่ม การพบกลุ่มของการศึกษาทางไกลมี 2 ประเภทคือ การพบกลุ่มย่อย และการพบกลุ่มใหญ่ สิรินาถ ราชเดิม (2534 : 13- 14)

7.1 การพบกลุ่มย่อย มี 3 ลักษณะคือ

7.1.1 การพบกลุ่มสัปดาห์ละครั้ง ๆ ละไม่น้อยกว่า 3 ชั่วโมง

7.1.2 การพบกลุ่มรายปักษ์ ๆ ละไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง

7.1.3 การพบกลุ่มเดือนละครั้ง ๆ ละ 2 วัน วันละไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมง

ลักษณะการพบกลุ่มที่ 7.1.1 เป็นการพบกลุ่มของนักศึกษารายสัปดาห์ ๆ ละครั้ง ครั้งละไม่น้อยกว่า 3 ชั่วโมง เพื่อทำกิจกรรมกลุ่ม ส่วนการพบกลุ่มแบบที่ 7.1.2 และ 7.1.3 นั้น เป็นการพบกลุ่มของนักศึกษาที่ไม่มีเวลามาพบกลุ่มรายสัปดาห์ตามปกติ ส่วนใหญ่จะเป็นศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัด จะทำหน้าที่เป็นผู้จัดการให้นักศึกษาได้พบกลุ่ม ผู้เรียนจะขอพบกลุ่มประเภทนี้ได้ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด เพื่อให้ นักศึกษาสามารถเลือกพบกลุ่มได้เพียงลักษณะเดียวใน 1 ภาคเรียน

ระยะเวลาของการพบกลุ่มของนักศึกษาแต่ละครั้งแบ่งออกเป็นช่วงคือ ช่วงแรก นั้นเป็นการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มแบบแก้ปัญหาคำถาม การเรียน ช่วงนี้ใช้เวลาประมาณร้อยละ 30 ส่วนช่วง หลังจากนั้น นักศึกษาเข้ากิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม ซึ่งเป็นกิจกรรมการฝึก กระบวนการเสริม กระบวนการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น มีการอภิปรายซักถาม ปฏิบัติคุณธรรม เสริมสร้าง ค่านิยมที่ถูกต้อง ตลอดจนนัดหมายและการนำบทเรียนไปใช้กิจกรรมเวลาในการพบกลุ่มทั้งหมด ประมาณร้อยละ 70 และนักศึกษาจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมการพบกลุ่มตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า

ร้อยละ 75 หากนักศึกษามีเวลาการเข้าร่วมกิจกรรมการพบกลุ่มน้อยกว่าร้อยละ 75 เป็นอำนาจของหัวหน้าสถานศึกษา เป็นผู้พิจารณาว่าควรให้นักศึกษาเข้าสอบปลายภาคเรียนหรือไม่

7.2 การพบกลุ่มใหญ่ เป็นการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มที่มีขนาดใหญ่ จำนวนผู้ที่เข้าร่วมจะต้องมีไม่น้อยกว่า 50 คน เพื่อให้ให้นักศึกษาได้ฟังการบรรยายพิเศษจากผู้เชี่ยวชาญหรือวิทยากรเป็นการส่งเสริมความรู้ในเรื่องที่น่าสนใจและเกี่ยวข้องกับบทเรียน การพบกลุ่มลักษณะนี้ไม่ควรจัดบ่อย ๆ การจัดแต่ละครั้งใช้เวลาไม่เกิน 3 ชั่วโมง เพื่อไม่ให้เกิดความเบื่อ

จิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่

จิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ได้มีผู้ศึกษาวิธีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ไว้ดังนี้

1. จิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ แบบการพบกลุ่มของนักศึกษาและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบต่าง ๆ นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้คอยชี้แนะคอยประสานงาน คอยอำนวยความสะดวก เพื่อให้กระบวนการเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมาย จึงจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับครูผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องมีความเข้าใจในลักษณะธรรมชาติและข้อมูลต่าง ๆ ของนักศึกษาเป็นอย่างดี จึงจะสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการจูงใจให้นักศึกษาสนใจในบทเรียนก่อให้เกิดกระบวนการการเรียนการสอนที่ดีได้ (ปฐม นิคมานนท์. 2528 : 277)

การเรียนการสอนนักเรียนในระบบโรงเรียนมีความสลับซับซ้อนมากพออยู่แล้ว แต่การสอนผู้ใหญ่ที่อยู่นอกระบบยิ่งมีความสลับซับซ้อนมากกว่าหลายเท่า เพราะว่าผู้เรียนที่เป็นเด็กอยู่ในระบบโรงเรียนนั้นมีความพร้อมหลาย ๆ ด้าน วัยใกล้เคียงกัน มีพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ใกล้เคียงกัน มีแรงจูงใจหรือวัตถุประสงค์ในการเรียนคล้ายกัน ส่วนนักศึกษาผู้ใหญ่นอกจากจะมีความแตกต่างกันด้านวัยแล้ว ด้านความรู้ ประสบการณ์ ความสนใจก็ต่างกัน ตลอดจนจุดประสงค์ในการเรียนรู้อีกต่างกันอย่าง จะเห็นได้ว่าการสอนผู้ใหญ่มีความสลับซับซ้อนมากกว่า มีตัวแปรต่าง ๆ มากมาย ฉะนั้นผู้สอนผู้ใหญ่จะต้องนำตัวแปรนี้ไปพิจารณาว่าควรจัดกระบวนการเรียนการสอนอย่างไรจึงจะเหมาะสม (ยุ่นตา ทนพคุณ. 2527 : 2) ,

ทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่

ทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ได้มีนักการศึกษากล่าวไว้หลายท่าน ขอยกตัวอย่างพอสังเขป ดังนี้

สุวัทนา วัฒนวงศ์ (2527 : 57 - 59) กล่าวว่า พื้นฐานทฤษฎีการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนการสอนของผู้ใหญ่ ได้แก่ ความต้องการ ความสนใจ ความพึงพอใจ ในสถานการณ์การจัดการเรียนการสอน ผู้ใหญ่จะเกิดการเรียนได้ดีก็ต่อเมื่อมีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์โดยตรงต่อผู้ใหญ่ และสามารถเอาประสบการณ์จากการเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ได้จริง ผู้ใหญ่ทุกคนล้วนมีประสบการณ์ต่าง ๆ มากมาย มีประโยชน์มีคุณค่า การจัดการศึกษาควรสืบหาประสบการณ์จากผู้ใหญ่มาประมวลจัดการเรียนการสอน และสุคนธ์ สนธิ (2534 : 16) ได้กล่าวไว้ว่า ครูควรจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้นักศึกษาผู้ใหญ่ โดยจัดเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนใช้บุคคลเป็นแกน หลักสูตรควรให้ประเด็นปัญหาที่ผู้ใหญ่มีประสบการณ์อยู่ เริ่มด้วยปัญหาที่ผู้ใหญ่ให้ความสนใจมาก และเป็นปัญหาปัจจุบัน

จะเห็นว่าการเรียนรู้ของผู้ใหญ่จะเกิดขึ้นได้ดีนั้นจะต้องประกอบด้วยผู้ใหญ่เป็นหลัก คือ ปัญหาหรือประสบการณ์การเรียนรู้นั้นจะต้องเกิดประโยชน์ต่อผู้ใหญ่และผู้ใหญ่พอมีความรู้ที่จะนำปัญหามาประมวลการแก้และนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

สกินเนอร์ (Skinner. 1968 : 64 - 68) ได้กล่าวถึงหลักการเรียนรู้ไว้ว่า การเรียนระดับใดก็ตาม ควรมีเครื่องมือในการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถและเรียนด้วยความสบายใจ เครื่องมือเป็นสื่อการเรียนที่ก่อให้เกิดการเสริมแรงแก่ผู้เรียน และเป็นการหล่อหลอมพฤติกรรม ตัวเสริมแรงนั้นควรเป็นกิจกรรมการเรียนแบบต่าง ๆ เพราะทำให้เกิดการเสริมแรงอย่างฉับพลันเมื่อผู้เรียนเลือกกิจกรรมการเรียนแบบที่ตนเองต้องการจะมีผลต่อกำลังใจของผู้เรียนเป็นอย่างมาก

นพัมมัต อับดุลกาเดร์ (ม.ป.ป. : 125 - 127) กล่าวว่า ทุกคนสามารถมีโอกาสดำเนินงานในการเรียนรู้ และนักการศึกษาผู้ใหญ่จะต้องมีความเชื่อมั่น ความสามารถในการเรียนรู้ของเขา ซึ่งได้เรียบเรียงหลักการเรียนของผู้ใหญ่ ดังนี้ ผู้ใหญ่จะเรียนรู้ได้ดีถ้าหากเขามีส่วนร่วมในการวางแผนจัดการเรียนการสอน การที่ผู้ใหญ่เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ได้ความรู้ที่สอดคล้องหรือมี

ส่วนคล้ายความคิดเดิมของเขาอยู่บ้าง จึงทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี และการเรียนรู้จะรวดเร็ว
ยิ่งขึ้น ถ้าผู้ใหญ่อุทิศความก้าวหน้าจากการเรียนรู้ของเขา

สุนทร โคตรบรรเทา (2525 : 8 - 9) ได้เสนอบทบาทของครูผู้สอนผู้ใหญ่
ไว้ว่า บทบาทของครูผู้สอนผู้ใหญ่จะต้องเป็นผู้สร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วมในกลุ่ม เป็นที่
ทำให้สมาชิกในกลุ่มได้ชี้แจงจุดมุ่งหมายของตนเอง เป็นผู้สร้างบรรยากาศของการยอมรับฟัง
ความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นผู้ช่วยชี้แนะแหล่งวิทยาการที่จะหาความรู้เพิ่มเติมตามกลุ่มต้องการ
เป็นผู้มีความยืดหยุ่นและสามารถทำได้หลายบทบาท การสร้างนิสัยการเรียนรู้ที่ถูกต้องนับว่ามีความ
สำคัญยิ่ง ซึ่งได้แก่การเรียนรู้ด้วยความสนใจ ตั้งใจ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน การสังเกต การได้ถาม
ฝึกคิด หาทางพัฒนาและปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ

นอกจากนี้ เกียรติวรรณ อมาตยกุล (2526 : 43 - 44) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับ
บทบาทของครูผู้สอนเพื่อช่วยเหลือให้นักศึกษาผู้ใหญ่เกิดการเรียนรู้ได้ดีไว้ว่า การสร้างบรรยากาศ
ในห้องเรียนให้เต็มไปด้วยการยอมรับระหว่างนักศึกษาและครูประจำกลุ่มมีความเห็นอกเห็นใจ
ไว้วางใจ ช่วยเหลือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันและกัน จะทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่มีความเชื่อมั่น
สนุกสนาน กระตือรือร้น อยากรู้อยากเห็นมากขึ้น

จะเห็นว่าการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ได้ดีและรวดเร็วนั้น ต้องประกอบด้วยสิ่งต่าง ๆ ที่เป็น
แรงเสริมของผู้ใหญ่ โดยยึดตัวเขาเองเป็นหลัก คือ ปัญหาหรือมวลประสบการณ์ที่จัดการเรียน
การสอนที่อยู่ในความพึงพอใจ ความสนใจและการได้มีส่วนร่วมวางแผนในการจัดการเรียน
การสอน ตลอดจนสามารถนำประสบการณ์เรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ได้จริง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลวิธีเรียนด้วยตนเองของกรม
การศึกษานอกโรงเรียนในการจัดกิจกรรมกลุ่ม การพบกลุ่มทั้งในและต่างประเทศได้ศึกษาค้นคว้า
ไว้ดังนี้

1. งานวิจัยในประเทศ รัตนา รัตนประสพโชค (2524 : 41 - 42) ได้
ศึกษาการพัฒนาสื่อสารระหว่างบุคคลด้วยกิจกรรมกลุ่มโดยศึกษากับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี แบ่งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 20 คน โดยใช้โปรแกรมการฝึกกิจกรรมซึ่งประกอบด้วยการฝึกกิจกรรมต่าง ๆ 10 ครั้ง กับกลุ่มทดลองผลการทดลองปรากฏว่า กิจกรรมกลุ่มที่มีผลต่อการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักเรียนที่ฝึกกิจกรรมกลุ่มก่อนและหลังการฝึกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จันทิรา บุญช่วย (2526 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูประจำกลุ่ม พบว่า กิจกรรมการสอนและการอภิปรายของครูประจำกลุ่มที่มักแสดงออกบ่อยครั้งตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ การใช้น้ำเสียงเป็นมิตร เป็นกันเองกับนักศึกษา เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ซักถาม ให้รายละเอียดต่อนักศึกษามากที่สุดก่อนอภิปรายครั้งสุดท้าย และเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็น

พวงรัตน์ พยุงกิจ (2526 : 91) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบบางประการกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ว.ปณ. พบว่า ครูประจำกลุ่มจัดกระบวนการสอนแบบอภิปรายปัญหาเป็นไปอย่างไม่ถูกต้องตามหลักการเรียนทาง ว.ปณ. คือ ครูประจำกลุ่มควรมีบทบาทที่เน้นมากกว่า เป็นผู้สอนและสอนทุกรายวิชา ซึ่งครูเองไม่มีความชำนาญพอ

ประโยชน์ คุปต์กาญจนากุล (2526 : 75 - 91) ได้ศึกษาความชอบกิจกรรมแบบแผนการเรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยเปรียบเทียบกิจกรรมแบบแผนการเรียนของนิสิตที่มีเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชั้นปี สาขาวิชาที่ต่างกันและหาความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมการเรียน 6 แบบ อันได้แก่ กิจกรรมแบบฟังพา กิจกรรมแบบหลีกเลี่ยง กิจกรรมแบบอิสระ กิจกรรมแบบมีส่วนร่วม กิจกรรมแบบร่วมมือ และกิจกรรมแบบแข่งขัน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นนิสิตในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ วิทยาศาสตร์ประยุกต์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ จำนวน 750 คน ผลการวิจัยเชิงสำรวจในครั้งนี้ พบว่า นิสิตชอบกิจกรรมแบบร่วมมือค่อนข้างสูง แบบมีส่วนร่วมแบบฟังพา และแบบอิสระในระดับปานกลาง แต่นิสิตไม่ชอบกิจกรรมแบบหลีกเลี่ยงและแบบแข่งขัน นิสิตชายและหญิงชอบกิจกรรมการเรียนแบบอิสระ แบบฟังพา และแบบมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนิสิตที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำชอบกิจกรรมการเรียนแบบมีส่วนร่วมและกิจกรรมร่วมมือแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

พรพิมล เพ็ญทะ (2527 : 52) ได้ศึกษาผลการให้คำปรึกษาที่มีต่อการพัฒนาการสื่อสารระหว่างบุคคล ผลปรากฏว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มสามารถพัฒนาสื่อสารระหว่างบุคคล คือ สามารถพัฒนาให้บุคคลมีทักษะในการสื่อสาร ซึ่งประกอบด้วยมนุษยภาพแห่งคนที่เหมาะสม การมีทักษะการฟัง การกล้าแสดงออก ความรู้สึก ความคิดเห็น การควบคุมการแสดงออกทางอารมณ์และกล้าเปิดเผยตนเองได้

สุเทพ อ่วมเจริญ (2528 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานการศึกษา นอกโรงเรียนของครูประจำกลุ่ม พบว่า การปฏิบัติงานของครูประจำกลุ่มทุกด้านเฉลี่ยแล้วจะมีครูประจำกลุ่มร้อยละ 71 ปฏิบัติหน้าที่ได้ในระดับน่าพึงพอใจ และอีกร้อยละ 29 ปฏิบัติหน้าที่ได้ไม่ถึงระดับที่น่าพึงพอใจ ส่วนองค์ประกอบส่วนตัวของครูประจำกลุ่ม เช่น เพศ อายุ วุฒิ ภูมิลำเนา รายได้เฉลี่ยต่อเดือนประสพการณ์ส่วนตัวด้านการสอนผู้ใหญ่และจำนวนวันที่เข้ารับการอบรม มีความสัมพันธ์ และสามารถพยากรณ์การปฏิบัติงานได้ตามบทบาทความรับผิดชอบได้ร้อยละ 17 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มานพ เลาวกุล (2529 : 90) ได้ศึกษาความต้องการของครูประจำกลุ่ม การศึกษาผู้ใหญ่ พบว่า ครูประจำกลุ่มที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการการด้านการพบและกิจกรรมกลุ่มในระดับเดียวกันแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อัจฉรา ภาณุรัตน์ (2529 : 53 - 55) ได้ศึกษากิจกรรมแบบแผนการเรียนรู้ของนักศึกษาวิทยาลัยวิชาเอกประถมศึกษา และหาความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมแบบแผนการเรียนรู้ที่นักศึกษาครูชอบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาครู โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นนักเรียนวิทยาลัยครูจำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า

1) นักศึกษาครูชอบกิจกรรมแบบแผนการเรียนรู้แบบโครงสร้าง กิจกรรมแบบสาธิต กิจกรรมแบบฝึกหัดปฏิบัติจริง กิจกรรมแบบจำลองสถานการณ์ กิจกรรมแบบอภิปราย กิจกรรมแบบบทเรียนโปรแกรม กิจกรรมแบบแก้ปัญหา และกิจกรรมแบบศึกษาด้วยตนเอง ตามลำดับ

2) กิจกรรมแบบการเรียนรู้แต่ละแบบมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเฉพาะกิจกรรมแบบแผนการเรียนรู้แบบสาธิต มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงสุด และเป็นตัวพยากรณ์ที่ดี ในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาครู

อุษา เทียนทอง (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาลักษณะการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3-4 ทางวิทยุและไปรษณีย์ในภาคกลาง พบว่า การจัดกิจกรรมการพบกลุ่มของครูประจำกลุ่มนั้น ผู้เรียนต้องการให้ครูประจำกลุ่มสอนเป็นเฉพาะวิชาการ เนื่องจากผู้เรียนอ่านคู่มือการเรียนบางรายวิชาด้วยตนเองไม่เข้าใจและครูประจำกลุ่มขาดทักษะในการจัดกิจกรรมกลุ่ม

อุบล ทศนโกวิท (2531 : 57) ได้ศึกษาเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ทางวิทยุและไปรษณีย์ พบว่า นักศึกษาที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการพบกลุ่ม ด้านครูประจำกลุ่ม ด้านผู้เรียน ด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม ส่วนนักศึกษาที่มีสภาพสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพที่เป็นจริงและสภาพคาดหวังเกี่ยวกับการพบกลุ่ม ด้านครูประจำกลุ่มและด้านผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ 0.05 ส่วนด้านกิจกรรมการพบกลุ่มและด้านสภาพแวดล้อม นักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

กนกพรรณ สุวรรณพิทักษ์ (2532 : 129) ได้ศึกษาสมรรถภาพที่พึงปรารถนาของครูประจำกลุ่มการศึกษานอกโรงเรียนสามัญศึกษา โดยเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพที่พึงปรารถนาของครูประจำกลุ่มระหว่างผู้ดำเนินงาน ครูประจำกลุ่มและนักศึกษา พบว่า สมรรถภาพทางด้านการสอนนั้นความคิดเห็นของทั้ง 3 กลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อทดสอบรายคู่ พบว่า ความคิดเห็นของผู้ดำเนินงานกับครูประจำกลุ่มไม่แตกต่างกัน แต่ระหว่างผู้ดำเนินการกับนักศึกษา ครูประจำกลุ่มกับนักศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพทางด้านการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

✓ 2. งานวิจัยในต่างประเทศ ฟินเลย์ (อานาจ วงษ์สมิง. 2531 : 32; อ้างอิงมาจาก Finley. 1958 : 1258 - 1259) ได้ศึกษาขอบเขตและประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมของวิทยาลัยในรัฐเพนซิลวาเนีย โดยใช้แบบทดสอบความคิดเห็นจากผู้บริหารและนักศึกษา 21 สถาบัน สอดถามผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดและดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา และสอบถามนักศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา พบว่า ทั้งกลุ่มผู้บริหาร

และนักศึกษามีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมนักศึกษาและบริหารงานด้านกิจกรรมนักศึกษายู่ในสภาพที่น่าพอใจ

ฮูล (Houle. 1961 : 16 - 25) ได้ทำการศึกษาสถิติที่นักศึกษาผู้ใหญ่ เข้าศึกษาต่อในโครงการการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยชิคาโก ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีเป้าหมายของตนเองว่าเมื่อเข้าร่วมโครงการเพราะคิดว่าสามารถตอบสนองความต้องการและความสนใจของตนเอง เมื่อมุ่งกิจกรรมก็เพราะต้องการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมโดยมุ่งเน้นเรื่องมนุษยสัมพันธ์ และเมื่อมุ่งการเรียนรู้ต้องได้รับความรู้และทักษะต่าง ๆ เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้เพื่อไปประกอบอาชีพ

ปาสคาล (Pascal. 1971 : 1 - 11) ได้ศึกษาถึงผลกระทบของการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยที่จัดกิจกรรมการสอน 3 แบบคือ กิจกรรมแบบบรรยายสั้น ๆ กิจกรรมแบบบรรยายถึงอภิปราย และกิจกรรมแบบอิสระโดยจัดกลุ่มนักศึกษาเข้าเรียนด้วยวิธีสอนตามกิจกรรม ผลปรากฏว่า นักศึกษากลุ่มแรกมีทัศนคติในเชิงบวกต่อวิชาที่เรียนมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ และพบว่านักศึกษาไม่ชอบกิจกรรมการเรียนแบบอิสระ

เทรปปา และไฟร์ (Treppa and Frike. 1972 : 466 - 468) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกมีความเข้าใจงานตนเอง มีมนุษยสัมพันธ์กับสมาชิกในกลุ่ม รู้จักคิดแก้ปัญหาด้วยตนเองและเห็นคุณค่าในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

โดแนลด์ (Donald. 1974 : 1882-A) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิต อาจารย์ และสมาชิกสภาวิทยาลัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนิสิตของวิทยาลัยชุมชนในรัฐเวอร์จิเนีย 5 ประเภทคือ การปกครองนิสิต กิจกรรมสภานิสิต กิจกรรมการพิมพ์ กิจกรรมความสนใจพิเศษ และการบริการสังคม พบว่า คณะกรรมการที่เข้าปกครองนิสิตควรมาจากการเลือกตั้ง สภานิสิตควรเป็นรูปแบบเหมือนกันหมด

บีเดอร์ และดาร์เคนวัลด์ (Beder and Darkenwald. 1982 : 142) ได้ศึกษาความแตกต่างของวิธีสอนของเด็กและผู้ใหญ่ พบว่า ในการสอนผู้ใหญ่ควรจำเป็นต้องใช้วิธีเรียนแบบอภิปราย และต้องใช้เทคนิคการสอนหลาย ๆ วิธี ต้องสามารถยืดหยุ่นได้ นอกจากนี้ครูยังจะต้องปรับปรุงเพื่อหาการเรียนรู้ให้สัมพันธ์กับประสบการณ์ของผู้เรียน

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีปัญหาการพบกลุ่มในด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและกิจกรรมต่อเนื่องแตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่มีอายุต่างกันมีปัญหาการพบกลุ่มในด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและกิจกรรมต่อเนื่องแตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่มีสถานภาพการทำงานต่างกันมีปัญหาการพบกลุ่มในด้านกิจกรรมแก้ไข ปัญหาการเรียนกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม และกิจกรรมต่อเนื่องแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าการพบกลุ่มของนักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขต กรุงเทพมหานคร ครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีการแบ่งเขตการพบกลุ่มทั้งสิ้น 9 เขต มี 35 โรงเรียน จำนวนนักเรียนที่ลงทะเบียนเรียน ระยะเวลาเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536 จำนวน 3,398 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้มาจากนักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครที่ลงทะเบียนเรียนภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536 โดยเทียบจากสูตร ยามาเน่ (Yamane. 1967 : 583)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน กลุ่มตัวอย่าง

N แทน ประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อน

ให้ความคลาดเคลื่อนระดับ 0.05 จากประชากรที่ลงทะเบียนเรียนทั้งหมด

3,398 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 360 คน ซึ่งมีขั้นตอนการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) ดังนี้

1. สุ่มเขตการจัดการพบกลุ่มนักศึกษาผู้ใหญ่วางไกลในเขตกรุงเทพมหานคร จากทั้งหมด 9 เขต มาร้อยละ 50 ได้ 5 เขต
2. สุ่มโรงเรียนที่จัดกิจกรรมการพบกลุ่มจาก 5 เขต ซึ่งมีโรงเรียน 18 โรงเรียน มาร้อยละ 50 ได้ 9 โรงเรียน
3. สุ่มห้องเรียนจาก 9 โรงเรียน ซึ่งมี 60 ห้องเรียนมาร้อยละ 20 ได้ห้องเรียน 12 ห้องเรียน
4. ใช้นักศึกษาจาก 12 ห้องเรียน ๆ ละประมาณ 30 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ได้กลุ่มตัวอย่าง 360 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อสอบถาม ปัญหาของนักศึกษาทางไกลในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งปัญหาออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม และกิจกรรมต่อเนื่อง ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ และสถานภาพการทำงาน

ตอนที่ 2 ปัญหาการพบกลุ่ม เป็นปัญหาการพบกลุ่มทางไกลใน 3 ด้าน ได้แก่ กิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม และกิจกรรมต่อเนื่อง

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มของนักศึกษาทางไกล
2. ศึกษาจากข้อมูลผู้ที่มีประสบการณ์ในการพบกลุ่มการศึกษาทางไกล ได้แก่ เจ้าหน้าที่ที่ดำเนินงานการศึกษาออกโรงเรียนวัดพระยาธรรม ครูประจำกลุ่มและนักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
3. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร จากวิธีการสร้างแบบสอบถามของลิเคอร์ท (Likert Scale)
4. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาตั้งแต่ข้อ 1-3 มาประมวลสร้างแบบสอบถามปัญหาในการแก้ปัญหการเรียน การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม และกิจกรรมต่อเนื่อง
5. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น เสนอประธานและกรรมการควบคุมประกันสิทธิ์ตรวจสอบเพื่อแก้ไขสัณฐานและภาษาความถูกต้อง เพื่อให้คำถามในแบบสอบถามมีความชัดเจนขึ้น
6. นำแบบสอบถามที่ได้จากข้อ 5. เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 5 ท่าน เพื่อให้ข้อเสนอนี้แตกต่าง ๆ มาปรับปรุงแก้ไข
7. แบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 30 คน
8. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) โดยใช้สูตร (Cronbach. 1972 : 126)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{SS_1^2}{SS_t^2} \right]$$

- เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
 n แทน ค่าจำนวนข้อของเครื่องมือวัด
 $\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของค่าคะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
 S_c^2 แทน ค่าคะแนนความแปรปรวนของ เครื่องมือทั้งฉบับ

9. ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ส่วนที่หนึ่งข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่สองความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการพบกลุ่ม ส่วนที่สามปัญหาและข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยได้นำเสนอประธานการควบคุมบริหารงานและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา แล้วนำไปทดลองใช้ (try-out) กับนักศึกษาผู้ใหญ่วิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี มัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนวัดด่านสำโรง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ 0.95

10. นำแบบสอบถามที่หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาแล้ว มาปรับปรุงอีกครั้งหนึ่งเพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง มีขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อขอความอนุเคราะห์จากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนวัดพระยาธรรม เพื่อขอรายชื่อและจำนวนนักศึกษาผู้ใหญ่วิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี มัธยมศึกษาตอนปลาย พร้อมทั้งชื่อโรงเรียนที่จัดกิจกรรมการพบกลุ่มในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งเขตออกเป็น 9 เขต มีโรงเรียนทั้งหมด 18 โรงเรียน ผู้วิจัยได้กลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่ลงทะเบียนในปีการศึกษา 2536 จำนวน 3,398 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 360 คน

2. งานการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปขอความร่วมมือจากครูประจำกลุ่มและนักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษาทั้ง 9 โรงเรียน จำนวน 12 ห้องเรียน โดยขอให้ให้นักเรียนตอบแบบสอบถาม มีผู้ช่วยวิจัย 2 ท่าน และครูประจำกลุ่มเป็นผู้แจกแบบสอบถาม

หลังจากที่ผู้วิจัยชี้แจงจุดประสงค์ในการวิจัยและวิธีการตอบแบบสอบถาม จากนั้นผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลในวันอาทิตย์ที่นักศึกษา มาพบกลุ่ม เวลาที่เก็บข้อมูลระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2537

3. รวบรวมแบบสอบถามที่เก็บคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ สามารถนำมาวิเคราะห์ได้จำนวน 352 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.78

การจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำฉบับที่สมบูรณ์จำนวน 352 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.78 มาลงรหัสข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS หรือชุดสถิติสำหรับสังคมศาสตร์ (Statistical Package for Social Sciences) คำนวณด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

เกณฑ์ที่ใช้ในการให้คะแนนแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามซึ่งมีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ โดยกำหนดน้ำหนักคะแนนดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง ระดับปัญหามากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง ระดับปัญหามาก

คะแนน 3 หมายถึง ระดับปัญหามากกลาง

คะแนน 2 หมายถึง ระดับปัญหาน้อย

คะแนน 1 หมายถึง ระดับปัญหาน้อยที่สุด

สำหรับเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาระดับปฏิบัติ ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์ในการพิจารณา 5 ระดับ ดังนี้

4.21 - 5.00 หมายถึง มีปัญหามากที่สุด

3.41 - 4.20 หมายถึง มีปัญหามาก

2.61 - 3.40 หมายถึง มีปัญหามากกลาง

1.81 - 2.60 หมายถึง มีปัญหาน้อย

1.00 - 1.80 หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. คำนวณค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนตามสภาพข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม โดยคำนวณค่าความถี่และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาจากมาตราส่วนประเมินค่า โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยมาตัดสิน
3. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม โดยใช้ t-test ตามตัวแปร เพศ และสถานภาพการทำงาน และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่าสองกลุ่มใช้ F-test ตามตัวแปรอายุ
4. ข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ แล้วเรียงลำดับปัญหามาก-น้อย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าเฉลี่ย ใช้สูตร (สุวิทย์ วัฒนวงศ์. 2527 : 112)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัว

N แทน จำนวนคะแนนทั้งหมด

2. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2524 : 77)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนยกกำลังสอง

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคะแนนทั้งหมด

3. สถิติทดสอบสมมติฐาน ใช้ t-test Independent ทดสอบความแตกต่างของปัญหาการพบกลุ่ม ด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน ด้านกิจกรรมเพื่อคุณภาพชีวิตและสังคม และด้านกิจกรรมต่อเนื่อง จำแนกตามเพศ สถานภาพการทำงาน

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ $\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1, 2 ตามลำดับ

S_1, S_2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1, 2 ตามลำดับ

n_1, n_2 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1, 2 ตามลำดับ

4. สถิติทดสอบความแปรปรวน ใช้ F-test โดยใช้สูตร (ชาณุวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ. 2529 : 184)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าที่ใช้ใน F-distribution

MS_b แทน Mean square between groups หรือความแปรปรวน
ระหว่างกลุ่ม

MS_w แทน Mean square within groups หรือความแปรปรวนภายใน
กลุ่ม

5. สถิติทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ ใช้วิธีของ Newman-Keuls test (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 113)

$$w = q(\alpha; r, df) \sqrt{\frac{MS_E}{n}}$$

เมื่อ w แทน ค่าวิกฤติของ Newman-Keuls

q แทน ค่าที่เบ็ดได้จากตาราง Studentised Ray Statistic

MS_E แทน ค่าความคลาดเคลื่อนของความแปรปรวนที่ได้จากตารางวิเคราะห์
ความแปรปรวน

n แทน Harmonic Mean คำนวณได้จากสูตร

$$n = \frac{k}{\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} + \cdots + \frac{1}{n_k}}$$

เมื่อ K แทน จำนวนกลุ่ม

$n_1, n_2, \dots, n_k$ แทน จำนวนคนในในแต่ละกลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความสะดวกในการสื่อความหมายให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ในการวิจัยและแปลความหมายของข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

N	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน ค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสองกลุ่ม
F	แทน ค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยที่มากกว่าสองกลุ่ม
u	แทน ค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่
SS	แทน ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
*	แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่ ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา วิเคราะห์ปัญหาการพบกลุ่ม เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่ม ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลระดับมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้ตอบแบบสอบถาม 352 คน โดยจำแนกตามเพศ อายุ และสถานภาพการทำงานโดยใช้ค่าร้อยละ ดังปรากฏในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพส่วนตัว

สถานภาพส่วนตัว	จำนวน (N=352)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	85	24.15
1.2 หญิง	267	75.85
รวม	352	100.00
2. อายุ		
2.1 ต่ำกว่า 18 ปี	41	11.65
2.2 ระหว่าง 18-25 ปี	253	71.87
2.3 มากกว่า 25 ปี	58	16.48
รวม	352	100.00

ตาราง 1 (ต่อ)

สถานภาพส่วนตัว	จำนวน (N=352)	ร้อยละ
3. <u>สถานภาพการทำงาน</u>		
3.1 ไม่มีงานทำ	30	8.52
3.2 มีงานทำ	322	91.48
รวม	352	100.00

จากตาราง 1 แสดงว่า จำนวนนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ เป็นเพศชาย 85 คน คิดเป็นร้อยละ 24.15 และเป็นเพศหญิง 269 คน คิดเป็นร้อยละ 75.85

นักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 11.65 อายุระหว่าง 18-25 ปี จำนวน 253 คน คิดเป็นร้อยละ 71.87 และอายุมากกว่า 25 ปี จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 16.48

นักศึกษาที่ไม่มีงานทำ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 8.52 และมีงานทำ จำนวน 322 คน คิดเป็นร้อยละ 91.48

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ปัญหาการพบกลุ่ม

เป็นการวิเคราะห์ปัญหาการพบกลุ่ม จำแนกตามอายุ สถานภาพการทำงาน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน ด้านกิจกรรมเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตและสังคม และด้านกิจกรรมต่อเนื่อง ดังแสดงในตาราง 2 - 22 ต่อไปนี้

4.21-5.00 หมายถึง มีปัญหามากที่สุด

3.41-4.20 หมายถึง มีปัญหาน้อย

2.61-3.40 หมายถึง มีปัญหามากกลาง

1.81-2.60 หมายถึง มีปัญหาน้อย

1.00-1.80 หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา เพศชาย ด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน

กิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน	ปัญหาของการพบกลุ่ม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ไม่มีการเตรียมความพร้อมในการพบกลุ่ม	1.87	1.25	น้อย
ไม่มีการจัดกลุ่มแก้ปัญหาตามระดับความยาก-ง่าย	2.14	1.06	น้อย
ไม่ส่งเสริมการแก้ปัญหาแบบประชาธิปไตย	2.09	1.10	น้อย
ไม่แจ้งจุดประสงค์ในการทำกิจกรรมการพบกลุ่ม	1.99	1.23	น้อย
ครูประจำกลุ่มขาดเทคนิคในการนำเข้าสู่กิจกรรมกลุ่ม	1.79	1.09	น้อยที่สุด
ไม่จัดให้มีกิจกรรมอภิปรายประเด็นปัญหาอย่างกว้างขวาง	2.32	1.10	น้อย
ขาดการส่งเสริมให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ	2.19	1.21	น้อย

ตาราง 2 (ต่อ)

กิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน	ปัญหาของการพบกลุ่ม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ครูประจำกลุ่มขาดทักษะกระบวนการในการจัดกิจกรรม การพบกลุ่ม	1.93	1.42	น้อย
กิจกรรมการแก้ปัญหามุ่งตรงไปที่บทเรียน	2.40	1.23	น้อย
ไม่มีการจัดกิจกรรมผ่อนคลายความเครียดก่อนเวลา	2.47	1.21	น้อย
ขาดการส่งเสริมให้นักศึกษาซักถามแสดงความคิดเห็น	2.12	1.16	น้อย
การลงข้อสรุปครูขาดการชี้แนะให้นักศึกษาคิดอย่างเป็นระบบ ด้วยตนเอง	2.12	1.19	น้อย
รวม	2.12	0.81	น้อย

จากตาราง 2 แสดงว่า โดยส่วนรวมนักศึกษาเพศชายมีปัญหากลุ่มด้านกิจกรรมการแก้ปัญหการเรียนอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.12$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษาชายมีปัญหอยู่ในระดับน้อยเกือบทุกข้อ ยกเว้นในข้อครูประจำกลุ่มขาดเทคนิคในการนำเข้าสู่กิจกรรมกลุ่ม อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.79$)

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา
เพศชาย ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม

กิจกรรมเพื่อคุณภาพชีวิตและสังคม	ปัญหาของการพบกลุ่ม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ไม่ได้จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาตนเอง	2.29	1.16	น้อย
ขาดการปลูกฝังคุณธรรมในตนเอง	1.95	1.11	น้อย
ไม่จัดกิจกรรมส่งเสริมเพื่อพัฒนาท้องถิ่น	2.34	1.24	น้อย
ขาดการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	2.09	1.30	น้อย
กิจกรรมไม่สามารถนำเอาความรู้ไปปฏิบัติจริงได้	1.99	1.08	น้อย
ไม่ได้นำเอาปัญหาของชุมชนมาร่วมกันแก้ไข	2.47	1.25	น้อย
ไม่ได้ส่งเสริมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน	2.34	1.12	น้อย
ไม่ได้ส่งเสริมกิจกรรมร่วมกับชุมชน	2.61	1.25	ปานกลาง
ไม่ได้จัดให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรม ของชุมชน	2.45	1.26	น้อย
ไม่ได้มุ่งให้นักศึกษาตระหนักถึงคุณค่าของวัฒนธรรมของชาติ	2.21	1.24	น้อย
ไม่ได้ให้นักศึกษาร่วมกับชุมชนคิดแก้ปัญหา	2.34	1.23	น้อย
ขาดการเสริมสร้างความสามัคคีระหว่างนักศึกษาด้วยกัน	2.16	1.35	น้อย
รวม	2.27	0.75	น้อย

จากตาราง 3 แสดงว่า โดยส่วนรวมนักศึกษาเพศชายมีปัญหาด้านการพบกลุ่มด้านกิจกรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.27$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาชายมีปัญหาลงอยู่ในระดับน้อยเกือบทุกข้อ ยกเว้นในข้อไม่ได้ส่งเสริมกิจกรรมร่วมกับชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.61$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา
เพศชาย ด้านกิจกรรมต่อเนื่อง

กิจกรรมต่อเนื่อง	ปัญหาของการพบกลุ่ม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ครูประจำกลุ่มไม่ได้มอบหมายงานล่วงหน้า	1.79	1.09	น้อยที่สุด
ครูประจำกลุ่มไม่ร่วมคิดเตรียมประเด็นที่จะอภิปรายกลุ่ม ครั้งต่อไป	1.86	1.00	น้อย
ครูประจำกลุ่มไม่สรุปประเด็นปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้	1.67	0.97	น้อยที่สุด
ครูประจำกลุ่มไม่ได้เสนอแนะแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม	2.06	1.13	น้อย
ขาดการนำเอาปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้มาแก้อีกครั้ง	2.15	1.22	น้อย
ไม่ได้มอบหมายงานให้นักศึกษาติดตามปัญหาของแต่ละชุมชน	2.21	1.18	น้อย
ไม่ได้ให้นักศึกษารายงานความต้องการของชุมชน	2.36	1.26	น้อย
ไม่ได้เชิญวิทยากรมาให้ความแนะนำปรึกษา	2.58	1.35	น้อย
ไม่ได้จัดให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติการแก้ปัญหา กับชุมชนจริง	2.47	1.27	น้อย
ขาดการประเมินผลการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง	2.14	1.25	น้อย
ไม่ได้สรุปปัญหาที่แก้ไขได้และปัญหาที่ยังแก้ไขไม่ได้	2.45	1.26	น้อย
ขาดการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการแก้ปัญหา	2.76	1.46	ปานกลาง
รวม	2.21	0.81	น้อย

จากตาราง 4 แสดงว่าโดยส่วนรวมนักศึกษาเพศชายมีปัญหาการพบกลุ่มด้านกิจกรรมต่อเนื่องอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.21$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษาชายมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยเกือบทุกข้อ ยกเว้นในข้อขาดการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการแก้ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.76$) และมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุดในข้อครูประจำกลุ่มไม่ได้มอบหมายงานล่วงหน้า ($\bar{X} = 1.79$) และครูประจำกลุ่มไม่สรุปประเด็นปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้ ($\bar{X} = 1.67$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา
เพศหญิง ด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน

กิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน	ปัญหาของการพบกลุ่ม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ไม่มีการเตรียมความพร้อมในการพบกลุ่ม	1.70	0.99	น้อยที่สุด
ไม่มีการจัดกลุ่มแก้ปัญหาตามระดับความยาก-ง่าย	2.01	1.00	น้อย
ไม่ส่งเสริมการแก้ปัญหาแบบประชาธิปไตย	1.83	1.05	น้อย
ไม่แจ้งจุดประสงค์ในการทำกิจกรรมการพบกลุ่ม	1.60	0.98	น้อยที่สุด
ครูประจำกลุ่มขาดเทคนิคในการนำเข้าสู่กิจกรรมกลุ่ม	1.59	0.97	น้อยที่สุด
ไม่จัดให้มีกิจกรรมอภิปรายประเด็นปัญหาอย่างกว้างขวาง	2.02	1.15	น้อย
ขาดการส่งเสริมให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ	1.83	1.09	น้อย
ครูประจำกลุ่มขาดทักษะกระบวนการในการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม	1.60	0.98	น้อยที่สุด
กิจกรรมการแก้ปัญหาไม่ตรงกับบทเรียน	2.33	1.15	น้อย
ไม่มีการจัดกิจกรรมผ่อนคลายความเครียดค้นเวลา	2.06	1.15	น้อย
ขาดการส่งเสริมให้นักศึกษาให้กล้าแสดงความคิดเห็น	1.81	1.05	น้อย
การลงข้อสรุปครูขาดการชี้แนะให้นักศึกษาคิดอย่างเป็นระบบด้วยตนเอง	1.84	1.30	น้อย
รวม	1.85	0.65	น้อย

จากตาราง 5 แสดงว่า โดยส่วนรวมนักศึกษาเพศหญิงมีปัญหาการพบกลุ่มด้านกิจกรรมการแก้ปัญหการเรียนรู้ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.85$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษาหญิงมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นในข้อต่อไปนี้มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุดเรียงตามลำดับ ได้แก่ ครูประจำกลุ่มขาดเทคนิคในการนำเข้าสู่กิจกรรมกลุ่ม ($\bar{X} = 1.59$) ไม่แจ้งจุดประสงค์ในการทำกิจกรรมการพบกลุ่ม ($\bar{X} = 1.60$) และครูประจำกลุ่มขาดทักษะกระบวนการในการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม ($\bar{X} = 1.60$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา
เพศหญิง ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม

กิจกรรมเพื่อคุณภาพชีวิตและสังคม	ปัญหาของการพบกลุ่ม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ไม่ได้จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาตนเอง	1.89	1.02	น้อย
ขาดการปลูกฝังคุณธรรมในตนเอง	1.70	0.90	น้อยที่สุด
ไม่จัดกิจกรรมส่งเสริมเพื่อพัฒนาท้องถิ่น	2.20	1.40	น้อย
ขาดการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	1.80	1.02	น้อยที่สุด
กิจกรรมไม่สามารถนำเอาความรู้ไปปฏิบัติจริงได้	1.97	1.11	น้อย
ไม่ได้นำเอาปัญหาของชุมชนมาร่วมกันแก้ไข	2.34	1.17	น้อย
ไม่ได้ส่งเสริมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน	2.11	1.13	น้อย
ไม่ได้ส่งเสริมกิจกรรมร่วมกับชุมชน	2.24	1.14	น้อย
ไม่ได้จัดให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรม ของชุมชน	2.09	1.10	น้อย
ไม่ได้มุ่งให้นักศึกษาตระหนักถึงคุณค่าของวัฒนธรรมของชาติ	1.76	1.09	น้อยที่สุด
ไม่ได้ให้นักศึกษาร่วมกับชุมชนคิดแก้ปัญหา	2.22	1.76	น้อย
ขาดการเสริมสร้างความสามัคคีระหว่างนักศึกษาด้วยกัน	1.73	1.09	น้อยที่สุด
รวม	2.00	1.68	น้อย

จากตาราง 6 แสดงว่า โดยส่วนรวมนักศึกษาเพศหญิงมีปัญหาด้านการพบกลุ่มด้านกิจกรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.00$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาหญิงมีปัญหาย่อยในระดับน้อย ยกเว้นในข้อต่อไปนี้มีปัญหาย่อยในระดับน้อยที่สุด ตามลำดับ ได้แก่ ขาดการปลูกฝังคุณธรรมในตนเอง ($\bar{X} = 1.70$) ขาดการเสริมสร้าง ความสามัคคีระหว่างนักศึกษาด้วยกัน ($\bar{X} = 1.73$) ไม่ได้มุ่งให้นักศึกษาตระหนักถึงคุณค่าของ วัฒนธรรมของชาติ ($\bar{X} = 1.76$) และขาดการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 1.80$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา
เพศหญิง ด้านกิจกรรมต่อเนื่อง

กิจกรรมต่อเนื่อง	ปัญหาของการพบกลุ่ม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ครูประจำกลุ่มไม่ได้มอบหมายงานล่วงหน้า	1.52	0.91	น้อยที่สุด
ครูประจำกลุ่มไม่ร่วมคิดเตรียมประเด็นที่จะอภิปรายกลุ่ม ครั้งต่อไป	1.67	1.01	น้อยที่สุด
ครูประจำกลุ่มไม่สรุปประเด็นปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้	1.76	1.01	น้อยที่สุด
ครูประจำกลุ่มไม่ได้เสนอแนะแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม	1.96	1.16	น้อย
ขาดการนำเอาปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้มาแก้อีกครั้ง	2.12	1.08	น้อย
ไม่ได้มอบหมายงานให้นักศึกษาติดตามปัญหาของแต่ละชุมชน	2.18	1.61	น้อย
ไม่ได้ให้นักศึกษารายงานความต้องการของชุมชน	2.08	1.11	น้อย
ไม่ได้เชิญวิทยากรมาให้ความแนะนำปรึกษา	2.55	1.31	น้อย
ไม่ได้จัดให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติการแก้ปัญหา กับชุมชนจริง	2.52	1.28	น้อย
ขาดการประเมินผลการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง	1.97	1.13	น้อย
ไม่ได้สรุปปัญหาที่แก้ไขได้และปัญหาที่ยังแก้ไขไม่ได้	2.11	1.12	น้อย
ขาดการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการแก้ปัญหา	2.45	1.27	น้อย
รวม	2.07	0.74	น้อย

จากตาราง 7 แสดงว่า โดยส่วนรวมนักศึกษาเพศหญิงมีปัญหาการพบกลุ่มด้านกิจกรรมต่อเนื่องอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.07$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษาหญิงมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยเกือบทุกข้อ ยกเว้นในข้อต่อไปนี้มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุดเรียงตามลำดับ ได้แก่ ครูประจำกลุ่มไม่ได้มอบหมายงานล่วงหน้า ($\bar{X} = 1.52$) ครูประจำกลุ่มไม่ร่วมคิดเตรียมประเด็นที่จะอภิปรายกลุ่มครั้งต่อไป ($\bar{X} = 1.67$) และครูประจำกลุ่มไม่สรุปประเด็นปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้ ($\bar{X} = 1.76$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา
กลุ่มอายุต่ำกว่า 18 ปี ด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน

กิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน	ปัญหาของการพบกลุ่ม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ไม่มีการเตรียมความพร้อมในการพบกลุ่ม	1.98	1.31	น้อย
ไม่มีการจัดกลุ่มแก้ปัญหาตามระดับความยาก-ง่าย	2.22	1.13	น้อย
ไม่ส่งเสริมการแก้ปัญหาแบบประชาธิปไตย	2.12	1.27	น้อย
ไม่แจ้งจุดประสงค์ในการทำกิจกรรมการพบกลุ่ม	1.98	1.31	น้อย
ครูประจำกลุ่มขาดเทคนิคในการนำเข้าสู่กิจกรรมกลุ่ม	1.76	1.09	น้อยที่สุด
ไม่จัดให้มีกิจกรรมอภิปรายประเด็นปัญหาอย่างกว้างขวาง	2.15	1.22	น้อย
ขาดการส่งเสริมให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ	1.93	1.29	น้อย
ครูประจำกลุ่มขาดทักษะกระบวนการในการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม	1.85	1.03	น้อย
กิจกรรมการแก้ปัญหาไม่ตรงกับบทเรียน	2.61	1.16	ปานกลาง
ไม่มีการจัดกิจกรรมผ่อนคลายความเครียดค้นเวลา	2.22	1.21	น้อย
ขาดการส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกกล้าแสดงความคิดเห็น	2.00	1.16	น้อย
การลงข้อสรุปครูขาดการชี้แนะให้นักศึกษาคิดอย่างเป็นระบบด้วยตนเอง	1.98	1.21	น้อย
รวม	2.07	0.82	น้อย

จากตาราง 8 แสดงว่า โดยส่วนรวมนักศึกษากลุ่มอายุต่ำกว่า 18 ปี มีปัญหาการพบกลุ่มด้านกิจกรรมการแก้ปัญหการเรียนรู้ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.07$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษากลุ่มอายุต่ำกว่า 18 ปี มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยเกือบทุกข้อ ยกเว้นในข้อกิจกรรมการแก้ปัญหามุ่งตรงกับการเรียนมีปัญหามากอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.61$) และครูประจำกลุ่มขาดเทคนิคในการนำเข้าสู่กิจกรรมกลุ่มอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.76$)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา
กลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม

กิจกรรมเพื่อคุณภาพชีวิตและสังคม	ปัญหาของการพบกลุ่ม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ไม่ได้จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาตนเอง	2.27	1.41	น้อย
ขาดการปลูกฝังคุณธรรมในตนเอง	1.90	1.09	น้อย
ไม่จัดกิจกรรมส่งเสริมเพื่อพัฒนาท้องถิ่น	2.24	1.28	น้อย
ขาดการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	2.10	1.34	น้อย
กิจกรรมไม่สามารถนำเอาความรู้ไปปฏิบัติจริงได้	2.44	1.50	น้อย
ไม่ได้นำเอาปัญหาของชุมชนมาร่วมกันแก้ไข	2.66	1.44	ปานกลาง
ไม่ได้ส่งเสริมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน	2.61	1.24	ปานกลาง
ไม่ได้ส่งเสริมกิจกรรมร่วมกับชุมชน	2.68	1.31	ปานกลาง
ไม่ได้จัดให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรม ของชุมชน	2.49	1.10	น้อย
ไม่ได้มุ่งให้นักศึกษาตระหนักถึงคุณค่าของวัฒนธรรมของชาติ	1.98	1.23	น้อย
ไม่ได้ให้นักศึกษาร่วมกับชุมชนคิดแก้ปัญหา	2.41	1.32	น้อย
ขาดการเสริมสร้างความสามัคคีระหว่างนักศึกษาด้วยกัน	2.00	1.32	น้อย
รวม	2.32	0.80	น้อย

จากตาราง 9 แสดงว่า โดยส่วนรวมนักศึกษากลุ่มอายุต่ำกว่า 18 ปี มีปัญหาการพบกลุ่มด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.32$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษากลุ่มอายุต่ำกว่า 18 ปี มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยเกือบทุกข้อ ยกเว้นในข้อต่อไปนี้มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเรียงตามลำดับ ได้แก่ ไม่ได้ส่งเสริมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน ($\bar{X} = 2.61$) ไม่ได้นำเอาปัญหาของชุมชนมาร่วมกันแก้ไข ($\bar{X} = 2.66$) และไม่ได้ส่งเสริมกิจกรรมร่วมกับชุมชน ($\bar{X} = 2.68$)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา
กลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ด้านกิจกรรมต่อเนื่อง

กิจกรรมต่อเนื่อง	ปัญหาของการพบกลุ่ม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ครูประจำกลุ่มไม่ได้มอบหมายงานล่วงหน้า	1.90	1.22	น้อย
ครูประจำกลุ่มไม่ร่วมคิดเตรียมประเด็นที่จะอภิปรายกลุ่ม ครั้งต่อไป	1.80	1.12	น้อยที่สุด
ครูประจำกลุ่มไม่สรุปประเด็นปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้	1.02	1.19	น้อยที่สุด
ครูประจำกลุ่มไม่ได้เสนอแนะแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม	2.00	1.36	น้อย
ขาดการนำเอาปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้มาแก้อีกครั้ง	2.49	1.42	น้อย
ไม่ได้มอบหมายงานให้นักศึกษาติดตามปัญหาของแต่ละชุมชน	2.63	1.41	ปานกลาง
ไม่ได้ให้นักศึกษารายงานความต้องการของชุมชน	2.37	1.41	น้อย
ไม่ได้เชิญวิทยากรมาให้ความแนะนำปรึกษา	2.59	1.45	น้อย
ไม่ได้จัดให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติการแก้ปัญหาที่ชุมชนจริง	2.68	1.40	ปานกลาง
ขาดการประเมินผลการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง	2.41	1.47	น้อย
ไม่ได้สรุปปัญหาที่แก้ไขได้และปัญหาที่ยังแก้ไขไม่ได้	2.39	1.22	น้อย
ขาดการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการแก้ปัญหา	2.46	1.36	น้อย
รวม	2.29	0.83	น้อย

จากตาราง 10 แสดงว่า โดยส่วนรวมนักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี มีปัญหาการพบกลุ่มด้านกิจกรรมต่อเนื่องอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.29$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษากลุ่มที่มีอายุ 18 ปี มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นข้อต่อไปนี้มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเรียงตามลำดับ ได้แก่ ไม่ได้มอบหมายงานให้นักศึกษาติดตามปัญหาของแต่ละชุมชน ($\bar{X} = 2.63$) และไม่ได้จัดให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติการแก้ปัญหากับชุมชนจริง ($\bar{X} = 2.68$) และมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุดเรียงตามลำดับ ได้แก่ ครูประจำกลุ่มไม่ได้สรุปประเด็นปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้ ($X = 1.02$) และครูประจำกลุ่มไม่ร่วมคิดเตรียมประเด็นที่จะอภิปรายกลุ่มครั้งต่อไป ($\bar{X} = 1.80$)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา
กลุ่มที่มีอายุ 18-25 ปี ด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน

กิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน	ปัญหาของการพบกลุ่ม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ไม่มีการเตรียมความพร้อมในการพบกลุ่ม	1.70	1.02	น้อยที่สุด
ไม่มีการจัดกลุ่มแก้ปัญหาตามระดับความยาก-ง่าย	2.03	1.00	น้อย
ไม่ส่งเสริมการแก้ปัญหาแบบประชาธิปไตย	1.88	1.06	น้อย
ไม่แจ้งจุดประสงค์ในการทำกิจกรรมการพบกลุ่ม	1.64	0.99	น้อยที่สุด
ครูประจำกลุ่มขาดเทคนิคในการนำเข้าสู่กิจกรรมกลุ่ม	1.62	0.98	น้อยที่สุด
ไม่จัดให้มีกิจกรรมอภิปรายประเด็นปัญหาอย่างกว้างขวาง	2.11	1.14	น้อย
ขาดการส่งเสริมให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ	1.94	1.13	น้อย
ครูประจำกลุ่มขาดทักษะกระบวนการในการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม	1.64	1.03	น้อยที่สุด
กิจกรรมการแก้ปัญหาไม่ตรงกับบทเรียน	2.35	1.15	น้อย
ไม่มีการจัดกิจกรรมผ่อนคลายความเครียดค้นเวลา	2.16	1.18	น้อย
ขาดการส่งเสริมให้นักศึกษาให้กล้าแสดงความคิดเห็น	1.89	1.09	น้อย
การลงข้อสรุปครูขาดการชี้แนะให้นักศึกษาคิดอย่างเป็นระบบด้วยตนเอง	1.88	1.06	น้อย
รวม	1.90	0.68	น้อย

จากตาราง 11 แสดงว่า โดยส่วนรวมนักศึกษาที่มีอายุ 18-25 ปี มีปัญหาการพบกลุ่ม ด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียนอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.90$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาที่มีอายุ 18-25 ปี มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นข้อต่อไปนี้มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุดเรียงตามลำดับ ได้แก่ ครูประจำกลุ่มขาดเทคนิคในการนำเข้าสู่กิจกรรมกลุ่ม ($\bar{X} = 1.62$) ไม่แจ้งจุดประสงค์ในการทำกิจกรรมกลุ่ม ($\bar{X} = 1.64$) ครูประจำกลุ่มขาดทักษะกระบวนการในการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม ($\bar{X} = 1.64$) และไม่มีการเตรียมความพร้อมในการพบกลุ่ม ($\bar{X} = 1.70$)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา
ที่มีอายุ 18-25 ปี ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม

กิจกรรมเพื่อคุณภาพชีวิตและสังคม	ปัญหาของการพบกลุ่ม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ไม่ได้จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาตนเอง	1.91	1.02	น้อย
ขาดการปลูกฝังคุณธรรมในตนเอง	1.72	0.93	น้อยที่สุด
ไม่จัดกิจกรรมส่งเสริมเพื่อพัฒนาท้องถิ่น	2.17	1.10	น้อย
ขาดการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	1.83	1.04	น้อย
กิจกรรมไม่สามารถนำเอาความรู้ไปปฏิบัติจริงได้	1.94	1.07	น้อย
ไม่ได้นำเอาปัญหาของชุมชนมาร่วมกันแก้ไข	2.41	1.16	น้อย
ไม่ได้ส่งเสริมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน	2.11	1.13	น้อย
ไม่ได้ส่งเสริมกิจกรรมร่วมกับชุมชน	2.26	1.12	น้อย
ไม่ได้จัดให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรม ของชุมชน	2.13	1.17	น้อย
ไม่ได้มุ่งให้นักศึกษาตระหนักถึงคุณค่าของวัฒนธรรมของชาติ	1.81	1.11	น้อย
ไม่ได้ให้นักศึกษาร่วมกับชุมชนคิดแก้ปัญหา	2.24	1.20	น้อย
ขาดการเสริมสร้างความสามัคคีระหว่างนักศึกษาด้วยกัน	1.83	1.16	น้อย
รวม	2.03	0.96	น้อย

จากตาราง 12 แสดงว่า โดยส่วนรวมนักศึกษาที่มีอายุ 18-25 ปี มีปัญหาการพบกลุ่ม
ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.03$) และเมื่อพิจารณา
เป็นรายข้อพบว่า นักศึกษาที่อายุ 18-25 ปี มีปัญหายุ่งยากในระดับน้อยเกือบทุกข้อ ยกเว้นในข้อ
ขาดการปลูกฝังคุณธรรมในตนเอง มีปัญหาย่งยากในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.72$)

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา
ที่มีอายุ 18-25 ปี ด้านกิจกรรมต่อเนื่อง

กิจกรรมต่อเนื่อง	ปัญหาของการพบกลุ่ม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ครูประจำกลุ่มไม่ได้มอบหมายงานล่วงหน้า	1.55	0.90	น้อย
ครูประจำกลุ่มไม่ร่วมคิดเตรียมประเด็นที่จะอภิปรายกลุ่ม ครั้งต่อไป	1.70	0.99	น้อยที่สุด
ครูประจำกลุ่มไม่สรุปประเด็นปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้	1.76	0.98	น้อยที่สุด
ครูประจำกลุ่มไม่ได้เสนอแนะแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม	2.01	1.45	น้อย
ขาดการนำเอาปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้มาแก้อีกครั้ง	2.11	1.01	น้อย
ไม่ได้มอบหมายงานให้นักศึกษาติดตามปัญหาของแต่ละชุมชน	2.14	1.11	ปานกลาง
ไม่ได้ให้นักศึกษารายงานความต้องการของชุมชน	2.14	1.11	น้อย
ไม่ได้เชิญวิทยากรมาให้ความแนะนำปรึกษา	2.63	1.29	ปานกลาง
ไม่ได้จัดให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติการแก้ปัญหากับชุมชนจริง	2.55	1.27	น้อย
ขาดการประเมินผลการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง	2.01	1.11	น้อย
ไม่ได้สรุปปัญหาที่แก้ไขได้และปัญหาที่ยังแก้ไขไม่ได้	2.15	1.14	น้อย
ขาดการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการแก้ปัญา	2.55	1.30	น้อย
รวม	2.11	0.74	น้อย

จากตาราง 13 แสดงว่า โดยส่วนรวมนักศึกษาที่มีอายุ 18-25 ปี มีปัญหาการพบกลุ่ม ด้านกิจกรรมต่อเนื่องอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.11$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษาที่มีอายุ 18-25 ปี มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นข้อต่อไปนี้มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเรียงตามลำดับ ได้แก่ ไม่ได้มอบหมายงานให้นักศึกษาติดตามปัญหาของแต่ละชุมชน ($\bar{X} = 2.14$) และไม่ได้เชิญวิทยากรมาให้ความแนะนำปรึกษา ($\bar{X} = 2.63$) และมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุดเรียงตามลำดับ ได้แก่ ครูประจำกลุ่มไม่ร่วมคิดเตรียมประเด็นที่จะอภิปรายกลุ่มต่อไป ($\bar{X} = 1.70$) และครูประจำกลุ่มไม่สรุปประเด็นปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้ ($\bar{X} = 1.76$)

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา
ที่มีอายุมากกว่า 25 ปี ด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน

กิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน	ปัญหาของการพบกลุ่ม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ไม่มีการเตรียมความพร้อมในการพบกลุ่ม	1.19	1.02	น้อยที่สุด
ไม่มีการจัดกลุ่มแก้ปัญหาตามระดับความยาก-ง่าย	1.95	1.02	น้อย
ไม่ส่งเสริมการแก้ปัญหาแบบประชาธิปไตย	1.79	1.04	น้อยที่สุด
ไม่แจ้งจุดประสงค์ในการทำกิจกรรมการพบกลุ่ม	1.72	1.13	น้อยที่สุด
ครูประจำกลุ่มขาดเทคนิคในการนำเข้าสู่กิจกรรมกลุ่ม	1.64	1.05	น้อยที่สุด
ไม่จัดให้มีกิจกรรมอภิปรายประเด็นปัญหาอย่างกว้างขวาง	1.97	1.09	น้อย
ขาดการส่งเสริมให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ	1.78	0.97	น้อยที่สุด
ครูประจำกลุ่มขาดทักษะกระบวนการในการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม	1.71	1.04	น้อยที่สุด
กิจกรรมการแก้ปัญหาไม่ตรงกับบทเรียน	2.14	1.22	น้อย
ไม่มีการจัดกิจกรรมผ่อนคลายความเครียดคั่นเวลา	2.12	1.16	น้อย
ขาดการส่งเสริมให้นักศึกษาให้กล้าแสดงความคิดเห็น	1.78	1.03	น้อยที่สุด
การลงข้อสรุปครูขาดการชี้แนะให้นักศึกษาคิดอย่างเป็นระบบด้วยตนเอง	1.97	1.03	น้อย
รวม	1.86	0.68	น้อยที่สุด

จากตาราง 14 แสดงว่า โดยส่วนรวมนักศึกษาที่มีอายุมากกว่า 25 ปี มีปัญหาการพบกลุ่มด้านกิจกรรมการแก้ปัญหการเรียนรู้ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.86$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาที่มีอายุมากกว่า 25 ปี มีปัญหายุ่งยากในระดับน้อยที่สุด ยกเว้นในข้อต่อไปนี้ มีปัญหาย่งยากในระดับน้อยเรียงตามลำดับ ได้แก่ ไม่มีการจัดกิจกรรมแก้ปัญหตามระดับความยาก-ง่าย ($\bar{X} = 1.95$) ไม่จัดให้มีกิจกรรมอภิปรายประเด็นปัญหาย่างกว้างขวาง ($\bar{X} = 1.97$) การลงข้อสรุปชุดการเรียนรู้ให้นักศึกษาคิดอย่างเป็นระบบด้วยตนเอง ($\bar{X} = 1.97$) กิจกรรมการแก้ปัญหามุ่งตรงกับบทเรียน ($\bar{X} = 2.14$) และไม่มีการจัดกิจกรรมผ่อนคลายความเครียด คั่นเวลา ($\bar{X} = 2.12$)

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา
ที่มีอายุมาก 25 ปี ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม

กิจกรรมเพื่อคุณภาพชีวิตและสังคม	ปัญหาของการพบกลุ่ม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ไม่ได้จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาตนเอง	2.09	1.00	น้อย
ขาดการปลูกฝังคุณธรรมในตนเอง	1.81	0.98	น้อย
ไม่จัดกิจกรรมส่งเสริมเพื่อพัฒนาท้องถิ่น	2.50	1.34	น้อย
ขาดการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	1.90	1.17	น้อย
กิจกรรมไม่สามารถนำเอาความรู้ไปปฏิบัติจริงได้	1.79	0.87	น้อยที่สุด
ไม่ได้นำเอาปัญหาของชุมชนมาช่วยกันแก้ไข	2.00	1.06	น้อย
ไม่ได้ส่งเสริมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน	2.12	1.01	น้อย
ไม่ได้ส่งเสริมกิจกรรมร่วมกับชุมชน	2.41	1.20	น้อย
ไม่ได้จัดให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรม ของชุมชน	1.17	1.11	น้อย
ไม่ได้มุ่งให้นักศึกษาตระหนักถึงคุณค่าของวัฒนธรรมของชาติ	1.03	1.22	น้อย
ไม่ได้ให้นักศึกษาร่วมกับชุมชนคิดแก้ปัญหา	2.17	1.05	น้อย
ขาดการเสริมสร้างความสามัคคีระหว่างนักศึกษาด้วยกัน	1.74	1.15	น้อยที่สุด
รวม	2.06	0.68	น้อย

จากตาราง 15 แสดงว่า โดยส่วนรวมนักศึกษาที่มีอายุมากกว่า 25 ปี มีปัญหาการพบกลุ่มด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.06$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษาที่มีอายุมากกว่า 25 ปี มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยเกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อต่อไปนี้มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยเรียงตามลำดับ ได้แก่ ขาดการเสริมสร้างความสามัคคีระหว่างนักศึกษาด้วยกัน ($\bar{X} = 1.74$) และกิจกรรมไม่สามารถนำเอาความรู้ไปปฏิบัติจริงได้ ($\bar{X} = 1.79$)

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา
ที่มีอายุมากกว่า 25 ปี ด้านกิจกรรมต่อเนื่อง

กิจกรรมต่อเนื่อง	ปัญหาของการพบกลุ่ม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ครูประจำกลุ่มไม่ได้มอบหมายงานล่วงหน้า	1.53	1.01	น้อยที่สุด
ครูประจำกลุ่มไม่ร่วมคิดเตรียมประเด็นที่จะอภิปรายกลุ่ม ครั้งต่อไป	1.76	1.03	น้อยที่สุด
ครูประจำกลุ่มไม่สรุปประเด็นปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้	1.62	0.95	น้อยที่สุด
ครูประจำกลุ่มไม่ได้เสนอแนะแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม	1.86	1.00	น้อย
ขาดการนำเอาปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้มาแก้อีกครั้ง	1.97	1.24	น้อย
ไม่ได้มอบหมายงานให้นักศึกษาติดตามปัญหาของแต่ละชุมชน	2.05	1.13	น้อย
ไม่ได้ให้นักศึกษารายงานความต้องการของชุมชน	2.03	1.12	น้อย
ไม่ได้เชิญวิทยากรมาให้ความแนะนำปรึกษา	2.19	1.32	น้อย
ไม่ได้จัดให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติการแก้ปัญหา กับชุมชนจริง	2.17	1.16	น้อย
ขาดการประเมินผลการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง	1.74	1.04	น้อยที่สุด
ไม่ได้สรุปปัญหาที่แก้ไขได้และปัญหาที่ยังแก้ไขไม่ได้	2.21	1.22	น้อย
ขาดการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการแก้ปัญหา	2.45	1.42	น้อย
รวม	1.97	0.77	น้อย

จากตาราง 16 แสดงว่า โดยส่วนรวมนักศึกษาที่มีอายุมากกว่า 25 ปี มีปัญหาการพบกลุ่มด้านกิจกรรมต่อเนื่องอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.97$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษาที่มีอายุมากกว่า 25 ปี มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นข้อต่อไปนี้มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุดเรียงตามลำดับ ได้แก่ ครูประจำกลุ่มไม่ได้มอบหมายงานล่วงหน้า ($\bar{X} = 1.53$) ครูประจำกลุ่มไม่สรุปประเด็นปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้ ($\bar{X} = 1.62$) ขาดการประเมินผลการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง ($\bar{X} = 1.74$) และครูประจำกลุ่มไม่ร่วมคิดเตรียมประเด็นที่จะอภิปรายกลุ่มครั้งต่อไป ($\bar{X} = 1.76$)

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา
กลุ่มที่ไม่มีงานทำ ด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน

กิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน	ปัญหาของการพบกลุ่ม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ไม่มีการเตรียมความพร้อมในการพบกลุ่ม	1.63	1.00	น้อยที่สุด
ไม่มีการจัดกลุ่มแก้ปัญหาตามระดับความยาก-ง่าย	1.97	1.03	น้อย
ไม่ส่งเสริมการแก้ปัญหาแบบประชาธิปไตย	2.00	1.05	น้อย
ไม่แจ้งจุดประสงค์ในการทำกิจกรรมการพบกลุ่ม	1.90	1.06	น้อย
ครูประจำกลุ่มขาดเทคนิคในการนำเข้าสู่กิจกรรมกลุ่ม	1.70	1.21	น้อยที่สุด
ไม่จัดให้มีกิจกรรมอภิปรายประเด็นปัญหาอย่างกว้างขวาง	2.40	1.33	น้อย
ขาดการส่งเสริมให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ	2.27	1.46	น้อย
ครูประจำกลุ่มขาดทักษะกระบวนการในการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม	1.80	1.16	น้อยที่สุด
กิจกรรมการแก้ปัญหาไม่ตรงกับบทเรียน	2.37	1.22	น้อย
ไม่มีการจัดกิจกรรมผ่อนคลายความเครียดทันเวลา	2.20	1.16	น้อย
ขาดการส่งเสริมให้นักศึกษาให้กล้าแสดงความคิดเห็น	1.97	1.27	น้อย
การลงข้อสรุปครูขาดการชี้แนะให้นักศึกษาคิดอย่างเป็นระบบด้วยตนเอง	2.30	1.20	น้อย
รวม	2.03	0.77	น้อย

จากตาราง 17 แสดงว่า โดยส่วนรวมนักศึกษาที่ไม่มีงานทำมีปัญหาการพบกลุ่มด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียนอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.03$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษากลุ่มที่ไม่มีงานทำมีปัญหาบ่อย ยกเว้นข้อต่อไปนี้มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุดเรียงตามลำดับ ได้แก่ ไม่มีการเตรียมความพร้อมในการพบกลุ่ม ($\bar{X} = 1.63$) ครูประจำกลุ่มขาดเทคนิคในการนำเข้าสู่กิจกรรมกลุ่ม ($\bar{X} = 1.70$) และครูประจำกลุ่มขาดทักษะกระบวนการในการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม ($\bar{X} = 1.80$)

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา
กลุ่มที่ไม่มีงานทำ ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม

กิจกรรมเพื่อคุณภาพชีวิตและสังคม	ปัญหาของการพบกลุ่ม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ไม่ได้จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาตนเอง	2.33	1.30	น้อย
ขาดการปลูกฝังคุณธรรมในตนเอง	2.00	1.17	น้อย
ไม่จัดกิจกรรมส่งเสริมเพื่อพัฒนาท้องถิ่น	2.00	1.44	น้อย
ขาดการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	2.10	1.32	น้อย
กิจกรรมไม่สามารถนำเอาความรู้ไปปฏิบัติจริงได้	2.17	1.58	น้อย
ไม่ได้นำเอาปัญหาของชุมชนมาร่วมกันแก้ไข	2.70	1.37	ปานกลาง
ไม่ได้ส่งเสริมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน	2.27	1.08	น้อย
ไม่ได้ส่งเสริมกิจกรรมร่วมกับชุมชน	2.27	1.28	น้อย
ไม่ได้จัดให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรม ของชุมชน	2.67	1.09	ปานกลาง
ไม่ได้มุ่งให้นักศึกษาตระหนักถึงคุณค่าของวัฒนธรรมของชาติ	2.27	1.26	น้อย
ไม่ได้ให้นักศึกษาร่วมกับชุมชนคิดแก้ปัญหา	2.43	1.41	น้อย
ขาดการเสริมสร้างความสามัคคีระหว่างนักศึกษาด้วยกัน	2.00	1.49	น้อย
รวม	2.23	0.80	น้อย

จากตาราง 18 แสดงว่า โดยส่วนรวมนักศึกษากลุ่มที่ไม่มีงานทำมีปัญหาการพบกลุ่ม
 คานกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.23$) และเมื่อพิจารณา
 เป็นรายข้อพบว่า นักศึกษากลุ่มที่ไม่มีงานทำมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยเกือบทุกข้อ ยกเว้นในข้อ
 ต่อไปไม่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเรียงตามลำดับ ได้แก่ ไม่ได้จัดให้นักศึกษาได้เข้าร่วม
 กิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมของชุมชน ($\bar{X} = 2.67$) และไม่ได้นำเอาปัญหาของชุมชนมาร่วมกัน
 แก้ไข ($\bar{X} = 2.70$)

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา
ที่ไม่มีงานทำ ด้านกิจกรรมต่อเนื่อง

กิจกรรมต่อเนื่อง	ปัญหาของการพบกลุ่ม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ครูประจำกลุ่มไม่ได้มอบหมายงานล่วงหน้า	1.81	1.14	น้อย
ครูประจำกลุ่มไม่ร่วมคิดเตรียมประเด็นที่จะอภิปรายกลุ่ม ครั้งต่อไป	2.00	1.34	น้อย
ครูประจำกลุ่มไม่สรุปประเด็นปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้	1.87	1.17	น้อย
ครูประจำกลุ่มไม่ได้เสนอแนะแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม	1.87	1.25	น้อย
ขาดการนำเอาปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้มาแก้อีกครั้ง	2.50	1.28	น้อย
ไม่ได้มอบหมายงานให้นักศึกษาติดตามปัญหาของแต่ละชุมชน	2.40	1.35	น้อย
ไม่ได้ให้นักศึกษารายงานความต้องการของชุมชน	2.23	1.36	น้อย
ไม่ได้เชิญวิทยากรมาให้ความแนะนำปรึกษา	2.27	1.26	น้อย
ไม่ได้จัดให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติการแก้ปัญหาที่ชุมชนจริง	2.20	1.30	น้อย
ขาดการประเมินผลการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง	1.93	1.48	น้อย
ไม่ได้สรุปปัญหาที่แก้ไขได้และปัญหาที่ยังแก้ไขไม่ได้	2.33	1.37	น้อย
ขาดการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการแก้ปัญหา	2.60	1.33	น้อย
รวม	2.17	0.79	น้อย

จากตาราง 19 แสดงว่า โดยส่วนรวมนักศึกษากลุ่มที่ไม่มีงานทำมีปัญหาการพบกลุ่ม
ด้านกิจกรรมต่อเนื่องอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.17$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า
นักศึกษาที่ไม่มีงานทำมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยหมดทุกข้อเช่นกัน

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา
กลุ่มที่มีงานทำ ด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน

กิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน	ปัญหาของการพบกลุ่ม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ไม่มีการเตรียมความพร้อมในการพบกลุ่ม	1.75	1.06	น้อยที่สุด
ไม่มีการจัดกลุ่มแก้ปัญหาตามระดับความยาก-ง่าย	2.05	1.01	น้อย
ไม่ส่งเสริมการแก้ปัญหาแบบประชาธิปไตย	1.88	1.10	น้อย
ไม่แจ้งจุดประสงค์ในการทำกิจกรรมการพบกลุ่ม	1.67	1.06	น้อย
ครูประจำกลุ่มขาดเทคนิคในการนำเข้าสู่กิจกรรมกลุ่ม	1.63	0.98	น้อยที่สุด
ไม่จัดให้มีกิจกรรมอภิปรายประเด็นปัญหาอย่างกว้างขวาง	2.06	1.12	น้อย
ขาดการส่งเสริมให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ	1.88	1.09	น้อย
ครูประจำกลุ่มขาดทักษะกระบวนการในการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม	1.66	1.11	น้อยที่สุด
กิจกรรมการแก้ปัญหาไม่ตรงกับบทเรียน	2.34	1.16	น้อย
ไม่มีการจัดกิจกรรมผ่อนคลายความเครียดทันเวลา	2.16	1.18	น้อย
ขาดการส่งเสริมให้นักศึกษาให้กล้าแสดงความคิดเห็น	1.87	1.07	น้อย
การลงข้อสรุปครูขาดการชี้แนะให้นักศึกษาคิดอย่างเป็นระบบด้วยตนเอง	1.88	1.06	น้อย
รวม	1.90	0.69	น้อย

จากตาราง 20 แสดงว่า โดยส่วนรวมนักศึกษาที่มีงานทำมีปัญหาการพบกลุ่มด้าน
กิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียนอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.90$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่า นักศึกษากลุ่มที่มีงานทำมีปัญหาน้อย ยกเว้นข้อต่อไปนี้มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุดเรียง
ตามลำดับ ได้แก่ ครูประจำกลุ่มขาดเทคนิคในการนำเข้าสู่กิจกรรมกลุ่ม ($\bar{X} = 1.63$) ครู
ประจำกลุ่มขาดทักษะกระบวนการในการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม ($\bar{X} = 1.66$) และไม่มี การ
เตรียมความพร้อมในการพบกลุ่ม ($\bar{X} = 1.75$)

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา
กลุ่มที่ทำงานทำ ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม

กิจกรรมเพื่อคุณภาพชีวิตและสังคม	ปัญหาของการพบกลุ่ม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ไม่ได้จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาตนเอง	1.19	1.04	น้อย
ขาดการปลูกฝังคุณธรรมในตนเอง	1.74	0.93	น้อยที่สุด
ไม่จัดกิจกรรมส่งเสริมเพื่อพัฒนาท้องถิ่น	2.26	1.17	น้อย
ขาดการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	1.85	1.09	น้อย
กิจกรรมไม่สามารถนำเอาความรู้ไปปฏิบัติจริงได้	1.95	1.05	น้อย
ไม่ได้นำเอาปัญหาของชุมชนมาร่วมกันแก้ไข	2.34	1.17	น้อย
ไม่ได้ส่งเสริมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน	2.16	1.14	น้อย
ไม่ได้ส่งเสริมกิจกรรมร่วมกับชุมชน	2.34	1.15	น้อย
ไม่ได้จัดให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรม ของชุมชน	2.18	1.16	น้อย
ไม่ได้มุ่งให้นักศึกษาตระหนักถึงคุณค่าของวัฒนธรรมของชาติ	1.83	1.13	น้อย
ไม่ได้ให้นักศึกษาร่วมกับชุมชนคิดแก้ปัญหา	2.23	1.17	น้อย
ขาดการเสริมสร้างความสามัคคีระหว่างนักศึกษาด้วยกัน	1.82	1.14	น้อย
รวม	2.05	0.69	น้อย

จากตาราง 21 แสดงว่า โดยส่วนรวมนักศึกษากลุ่มที่มีงานทำมีปัญหาการพบกลุ่ม
ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.05$) และเมื่อพิจารณา
เป็นรายข้อพบว่า นักศึกษากลุ่มที่มีงานทำมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยเกือบทุกข้อ ยกเว้นในข้อขาด
การปลูกฝังคุณธรรมในตนเอง มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.74$)

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา
ที่มีงานทำ ด้านกิจกรรมต่อเนื่อง

กิจกรรมต่อเนื่อง	ปัญหาของการพบกลุ่ม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ครูประจำกลุ่มไม่ได้มอบหมายงานล่วงหน้า	1.56	0.94	น้อยที่สุด
ครูประจำกลุ่มไม่ร่วมคิดเตรียมประเด็นที่จะอภิปรายกลุ่ม ครั้งต่อไป	1.69	0.97	น้อยที่สุด
ครูประจำกลุ่มไม่สรุปประเด็นปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้	1.73	0.98	น้อยที่สุด
ครูประจำกลุ่มไม่ได้เสนอแนะแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม	2.00	1.14	น้อย
ขาดการนำเอาปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้มาแก้อีกครั้ง	2.00	1.09	น้อย
ไม่ได้มอบหมายงานให้นักศึกษาติดตามปัญหาของแต่ละชุมชน	2.16	1.14	น้อย
ไม่ได้ให้นักศึกษารายงานความต้องการของชุมชน	2.14	1.13	น้อย
ไม่ได้เชิญวิทยากรมาให้ความแนะนำปรึกษา	2.58	1.32	น้อย
ไม่ได้จัดให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติการแก้ปัญหาที่ชุมชนจริง	2.53	1.87	น้อย
ขาดการประเมินผลการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง	2.02	1.12	น้อย
ไม่ได้สรุปปัญหาที่แก้ไขได้และปัญหาที่ยังแก้ไขไม่ได้	2.17	1.14	น้อย
ขาดการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการแก้ปัญหา	2.52	1.33	น้อย
รวม	2.10	0.75	น้อย

จากตาราง 22 แสดงว่า โดยส่วนรวมนักศึกษากลุ่มที่มีงานทำมีปัญหาการพบกลุ่มด้านกิจกรรมต่อเนื่องอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.10$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษากลุ่มที่มีงานทำปัญหาน้อย ยกเว้นในข้อต่อไปไม่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุดเรียงตามลำดับ ได้แก่ ครูประจำกลุ่มไม่ได้มอบหมายงานล่วงหน้า ($\bar{X} = 1.56$) ครูประจำกลุ่มไม่ร่วมคิดเตรียมประเด็นที่จะอภิปรายกลุ่มครั้งต่อไป ($\bar{X} = 1.69$) และครูประจำกลุ่มไม่สรุปประเด็นปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้ ($\bar{X} = 1.73$)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา

เป็นรายด้าน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และด้านกิจกรรมต่อเนื่อง จำแนกตามเพศ อายุ และสถานภาพการทำงาน โดยใช้ t-test และ F-test ดังแสดงในตาราง 23 - 47 ต่อไปนี้

ตาราง 23 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน จำแนกตามเพศ

กิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน	ชาย		หญิง		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ไม่มีการเตรียมความพร้อมในการพบกลุ่ม	1.87	1.25	1.70	0.99	1.26
ไม่มีการจัดกลุ่มแก้ปัญหาตามระดับความยาก-ง่าย	2.14	1.06	2.01	1.00	1.06
ไม่ส่งเสริมการแก้ปัญหาแบบประชาธิปไตย	2.09	1.49	1.83	1.05	1.97*
ไม่แจ้งจุดประสงค์ในการทำกิจกรรมการพบกลุ่ม	1.99	1.23	1.60	0.99	2.95**
ครูประจำกลุ่มขาดเทคนิคในการนำเข้าสู่กิจกรรมกลุ่ม	1.79	1.92	1.59	0.97	1.61
ไม่จัดให้มีกิจกรรมอภิปรายประเด็นปัญหาอย่างกว้างขวาง	2.52	1.04	2.02	1.15	2.11*
ขาดการส่งเสริมให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ	2.19	1.21	1.83	1.09	2.59**
ครูประจำกลุ่มขาดทักษะกระบวนการในการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม	1.93	1.14	1.60	0.99	2.63**

ตาราง 23 (ต่อ)

กิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน	ชาย		หญิง		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
กิจกรรมการแก้ปัญหาไม่ตรงกับบทเรียน	2.40	1.28	2.33	1.15	0.51
ไม่มีการจัดกิจกรรมผ่อนคลายความเครียด เวลา	2.47	1.21	2.06	1.15	2.80**
ขาดการส่งเสริมให้นักศึกษาให้กล้าแสดง ความคิดเห็น	2.12	1.16	1.81	1.05	2.33*
การลงข้อสรุปครูขาดการชี้แนะให้นักศึกษา คิดอย่างเป็นระบบด้วยตนเอง	2.12	1.19	1.84	1.03	2.09*
รวม	2.12	0.81	1.85	0.65	3.11**

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 23 แสดงว่า โดยส่วนรวมนักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีปัญหากลุ่มด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีปัญหากลุ่มด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 4 ข้อ ได้แก่ ไม่ส่งเสริมการแก้ปัญหาแบบประชาธิปไตย ไม่จัดให้มีการอภิปรายประเด็นปัญหาอย่างกว้างขวาง ขาดการส่งเสริมให้นักศึกษาให้กล้าแสดงความคิดเห็น และการลงข้อสรุปครูขาดการชี้แนะให้นักศึกษาคิดอย่างมีระบบด้วยตนเอง และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ข้อ ได้แก่ ไม่แจ้งจุดประสงค์ในการทำกิจกรรมการพบกลุ่ม ขาดการส่งเสริมให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ครูประจำกลุ่มขาดทักษะกระบวนการในการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม และไม่มีการจัดกิจกรรมผ่อนคลายความเครียด คั่นเวลา ส่วนข้ออื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 24 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแตกต่างระหว่าง
ค่าเฉลี่ยปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม จาแนก
ตามเพศ

กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม	ชาย		หญิง		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ไม่ได้จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาตนเอง	2.29	1.63	1.88	1.02	3.12**
ขาดการปลูกฝังคุณธรรมในตนเอง	1.95	1.11	1.70	0.89	2.17*
ไม่จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาท้องถิ่น	2.34	1.25	2.20	1.14	0.96
ขาดการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	2.09	1.30	1.80	1.02	2.18*
กิจกรรมไม่สามารถนำเอาความรู้ไปปฏิบัติ จริงได้	1.99	1.09	1.97	1.11	0.16
ไม่ได้นำเอาปัญหาของชุมชนมาร่วมกันแก้ไข	2.47	1.26	2.34	1.68	0.85
ไม่ได้ส่งเสริมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ต่อชุมชน	2.34	1.13	2.11	1.13	1.62
ไม่ได้ส่งเสริมกิจกรรมร่วมกับชุมชน	2.61	1.21	2.24	1.14	2.56*
ไม่ได้จัดให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรม เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชุมชน	2.45	1.26	2.09	1.17	-0.29
ไม่ได้มุ่งให้นักศึกษาตระหนักถึงคุณค่าของ วัฒนธรรมของชาติ	2.21	1.25	1.76	1.09	3.22**
ไม่ได้ให้นักศึกษาร่วมกับชุมชนคิดแก้ปัญหา	2.34	1.23	2.22	1.78	0.84

ตาราง 24 (ต่อ)

กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม	ชาย		หญิง		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ขาดการเสริมสร้างความสามัคคีระหว่าง นักศึกษาด้วยกัน	2.16	1.35	1.73	1.09	2.98**
รวม	2.27	0.75	2.00	0.68	3.09**

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 24 แสดงว่า โดยส่วนรวมนักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีปัญหาการพบกลุ่มด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีปัญหาการพบกลุ่มด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 มี 3 ข้อ ได้แก่ ขาดการปลูกฝังคุณธรรมในตนเอง ไม่จัดกิจกรรมส่งเสริมเพื่อพัฒนาท้องถิ่น และไม่ได้ส่งเสริมกิจกรรมร่วมกับชุมชน และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ข้อ ได้แก่ ไม่ได้จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาตนเอง ไม่ได้มุ่งให้นักศึกษาตระหนักถึงคุณค่าของวัฒนธรรมของชาติ และขาดการเสริมสร้างความสามัคคีระหว่างนักศึกษาด้วยกัน ส่วนข้ออื่น ๆ แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 25 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแตกต่างระหว่าง
ค่าเฉลี่ยปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาด้านกิจกรรมต่อเนื่อง จำนวนตามเพศ

กิจกรรมต่อเนื่อง	ชาย		หญิง		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ครูประจำกลุ่มไม่ได้มอบหมายงานล่วงหน้า	1.79	1.09	1.52	0.91	2.24*
ครูประจำกลุ่มไม่ร่วมคิดเตรียมประเด็นที่จะ อภิปรายกลุ่มครั้งต่อไป	1.86	1.00	1.67	1.00	1.47
ครูประจำกลุ่มไม่สรุปประเด็นปัญหาที่ยังแก้ ไม่ได้	1.67	0.97	1.76	1.01	-0.75
ครูประจำกลุ่มไม่ได้เสนอแนะแหล่งค้นคว้า หาความรู้เพิ่มเติม	2.06	1.13	1.96	1.16	0.67
ขาดการนำเอาปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้มาแก้อีกครั้ง	2.15	1.22	2.12	1.08	0.21
ไม่ได้มอบหมายงานให้นักศึกษาคิดตามปัญหา ของแต่ละชุมชน	2.21	1.78	2.18	1.16	0.25
ไม่ได้ให้นักศึกษารายงานความต้องการ ของชุมชน	2.36	1.26	2.08	1.11	1.98
ไม่ได้เชิญวิทยากรมาให้ความแนะนำปรึกษา	2.58	1.35	2.55	1.31	0.18
ไม่ได้จัดให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติการแก้ปัญหา กับชุมชนจริง	2.47	1.27	2.52	1.28	-0.29
ขาดการประเมินผลการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง	2.14	1.24	1.97	1.12	1.16
ไม่ได้สรุปปัญหาที่แก้ไขได้และปัญหาที่ยังแก้ไข ไม่ได้	2.45	1.26	2.11	1.24	2.35*

ตาราง 25 (ต่อ)

กิจกรรมต่อเนื่อง	ชาย		หญิง		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ขาดการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วย ในการแก้ปัญหา	2.76	1.46	2.45	1.27	1.94
รวม	2.21	0.81	2.07	0.74	1.43

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 25 แสดงว่า โดยส่วนรวมนักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีปัญหาการพบกลุ่มด้านกิจกรรมต่อเนื่องแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีปัญหาการพบกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 2 ข้อ ได้แก่ ครูประจำกลุ่มไม่ได้มอบหมายงานล่วงหน้า และไม่ได้สรุปปัญหาที่แก้ไขได้และปัญหาที่ยังแก้ไขไม่ได้ ส่วนข้ออื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 26 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแตกต่างระหว่าง
ค่าเฉลี่ยปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน จานแนกตามอายุ

กิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน	ต่ำกว่า 18 ปี		18-25 ปี		25 ปี		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ไม่มีการเตรียมความพร้อมในการพบกลุ่ม	1.98	1.31	1.70	1.02	1.79	1.02	1.31
ไม่มีการจัดกลุ่มแก้ปัญหาตามระดับความยาก-ง่าย	2.22	1.73	2.03	1.00	1.94	1.06	0.89
ไม่ส่งเสริมการแก้ปัญหาแบบประชาธิปไตย	2.12	1.27	1.88	1.06	1.79	1.10	1.17
ไม่แจ้งจุดประสงค์ในการทำกิจกรรมการพบกลุ่ม	1.98	1.31	1.64	0.99	1.72	1.14	1.76
ครูประจำกลุ่มขาดเทคนิคการนำเข้าสู่กิจกรรมกลุ่ม	1.76	1.09	1.62	0.98	1.64	1.05	0.34
ไม่จัดให้มีกิจกรรมอภิปรายประเด็นปัญหาอย่างกว้างขวาง	2.15	1.22	2.11	1.14	1.97	1.09	0.44
ขาดการส่งเสริมให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ	1.93	1.92	1.94	1.13	1.78	0.97	0.53
ครูประจำกลุ่มขาดทักษะกระบวนการในการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม	1.85	1.03	1.64	1.03	1.71	1.04	0.79
กิจกรรมการแก้ปัญหาไม่ตรงกับบทเรียน	2.61	1.16	2.35	1.15	2.12	1.21	2.15
ไม่มีการจัดกิจกรรมผ่อนคลายความเครียดคั่นเวลา	2.22	1.21	2.16	1.18	2.12	1.16	0.08

ตาราง 26 (ต่อ)

กิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน	ต่ำกว่า 18 ปี		18-25 ปี		25 ปี		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ขาดการส่งเสริมให้นักศึกษาให้กล้าแสดงความคิดเห็น	2.00	1.16	1.86	1.09	1.78	1.03	0.52
การลงข้อสรุปครูขาดการชี้แนะให้นักศึกษาคิด อย่างเป็นระบบด้วยตนเอง	1.98	1.21	1.88	1.07	1.97	1.03	0.24
รวม	2.07	0.82	1.90	0.68	1.86	0.68	1.15

จากตาราง 26 แสดงว่า โดยส่วนรวมนักศึกษาที่มีกลุ่มอายุแตกต่างกันมีปัญหาการพบกลุ่มแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

ตาราง 27 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแตกต่างระหว่าง
ค่าเฉลี่ยปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม จานแนก
ตามอายุ

กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม	ต่ำกว่า 18 ปี		18-25 ปี		25 ปี		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ไม่ได้จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาตนเอง	2.27	1.41	1.91	1.02	2.09	1.00	2.28
ขาดการปลูกฝังคุณธรรมในตนเอง	1.90	1.09	1.72	0.93	1.81	0.98	0.72
ไม่จัดกิจกรรมส่งเสริมเพื่อพัฒนาท้องถิ่น	2.24	1.28	2.17	1.10	2.52	1.34	2.11
ขาดการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	2.10	1.34	1.83	1.04	1.90	1.17	1.10
กิจกรรมไม่สามารถนำเอาความรู้ไปปฏิบัติจริงได้	2.44	1.50	1.94	1.06	1.97	0.87	4.68*
ไม่ได้นำเอาปัญหาของชุมชนมาร่วมกันแก้ไข	2.66	1.44	2.42	1.16	2.00	1.06	4.27*
ไม่ได้ส่งเสริมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน	2.61	1.24	2.11	1.13	2.12	1.01	3.59*
ไม่ได้ส่งเสริมกิจกรรมร่วมกับชุมชน	2.68	1.31	2.26	1.12	2.41	1.20	2.55
ไม่ได้จัดให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมของชุมชน	2.49	1.10	2.13	1.17	2.17	1.11	1.70
ไม่ได้มุ่งให้นักศึกษาตระหนักถึงคุณค่าของวัฒนธรรมของชาติ	1.98	1.23	1.81	1.11	2.03	1.23	1.08
ไม่ได้ให้นักศึกษาร่วมกับชุมชนคิดแก้ปัญหา	1.41	1.32	2.24	1.20	2.17	1.05	0.53

ตาราง 27 (ต่อ)

กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม	ต่ำกว่า 18 ปี		18-25 ปี		25 ปี		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ขาดการเสริมสร้างความสามัคคีระหว่าง นักศึกษาด้วยกัน	2.00	1.32	1.83	1.16	1.74	1.15	0.59
รวม	2.32	0.80	2.03	0.69	2.06	0.68	2.92*

จากตาราง 27 แสดงว่า โดยส่วนรวมนักศึกษาที่มีอายุแตกต่างกัน มีปัญหาการพบกลุ่ม
ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 3 เรื่อง
ได้แก่ ไม่สามารถนำเอาความรู้ไปปฏิบัติจริงได้ ไม่ได้นำเอาปัญหาของชุมชนมาร่วมกันแก้ไข
และไม่ได้ส่งเสริมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน ส่วนในเรื่องอื่น ๆ พบว่าแตกต่างกันอย่าง
ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 28 เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม เรื่อง
กิจกรรมไม่สามารถนำเอาความรู้ไปปฏิบัติจริงได้ จำแนกตามกลุ่มที่มีอายุแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	11.11	5.56	4.68*
ภายในกลุ่ม	349	414.60	1.19	
รวม	351	425.72		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 28 แสดงว่า โดยส่วนรวมนักศึกษาที่มีกลุ่มอายุต่างกัน มีปัญหาการพบกลุ่ม
เรื่องกิจกรรมไม่สามารถนำเอาความรู้ไปปฏิบัติจริงได้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05

ตาราง 29 เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มเรื่องกิจกรรมไม่สามารถนำเอาความรู้แบบปฏิบัติ
จริงได้ของนักศึกษาที่มีกลุ่มอายุแตกต่างกันเป็นรายคู่

อายุ		มากกว่า 25 ปี	18-25 ปี	ต่ำกว่า 18 ปี
	$\bar{X}$	1.79	1.94	2.44
มากกว่า 25 ปี	1.79	-	0.15	0.65*
18-25 ปี	1.94		-	0.50*
ต่ำกว่า 18 ปี	2.44			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 29 แสดงว่า นักศึกษากลุ่มที่มีอายุมากกว่า 25 ปี กับนักศึกษาที่มีอายุ
ต่ำกว่า 18 ปี และนักศึกษาที่มีอายุ 18-25 ปี กับนักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี มีปัญหาการ
พบกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 30 เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม เรื่อง
ไม่จัดให้มีการอภิปรายประเด็นปัญหาอย่างกว้างขวาง จำแนกตามกลุ่มที่มีอายุแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	11.86	5.93	4.27*
ภายในกลุ่ม	349	484.64	1.39	
รวม	351	496.50		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 30 แสดงว่า โดยส่วนรวมนักศึกษาที่มีกลุ่มอายุแตกต่างกันมีปัญหาในการพบกลุ่ม เรื่องไม่จัดให้มีการอภิปรายประเด็นปัญหาอย่างกว้างขวางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 31 เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มเรื่องไม่จำเป็นที่ทำให้การอภิปรายประเด็นปัญหาของนักศึกษาที่มีกลุ่มอายุแตกต่างกันเป็นรายคู่

		มากกว่า 25 ปี	18-25 ปี	ต่ำกว่า 18 ปี
อายุ	$\bar{x}$	2.00	2.42	2.66
มากกว่า 25 ปี	2.00	–	0.42	0.66*
18-25 ปี	2.42		–	0.24*
ต่ำกว่า 18 ปี	2.66			–

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 31 แสดงว่า นักศึกษากลุ่มที่มีอายุมากกว่า 25 ปี กับนักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี และนักศึกษาที่มีอายุ 18-25 ปี กับนักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี มีปัญหาการพบกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 32 เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมเรื่องขาด
การส่งเสริมให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ จำแนกตามกลุ่มที่มีอายุแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	9.08	4.54	3.58*
ภายในกลุ่ม	349	442.03	1.27	
รวม	351	451.11		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 32 แสดงว่า โดยส่วนรวมนักศึกษาที่มีกลุ่มอายุแตกต่างกันมีปัญหาการพบกลุ่มเรื่องขาดการส่งเสริมให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 33 เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มเรื่องชาดการส่งเสริมให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็น
อย่างอิสระของนักศึกษาที่มีกลุ่มอายุแตกต่างกันเป็นรายคู่

อายุ		18-25 ปี	มากกว่า 25 ปี	ต่ำกว่า 18 ปี
	$\bar{X}$	2.11	2.12	2.61
18-25 ปี	2.11	-	0.01	0.50*
มากกว่า 25 ปี	2.12		-	0.49*
ต่ำกว่า 18 ปี	2.61			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 33 แสดงว่า นักศึกษากลุ่มที่มีอายุ 18-25 ปี กับกลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี และกลุ่มที่มีอายุมากกว่า 25 ปี กับกลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี มีปัญหาการพบกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 34 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแตกต่างระหว่าง
ค่าเฉลี่ยปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาชั้นกิจกรรมต่อเนื่อง จำแนกตามอายุ

กิจกรรมต่อเนื่อง	ต่ำกว่า 18 ปี		18-25 ปี		มากกว่า 25 ปี		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ครูประจำกลุ่มไม่ได้มอบหมายงานล่วงหน้า	1.90	1.22	1.55	0.90	1.53	1.01	2.54*
ครูประจำกลุ่มไม่ร่วมคิดเตรียมประเด็นที่จะ อภิปรายกลุ่มครั้งต่อไป	1.80	1.12	1.70	0.99	1.76	1.03	0.26
ครูประจำกลุ่มไม่สรุปประเด็นปัญหาที่ยังแก้ ไม่ได้	1.80	1.19	1.76	0.98	1.62	0.95	0.54
ครูประจำกลุ่มไม่ได้เสนอแนะแหล่งค้นคว้า หาความรู้เพิ่มเติม	2.00	1.36	2.01	1.15	1.86	1.00	0.40
ขาดการนำเอาปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้มาแก้อีกครั้ง	2.49	1.41	2.11	1.01	1.97	1.24	2.82*
ไม่ได้มอบหมายงานให้นักศึกษาติดตามปัญหา ของแต่ละชุมชน	2.63	1.41	2.14	1.11	2.05	1.13	3.66*
ไม่ได้ให้นักศึกษารายงานความต้องการ ของชุมชน	2.37	1.41	2.14	1.11	2.03	1.23	1.02
ไม่ได้เชิญวิทยากรมาให้ความแนะนำปรึกษา	2.59	1.45	2.63	1.29	2.19	1.32	2.70
ไม่ได้จัดให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติการแก้ปัญหากับ ชุมชนจริง	2.68	1.40	2.55	1.27	2.17	1.16	2.58*
ขาดการประเมินผลการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง	2.41	2.47	2.01	1.11	1.74	1.04	4.15*
ไม่ได้สรุปปัญหาที่แก้ไขได้และปัญหาที่ยังแก้ไข ไม่ได้	2.39	1.22	2.15	1.14	2.21	1.22	0.73

ตาราง 34 (ต่อ)

กิจกรรมต่อเนื่อง	ต่ำกว่า 18 ปี		18-25 ปี		มากกว่า 25 ปี		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ขาดการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วย ในการแก้ปัญหา	2.46	1.36	2.55	1.30	2.45	1.42	0.18
รวม	2.29	0.83	2.11	0.74	1.97	0.78	2.30

จากตาราง 34 แสดงว่า โดยส่วนรวมนักศึกษาที่มีกลุ่มอายุต่างกันมีปัญหาการพบกลุ่มด้านกิจกรรมต่อเนื่องแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 5 ข้อ ได้แก่ ครูประจำกลุ่มไม่ได้มอบหมายงานล่วงหน้า ขาดการนำเอาปัญหาที่ยังแก้ปัญหาไม่ได้มาแก้อีกครั้ง ไม่ได้มอบหมายงานให้นักศึกษาติดตามปัญหาแต่ละชุมชน ไม่ได้จัดให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติการแก้ปัญหากับชุมชนจริง และขาดการประเมินผลการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง ส่วนในเรื่องอื่น ๆ พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 35 เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มด้านกิจกรรมต่อเนื่องเรื่องครูประจำกลุ่มไม่ได้มอบหมายล่วงหน้า จำแนกตามกลุ่มที่มีอายุแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	4.68	2.34	2.54*
ภายในกลุ่ม	349	320.77	0.92	
รวม	351	325.45		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 35 แสดงว่า โดยส่วนรวมนักศึกษาที่มีกลุ่มอายุต่างกัน มีปัญหาการพบกลุ่มเรื่องครูประจำกลุ่มไม่ได้มอบหมายงานล่วงหน้า จำแนกตามกลุ่มที่มีอายุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 36 เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มเรื่องควรระวังจากกลุ่มไม่ได้มอบหมายงานล่วงหน้าของ
นักศึกษาที่มีกลุ่มอายุแตกต่างกันเป็นรายคู่

อายุ				
		มากกว่า 25 ปี	18-25 ปี	ต่ำกว่า 18 ปี
	$\bar{X}$	1.53	1.55	1.90
มากกว่า 25 ปี	1.53	–	0.02	0.37*
18-25 ปี	1.55		–	0.35*
ต่ำกว่า 18 ปี	1.90			–

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 36 แสดงว่า นักศึกษากลุ่มที่มีอายุ 18-25 ปี กับกลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี และกลุ่มที่มีอายุมากกว่า 25 ปี กับกลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี มีปัญหาการพบกลุ่มแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 37 เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มด้านกิจกรรมต่อเนื่อง เรื่องชาดการนำเอาปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้มาแก้อีกครั้ง จำแนกตามกลุ่มที่มีอายุแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	6.91	3.46	2.82*
ภายในกลุ่ม	349	427.08	1.22	
รวม	351	433.99		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 37 แสดงว่า แสดงว่า โดยส่วนรวมนักศึกษาที่มีกลุ่มอายุต่างกัน มีปัญหาการพบกลุ่มเรื่องชาดการนำเอาปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้มาแก้อีกครั้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 38 เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มเรื่องขาดการนำเอาปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้มาแก้อีกครั้ง
ของนักศึกษาที่มีกลุ่มอายุแตกต่างกันเป็นรายคู่

อายุ				
		มากกว่า 25 ปี	18-25 ปี	ต่ำกว่า 18 ปี
	$\bar{X}$	1.97	2.11	2.49
มากกว่า 25 ปี	1.97	-	0.14	0.52*
18-25 ปี	2.11		-	0.38*
ต่ำกว่า 18 ปี	2.49			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 38 แสดงว่า นักศึกษากลุ่มที่มีอายุ 18-25 ปี กับกลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี และกลุ่มที่มีอายุมากกว่า 25 ปี กับกลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี มีปัญหาการพบกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 39 เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มด้านกิจกรรมต่อเนื่องเรื่องไม่ได้มอบหมายงานให้นักศึกษาติดตามปัญหาของแต่ละชุมชน จําแนกตามกลุ่มที่มีอายุแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	9.76	4.88	3.66*
ภายในกลุ่ม	349	465.23	1.33	
รวม	351	474.99		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 39 แสดงว่า โดยส่วนรวมนักศึกษาที่มีกลุ่มอายุแตกต่างกัน มีปัญหาในการพบกลุ่มเรื่องไม่ได้มอบหมายงานให้นักศึกษาติดตามปัญหาของแต่ละชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 40 เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มเรื่องไม่ได้มอบหมายงานให้นักศึกษาติดตามปัญหาของแต่ละชุมชนของนักศึกษาที่มีกลุ่มอายุแตกต่างกันเป็นรายคู่

อายุ		มากกว่า 25 ปี	18-25 ปี	ต่ำกว่า 18 ปี
	$\bar{x}$	2.05	2.14	2.63
มากกว่า 25 ปี	2.05	-	0.09	0.58*
18-25 ปี	2.14		-	0.49*
ต่ำกว่า 18 ปี	2.63			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 40 แสดงว่า นักศึกษากลุ่มที่มีอายุมากกว่า 25 ปี กับกลุ่มนักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี และนักศึกษากลุ่มที่มีอายุ 18-25 ปี มีปัญหาการพบกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 41 เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มด้านกิจกรรมต่อเนื่องเรื่องไม่ได้จัดให้นักศึกษาฝึก
ปฏิบัติการแก้ปัญหาที่ชุมชนจริง จำนวนตามกลุ่มที่มีอายุแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	8.31	4.15	2.58*
ภายในกลุ่ม	349	561.68	1.61	
รวม	351	569.99		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 41 แสดงว่า โดยส่วนรวมนักศึกษาที่มีกลุ่มอายุแตกต่างกันมีปัญหาในการพบกลุ่มเรื่องไม่ได้จัดให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติการแก้ปัญหาที่ชุมชนจริง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 42 เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มเรื่องไม่ได้จัดให้นักศึกษาดูปฏิบัติการแก้ปัญหาเกี่ยวกับ
ชุมชนจริงของนักศึกษาที่มีกลุ่มอายุแตกต่างกันเป็นรายคู่

อายุ	$\bar{X}$	มากกว่า 25 ปี	18-25 ปี	ต่ำกว่า 18 ปี
		2.17	2.55	2.68
มากกว่า 25 ปี	2.17	-	0.38	0.51*
18-25 ปี	2.55		-	0.13
ต่ำกว่า 18 ปี	2.68			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 42 แสดงว่านักศึกษากลุ่มที่มีอายุมากกว่า 25 ปี กับกลุ่มอายุต่ำกว่า 18 ปี มีปัญหาการพบกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 43 เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มด้านกิจกรรมต่อเนื่องเรื่องชาดการประเมินผลการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง จำแนกตามกลุ่มที่มีอายุแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	10.89	5.45	4.15*
ภายในกลุ่ม	349	458.04	1.31	
รวม	351	468.93		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 43 แสดงว่า โดยส่วนรวมนักศึกษาที่มีกลุ่มอายุแตกต่างกันมีปัญหานในการพบกลุ่มเรื่องชาดการประเมินผลการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 44 เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มเรื่องขาดการประเมินผลการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง
ของนักศึกษาที่มีกลุ่มอายุแตกต่างกันเป็นรายคู่

อายุ		มากกว่า 25 ปี	18-25 ปี	ต่ำกว่า 18 ปี
	$\bar{X}$	1.74	2.01	2.41
มากกว่า 25 ปี	1.74	-	0.27	0.67*
18-25 ปี	2.01		-	0.40*
ต่ำกว่า 18 ปี	2.41			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 44 แสดงว่า นักศึกษาที่มีอายุมากกว่า 25 ปี กับกลุ่มของนักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี และนักศึกษากลุ่มที่มีอายุ 18-25 ปี กับกลุ่มนักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี มีปัญหาการพบกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 45 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแตกต่างระหว่าง
ค่าเฉลี่ยปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาด้ำนกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน จำแนกตาม
สภาพการทำงาน

กิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน	ไม่มีงานทำ		มีงานทำ		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ไม่มีการเตรียมความพร้อมในการพบกลุ่ม	1.63	1.00	1.75	1.06	-0.60
ไม่มีการจัดกลุ่มแก้ปัญหาตามระดับความยาก-ง่าย	1.97	1.03	2.05	1.01	-0.41
ไม่ส่งเสริมการแก้ปัญหาแบบประชาธิปไตย	2.00	1.05	1.88	1.09	0.57
ไม่แจ้งจุดประสงค์ในการทำกิจกรรมการพบกลุ่ม	1.90	1.06	1.67	1.06	1.10
ครูประจำกลุ่มขาดเทคนิคในการนำเข้าสู่กิจกรรมกลุ่ม	1.70	1.21	1.63	0.98	0.36
ไม่จัดให้มีกิจกรรมอภิปรายประเด็นปัญหาอย่างกว้างขวาง	2.40	1.33	2.06	1.12	1.55
ขาดการส่งเสริมให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ	2.27	1.46	1.88	1.09	1.79
ครูประจำกลุ่มขาดทักษะกระบวนการในการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม	1.80	1.16	1.66	1.02	0.69
กิจกรรมการแก้ปัญหาไม่ตรงกับบทเรียน	2.37	1.22	2.34	1.16	0.11
ไม่มีการจัดกิจกรรมผ่อนคลายความเครียดทันเวลา	2.00	1.16	2.16	1.18	0.19

ตาราง 45 (ต่อ)

กิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน	ไม่มีงานทำ		มีงานทำ		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ขาดการส่งเสริมให้นักศึกษาให้กล้าแสดงความคิดเห็น	1.97	1.27	1.87	1.07	0.45
การลงข้อสรุปครูขาดการชี้แนะให้นักศึกษาคิดอย่างเป็นระบบด้วยตนเอง	2.13	1.97	1.89	1.06	1.21
รวม	2.03	0.77	1.90	0.69	0.92

จากตาราง 45 แสดงว่า โดยส่วนรวมนักศึกษาที่ไม่มีงานทำและมีงานทำมีปัญหาการพบกลุ่มด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษากลุ่มที่ไม่มีงานทำและมีงานทำมีปัญหาการพบกลุ่มแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อเช่นกัน

ตาราง 46 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแตกต่างระหว่าง
ค่าเฉลี่ยปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม

กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม	ไม่ทำงาน		มีงานทำ		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ไม่ได้จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาตนเอง	2.33	1.30	1.95	1.04	1.88
ขาดการปลูกฝังคุณธรรมในตนเอง	2.00	1.17	1.74	0.93	1.45
ไม่จัดกิจกรรมส่งเสริมเพื่อพัฒนาท้องถิ่น	2.00	1.15	2.26	1.17	-1.16
ขาดการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	2.10	1.32	1.85	1.07	1.21
กิจกรรมไม่สามารถนำเอาความรู้ไปปฏิบัติจริงได้	2.17	1.58	1.95	1.58	1.01
กิจกรรมไม่สามารถนำเอาความรู้ไปปฏิบัติจริงได้	2.17	1.58	1.95	1.58	1.01
ไม่ได้นำเอาปัญหาของชุมชนมาร่วมกันแก้ไข	2.70	1.37	2.34	1.17	1.57
ไม่ได้ส่งเสริมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน	2.27	1.08	2.16	1.14	0.50
ไม่ได้ส่งเสริมกิจกรรมร่วมกับชุมชน	2.67	1.29	2.34	1.16	-0.32
ไม่ได้จัดให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมของชุมชน	2.17	1.09	2.18	1.16	-0.06
ไม่ได้มุ่งให้นักศึกษาตระหนักถึงคุณค่าของวัฒนธรรมของชาติ	2.27	1.26	1.83	1.13	2.00*

ตาราง 46 (ต่อ)

กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม	ไม่มีงานทำ		มีงานทำ		t
	X	S.D.	X	S.D.	
ไม่ได้ให้นักศึกษาร่วมกับชุมชนคิดแก้ปัญหา ขาดการเสริมสร้างความสามัคคีระหว่าง นักศึกษาด้วยกัน	2.27	1.26	1.83	1.13	2.00*
	2.43	1.40	2.23	1.17	0.90
รวม	2.23	0.80	2.05	0.69	1.27

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 46 แสดงว่า โดยส่วนรวมนักศึกษาทางไกลกลุ่มไม่มีงานทำและกลุ่มที่มีงานทำมีปัญหาการพบกลุ่มแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษากลุ่มที่ไม่มีงานทำและกลุ่มที่มีงานทำมีปัญหาการพบกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 2 ข้อ ได้แก่ ไม่ได้มุ่งให้นักศึกษาตระหนักถึงคุณค่าของวัฒนธรรมของชาติ และไม่ได้ให้นักศึกษาร่วมกับชุมชนคิดแก้ปัญหา ส่วนข้ออื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 47 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าความแตกต่างระหว่าง
ค่าเฉลี่ยปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาด้านกิจกรรมต่อเนื่อง

กิจกรรมต่อเนื่อง	ไม่ทำงาน		มีงานทำ		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ครูประจำกลุ่มไม่ได้มอบหมายงานล่วงหน้า	2.00	1.49	1.82	1.14	0.79
ครูประจำกลุ่มไม่ร่วมคิดเตรียมประเด็นที่จะอภิปรายกลุ่มครั้งต่อไป	1.87	1.14	1.56	0.94	1.68
ครูประจำกลุ่มไม่สรุปประเด็นปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้	2.00	1.34	1.70	0.97	1.60
ครูประจำกลุ่มไม่ได้เสนอแนะแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม	1.87	1.17	1.73	0.98	0.72
ขาดการนำเอาปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้มาแก่อีกครั้ง	1.87	1.25	2.00	1.14	-0.59
ไม่ได้มอบหมายงานให้นักศึกษาติดตามปัญหาของแต่ละชุมชน	2.50	1.28	2.10	1.09	1.91
ไม่ได้ให้นักศึกษารายงานความต้องการของชุมชน	2.40	1.35	2.16	1.44	1.06
ไม่ได้เชิญวิทยากรมาให้ความแนะนำปรึกษา	2.23	1.36	2.14	1.13	0.41
ไม่ได้จัดให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติการแก้ปัญหาที่ชุมชนจริง	2.27	1.26	2.58	1.32	-1.25
ขาดการประเมินผลการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง	2.20	1.30	2.53	1.27	-1.38
ไม่ได้สรุปปัญหาที่แก้ไขได้และปัญหาที่ยังแก้ไขไม่ได้	1.93	1.48	2.02	1.12	-0.40

ตาราง 47 (ต่อ)

กิจกรรมต่อเนื่อง	ไม่มีงานทำ		มีงานทำ		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ขาดการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วย ในการแก้ปัญหา	2.33	1.37	2.18	1.15	0.70
รวม	2.17	0.80	2.10	0.75	0.49

จากตาราง 47 แสดงว่า โดยส่วนรวมนักศึกษากลุ่มที่ไม่มีงานทำและกลุ่มที่มีงานทำ มีปัญหาการพบกลุ่มแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษากลุ่มที่ไม่มีงานทำและกลุ่มที่มีงานทำ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อเช่นกัน

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

โดยใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ แสดงในตาราง 48 ดังต่อไปนี้

ตาราง 48 ค่าร้อยละของปัญหาและข้อเสนอแนะของนักศึกษาที่มีต่อการพบกลุ่มด้านกิจกรรม และการแก้ไขปัญหการเรียนรู้

ลำดับที่	ปัญหา	จำนวน ความถี่ (N = 57)	ร้อยละ
1	ขาดการส่งเสริมด้านวิชาการ	15	26.32
2	ใช้เวลานานในการเรียนการสอนไม่เต็มเวลา	8	14.04
3	การเรียนการสอนไม่เข้าใจ	7	12.28
4	หนังสือเรียนเนื้อหาไม่ตรงกับข้อสอบ	5	8.77
5	ครูประจำกลุ่มไม่มีเทคนิคการสอนใหม่ ๆ	5	8.77
6	ครูประจำกลุ่มไม่เสนอแนะเนื้อหาสำคัญในบทเรียน	4	7.02
7	ไม่มีเวลามาพบกลุ่มเพราะต้องทำงานวันหยุด	3	5.26
8	ต้องไปอื่นคำร้องต่าง ๆ ที่ศูนย์อยู่ไกลมาก	3	5.26
9	ขาดการอ่านการเขียนในเวลาเรียน	3	5.26
10	ไม่มีวิทยากรมาให้ความรู้ใหม่ ๆ	2	3.51
11	การเรียนไม่ต่อเนื่องเพราะเรียนในวันอาทิตย์	1	1.75
12	เวลาทำข้อสอบมีน้อยเกินไป	1	1.75
รวม		57	100.00

ตาราง 48 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	จำนวน ความถี่ (N = 57)	ร้อยละ
1	ควรมีการเรียนการสอนวิชาการให้มาก	15	26.32
2	ควรจัดครูเข้าสอบเต็มเวลาและคนละวิชา	9	15.79
3	ควรจัดหาหนังสือเรียนให้ตรงกับการออกข้อสอบ	6	10.53
4	ครูควรอธิบายเนื้อหาซ้ำ ๆ ให้เข้าใจ	5	8.77
5	ควรออกข้อสอบให้ตรงกับเนื้อหาที่เรียน	5	8.77
6	ควรลดกิจกรรมลง	4	7.02
7	โรงเรียนควรรับยื่นคำร้องต่าง ๆ แทนศูนย์ได้	4	7.02
8	ครูควรแนะนำให้นักศึกษาได้ค้นคว้าแหล่งความรู้เพิ่มเติม	2	3.51
9	ควรมีข้อทดสอบเพื่อทดลองทำมาก ๆ	2	3.51
10	ที่ทำงานควรเข้าใจและเห็นใจนักศึกษาบ้าง	2	3.51
11	ควรเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ใหม่ ๆ	2	3.51
12	ควรใช้เวลาในการทำข้อสอบให้มาก	1	1.75
รวม		57	100.00

จากตาราง 48 แสดงว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาการพบกลุ่มในด้านกิจกรรมการแก้
 ปัญหาการพบกลุ่มในการเรียนในเรื่อง ขาดการส่งเสริมด้านวิชาการ มีค่าความถี่ 15 คิดเป็น
 ร้อยละ 26.32 ใช้เวลาในการเรียนการสอนไม่เต็มที่ มีค่าความถี่ 8 คิดเป็นร้อยละ 14.04
 และการเรียนการสอนไม่เข้าใจ มีค่าความถี่ 7 คิดเป็นร้อยละ 12.28

ส่วนข้อเสนอแนะเพิ่มเติมควรมีการเรียนการสอนด้านวิชาการให้มาก มีค่าความถี่ 15 คิดเป็นร้อยละ 26.32 ควรจัดครูเข้าสอบเต็มเวลาและคนละวิชา มีค่าความถี่ 9 คิดเป็นร้อยละ 15.79 และควรจัดหาหนังสือเรียนให้ตรงกับ การออกข้อสอบ มีค่าความถี่ 6 คิดเป็นร้อยละ 10.53

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มแต่ละด้านของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตาม เพศ อายุ และสถานภาพการทำงาน
3. เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีปัญหาการพบกลุ่มในด้านการจัดกิจกรรมการแก้ปัญหา การเรียน กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและกิจกรรมต่อเนื่องแตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่มีอายุต่างกันมีปัญหาการพบกลุ่มในด้านการจัดกิจกรรมการแก้ปัญหา การเรียน กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและกิจกรรมต่อเนื่องแตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่มีสถานภาพการทำงานต่างกันมีปัญหาการพบกลุ่มในด้านการจัดกิจกรรม แก้ไขปัญหาการเรียน กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และกิจกรรมต่อเนื่องแตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้มาจากนักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานครที่ลงทะเบียนเรียนภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536 โดยเทียบจากสูตร

ยามาเน่ (Yamane. 1967 : 583) โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง 360 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อสอบถามปัญหาของนักศึกษาทางไกลในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งปัญหาออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม และกิจกรรมต่อเนื่อง ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ และสถานภาพการทำงาน

ตอนที่ 2 ปัญหาการพบกลุ่ม เป็นปัญหาการพบกลุ่มทางไกล 3 ด้าน ได้แก่ กิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม และกิจกรรมต่อเนื่อง

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง มีขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อขอความอนุเคราะห์จากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนวัดพระยาธรรม เพื่อขอรายชื่อและจำนวนนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พร้อมทั้งชื่อโรงเรียนที่จัดกิจกรรมการพบกลุ่มในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งเขตออกเป็น 9 เขต มีโรงเรียนทั้งหมด 35 โรงเรียน ผู้วิจัยได้กลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่ลงทะเบียนในปีการศึกษา 2536 จำนวน 3,398 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 360 คน

2. ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ส่วนที่หนึ่งข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่สองความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการพบกลุ่ม ส่วนที่สามปัญหาและข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยได้นำเสนอประธานการควบคุมปริญญาโทและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

ความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา แล้วนำไปทดลองใช้ (try-out) กับนักศึกษาผู้ใหญ่วิทยาลัย
มัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนวัดคำสาโรง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 30 คน ได้ค่า
ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ 0.95

3. แบบสอบถามที่มีความเชื่อมั่นรายข้อตั้งแต่ข้อ 1-36 ใช้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัย
ได้นำแบบสอบถามไปขอความร่วมมือจากครูประจำกลุ่มและนักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษา
ทั้ง 9 โรงเรียน จำนวน 12 ห้องเรียน ตอบแบบสอบถามและเก็บคืนด้วยตนเองทั้งหมด ใน
การเก็บข้อมูลผู้วิจัยมีผู้ช่วยผู้วิจัย 2 ท่าน โดยแจกแบบสอบถามพร้อมทั้งครูประจำกลุ่มได้ช่วย
ด้วย โดยที่ผู้วิจัยชี้แจงวิธีการตอบแบบสอบถามในเวลาเก็บข้อมูลในวันอาทิตย์ที่นักศึกษามาพบกลุ่ม
เวลาที่เก็บข้อมูลระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2537

4. รวบรวมแบบสอบถามที่เก็บคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ สามารถนำมาวิเคราะห์
ได้จำนวน 352 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.78

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. คำนวณค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนตามสภาพข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาผู้ตอบแบบ
สอบถาม โดยคำนวณค่าความถี่และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาจากมาตราส่วนประเมินค่า โดย
หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยมาตัดสินใจ
3. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม โดยใช้
t-test ตามตัวแปร เพศ และสถานภาพการทำงาน และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง
ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่าสองกลุ่มใช้ F-test ตามตัวแปรอายุ
4. ข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม วิเคราะห์
โดยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ แล้วเรียงลำดับปัญหามาก-น้อย

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 352 คน จำแนกตามเพศ ส่วนใหญ่เป็นหญิงจำนวน 267 คน คิดเป็นร้อยละ 75.85 เพศชายจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 24.15 อายุนักศึกษามากกว่า 18-25 ปี จำนวน 253 คน คิดเป็นร้อยละ 71.87 รองลงมาอายุมากกว่า 25 ปี จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 16.48 และอายุต่ำกว่า 18 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 11.65 สถานภาพการทำงานส่วนใหญ่นักศึกษามีงานทำ จำนวน 322 คน คิดเป็นร้อยละ 91.48 และไม่มีงานทำ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 8.52

2. ปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา จากการศึกษาพบว่า

2.1 นักศึกษาชาย มีปัญหา

ด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน โดยส่วนรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เกือบทุกข้อ ยกเว้นในข้อครูประจำกลุ่มขาดเทคนิคในการนำเข้าสู่กิจกรรมกลุ่มอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม โดยส่วนรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เกือบทุกข้อ ยกเว้นในข้อไม่ได้ส่งเสริมกิจกรรมร่วมกับชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านกิจกรรมต่อเนื่อง มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นขาดการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการแก้ปัญหา มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2.2 นักศึกษาหญิง มีปัญหา

ด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นในข้อต่อไปไม่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ ครูประจำกลุ่มขาดเทคนิคในการนำเข้าสู่กิจกรรมกลุ่ม ไม่แจ้งจุดประสงค์ในการทำกิจกรรมการพบกลุ่ม และครูประจำกลุ่มขาดทักษะกระบวนการในการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม

ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นในข้อต่อไปไม่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ ขาดการปลูกฝังคุณธรรมในตนเอง ขาด

การเสริมสร้างความสามัคคีระหว่างนักศึกษาด้วยกัน ไม่ได้มุ่งให้นักศึกษาตระหนักถึงคุณค่าของ วัฒนธรรมของชาติ และชาดการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

ด้านกิจกรรมต่อเนื่อง มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยเกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อ ข้อต่อไปนี้มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ ครูประจำกลุ่มไม่ได้มอบหมายงานล่วงหน้า ครูประจำ กลุ่มไม่ร่วมคิดเตรียมประเด็นที่จะอภิปรายกลุ่มครั้งต่อไป และครูประจำกลุ่มไม่สรุปประเด็น ปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้

2.3 นักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี มีปัญหา

ด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาคำถาม มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นข้อ กิจกรรมการแก้ปัญหามุ่งตรงกับบทเรียน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และครูประจำกลุ่มขาด เทคนิคในการนำเข้าสู่กิจกรรมกลุ่ม มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นข้อต่อไปนี้มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ไม่ได้ส่งเสริมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ต่อชุมชน ไม่ได้นำเอาปัญหาของชุมชนมาร่วมกันแก้ไข และไม่ได้ส่งเสริมกิจกรรมร่วมกับชุมชน

ด้านกิจกรรมต่อเนื่อง มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นข้อต่อไปนี้มีปัญหาอยู่ ในระดับปานกลาง ได้แก่ ไม่ได้มอบหมายงานให้นักศึกษาคิดตามปัญหาของแต่ละชุมชน และไม่ได้ จัดให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติการแก้ปัญหากับชุมชนจริง และข้อต่อไปนี้มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ ครูประจำกลุ่มไม่ได้สรุปประเด็นปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้ และครูประจำกลุ่มไม่ร่วมคิดเตรียมประเด็น ที่จะอภิปรายกลุ่มครั้งต่อไป

2.4 นักศึกษาที่มีอายุ 18-25 ปี มีปัญหา

ด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาคำถาม มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นข้อ ข้อต่อไปนี้มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ ครูประจำกลุ่มขาดเทคนิคในการนำเข้าสู่กิจกรรมกลุ่ม ไม่แจ้งจุดประสงค์ในการทำกิจกรรมการพบกลุ่ม ครูประจำกลุ่มขาดทักษะกระบวนการในการจัด กิจกรรมการพบกลุ่ม และไม่มีการเตรียมความพร้อมในการพบกลุ่ม

ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นข้อขาดการปลูกฝังคุณธรรมในตนเอง มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ด้านกิจกรรมต่อเนื่อง มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นข้อต่อไปนี้มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ไม่ได้มอบหมายงานให้นักศึกษาติดตามปัญหาของแต่ละชุมชน และไม่ได้เชิญวิทยากรมาให้ความแนะนำปรึกษา และมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ ครูประจำกลุ่มไม่ร่วมคิดเตรียมประเด็นที่จะอภิปรายกลุ่มครั้งต่อไป และครูประจำกลุ่มไม่สรุปประเด็นปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้

2.5 นักศึกษาที่มีอายุมากกว่า 25 ปี มีปัญหา

ด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด ยกเว้นข้อต่อไปนี้มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ไม่มีการจัดกลุ่มแก้ปัญหาระดับความยาก-ง่าย ไม่จัดทำมีกิจกรรมอภิปรายประเด็นปัญหาอย่างกว้างขวาง การลงข้อสรุปขาดการชี้แจงให้นักศึกษาคิดอย่างเป็นระบบด้วยตนเอง กิจกรรมการแก้ปัญหามุ่งตรงกับบทเรียน และไม่มีการจัดกิจกรรมผ่อนคลายความเครียดคั่นเวลา

ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นข้อต่อไปนี้มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ ขาดการเสริมสร้างความสามัคคีระหว่างนักศึกษาด้วยกัน และกิจกรรมไม่สามารถนำเอาความรู้แบบปฏิบัติจริงได้

ด้านกิจกรรมต่อเนื่อง มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นข้อต่อไปนี้มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ ครูประจำกลุ่มไม่ได้มอบหมายงานล่วงหน้า ครูประจำกลุ่มไม่สรุปประเด็นปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้ ขาดการประเมินผลการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง และครูประจำกลุ่มไม่ร่วมคิดเตรียมประเด็นที่จะอภิปรายกลุ่มครั้งต่อไป

2.6 นักศึกษาที่ไม่มีงานทำ มีปัญหา

ด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นข้อต่อไปนี้มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ ไม่มีการเตรียมความพร้อมในการพบกลุ่ม ครูประจำกลุ่มขาดเทคนิคในการนำเข้าสู่กิจกรรมกลุ่ม และครูประจำกลุ่มขาดทักษะกระบวนการในการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม

ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาชีวิตและสังคม มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อไม่ได้จัดให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมของชุมชน และไม่ได้นำเอาปัญหาของชุมชนมาร่วมกันแก้ไข มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านกิจกรรมต่อเนื่อง มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยหมดทุกข้อ

2.7 นักศึกษาที่มีงานทำ มีปัญหา

ด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นข้อข้อต่อไปนี้มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ ครูประจำกลุ่มขาดเทคนิคในการนำเข้าสู่กิจกรรมกลุ่ม ครูประจำกลุ่มขาดทักษะกระบวนการในการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม และไม่ได้มีการเตรียมความพร้อมในการพบกลุ่ม

ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยเกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อขาดการปลูกฝังคุณธรรมในตนเอง มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ด้านกิจกรรมต่อเนื่อง มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นข้อต่อไปนี้มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ ครูประจำกลุ่มไม่ได้มอบหมายงานล่วงหน้า ครูประจำกลุ่มไม่ร่วมคิดเตรียมประเด็นที่จะอภิปรายกลุ่มครั้งต่อไป และครูประจำกลุ่มไม่สรุปประเด็นปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้

3. เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา จากการเปรียบเทียบทั้ง 3 ด้านพบว่า

3.1 นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีปัญหาการพบกลุ่มด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม และด้านกิจกรรมต่อเนื่องแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

3.2 นักศึกษาที่มีอายุต่างกันมีปัญหาการพบกลุ่มด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

3.3 นักศึกษาที่มีอายุต่างกันมีปัญหาการพบกลุ่มด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า

3.3.1 นักศึกษาที่มีอายุมากกว่า 25 ปี กับนักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี และนักศึกษาที่มีอายุ 18-25 ปี กับนักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี มีปัญหาการพบกลุ่มแตกต่างกันในเรื่องกิจกรรมไม่สามารถเอาความรู้ไปปฏิบัติจริงได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.3.2 นักศึกษาที่มีอายุมากกว่า 25 ปี กับนักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี และนักศึกษาที่มีอายุ 18-25 ปี กับนักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี มีปัญหาการพบกลุ่มในเรื่อง ไม่จําให้มีการอภิปรายประเด็นปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.3.3 นักศึกษาที่มีอายุ 18-25 ปี กับนักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี และนักศึกษาที่มีอายุมากกว่า 25 ปี กับนักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี มีปัญหาการพบกลุ่มในเรื่อง ขาดการส่งเสริมให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.4 นักศึกษาที่มีอายุต่างกันมีปัญหาการพบกลุ่มด้านกิจกรรมต่อเนื่องแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า

3.4.1 นักศึกษาที่มีอายุ 18-25 ปี กับนักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี มีปัญหาการพบกลุ่มในเรื่องครูประจำกลุ่มไม่ได้มอบหมายงานล่วงหน้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.4.2 นักศึกษาที่มีอายุ 18-25 ปี กับนักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี มีปัญหาการพบกลุ่มในเรื่อง ขาดการนำเอาปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้มาแก้อีกครั้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.4.3 นักศึกษาที่มีอายุมากกว่า 25 ปี กับนักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี และนักศึกษาที่มีอายุ 18-25 ปี กับนักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี มีปัญหาการพบกลุ่มในเรื่อง ไม่ได้มอบหมายงานให้นักศึกษาติดตามปัญหาของแต่ละชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.4.4 นักศึกษาที่มีอายุมากกว่า 25 ปี กับนักศึกษาที่มีอายุ 18-25 ปี มีปัญหาการพบกลุ่มในเรื่อง ไม่ได้จําให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติการแก้ปัญหา กับชุมชนจริง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.4.5 นักศึกษาที่มีอายุมากกว่า 25 ปี กับนักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี และนักศึกษาที่มีอายุ 18-25 ปี กับนักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี มีปัญหาการพบกลุ่มในเรื่อง

ขาดการประเมินผลการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.5 สถานภาพการทำงาน นักศึกษาที่ไม่มีงานทำและมีงานทำมีปัญหากลุ่ม ด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม และด้านกิจกรรมต่อเนื่อง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4.1 ด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน

4.1.1 ปัญหา นักศึกษามีปัญหากลุ่มเรียนลำดับดังนี้ ขาดการส่งเสริมด้านวิชาการมีค่าความถี่ 15 คิดเป็นร้อยละ 26.32 ใช้นเวลาในการเรียนการสอนไม่เต็มที่ มีค่าความถี่ 8 คิดเป็นร้อยละ 14.04 และการเรียนการสอนไม่เข้าใจ มีค่าความถี่ 7 คิดเป็นร้อยละ 12.28

4.1.2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม นักศึกษามีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเรียงตามลำดับดังนี้ ควรให้มีการเรียนการสอนด้านวิชาการให้มาก มีค่าความถี่ 15 คิดเป็นร้อยละ 26.32 ควรจัดครูเข้าสอนเต็มเวลาและคนละวิชา มีค่าความถี่ 9 คิดเป็นร้อยละ 15.79 และควรจัดหาหนังสือเรียนให้ตรงกับกรออกข้อสอบ มีค่าความถี่ 6 คิดเป็นร้อยละ 10.53

4.2 ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม และด้านกิจกรรมต่อเนื่อง นักศึกษาไม่มีปัญหาและข้อเสนอแนะ

การอภิปรายผล

การอภิปรายผลการศึกษาปัญหาการพหุกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร ได้นำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. ปัญหาการพหุกลุ่ม จำแนกตามเพศ

1.1 นักศึกษาชายมีปัญหา

ด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียนอยู่ในระดับน้อย อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่เข้ามาพหุกลุ่มอยู่ในวัยผู้ใหญ่ที่มีความรับผิดชอบต่องานการเรียนด้านควาการพหุกลุ่มระหว่าง

เพื่อน เมื่อผู้ใหญ่มีความรับผิดชอบรู้จักหน้าที่ของตนเองแล้วไม่ทำอะไรที่งานใดก็บรรลุป้าหมายได้โดยง่าย กิจกรรมการพบกลุ่มของนักศึกษาก็เช่นเดียวกัน ผู้ใหญ่รู้จักหน้าที่ของตนเอง รู้จักแบ่งงานกันระหว่างกลุ่ม สามารถทำงานร่วมกับคนอื่นได้ดีโดยมีครูประจำกลุ่มเป็นเพียงผู้ประสานงานเท่านั้น การพบกลุ่มของนักศึกษาชายในด้านการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์จึงมีน้อย นักศึกษาที่มาพบกลุ่มนี้ส่วนใหญ่อยู่ในวัยที่เป็นผู้ใหญ่มีอายุระหว่าง 18-25 ปี มีประสบการณ์มากมาย ผ่านปัญหาในชีวิตประจำวันมา และผู้ใหญ่ที่มาพบกลุ่มนี้พลาดโอกาสได้รับการศึกษาขณะที่อยู่ในวัยเรียน เมื่อมีโอกาสอีกครั้งจึงสนใจเอาใจใส่ในการศึกษามากกว่าผู้ที่เรียนในวัยเด็ก เป็นที่น่าสังเกตว่าข้อที่กล่าวว่าครูประจำกลุ่มขาดเทคนิคในการนำเข้าสู่กิจกรรมกลุ่มมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด อาจเป็นเพราะว่าการพบกลุ่มของนักศึกษา มีการเตรียมความพร้อมและเข้าใจปัญหาก่อนจะมาพบกลุ่ม การพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่ควรจะให้ผู้ใหญ่ได้วางแผนการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ด้วยตัวของนักศึกษาเอง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุนทร โคตรบรรเทา (2525 : 106 - 107) กล่าวว่า สิ่งสำคัญในการเรียนการสอนนักศึกษาผู้ใหญ่คือ การช่วยให้ผู้ใหญ่ได้เรียนรู้ได้ค้นพบด้วยตนเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ครูประจำกลุ่มเป็นเพียงผู้คอยช่วยเหลือเมื่อนักศึกษาต้องการคำชี้แนะเท่านั้น

ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาเพศชายเป็นผู้ที่มีงานทำ มีเงินเดือนสามารถใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็นได้ เมื่อเข้ามาเป็นนักศึกษามีค่าใช้จ่ายบ้างก็มักทำให้นักศึกษาเดือดร้อน ในขณะที่นักศึกษาทำงานจะต้องพบปะกับเพื่อนร่วมงานจำนวนมาก เพราะการทำงานนั้นจะต้องประสานงานหรือติดต่อกันอยู่เสมอ งานจึงจะดำเนินไปด้วยดีจะทำงานอยู่คนเดียวไม่ได้ การประสานงานกับเพื่อนร่วมงานของนักศึกษานี้เป็นการสังคมของนักศึกษา เมื่อนักศึกษาพบกลุ่มด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม จึงมีปัญหาเล็กน้อย แต่มีปัญหาอยู่ระดับปานกลางข้อที่กล่าวว่า ไม่ได้ส่งเสริมกิจกรรมร่วมกับชุมชน จะเห็นว่าการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มไม่ได้จัดให้นักศึกษาได้ร่วมจัดกิจกรรมกับชุมชนเท่าที่นักศึกษามีโอกาสได้เสนอแนวคิดเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมเมื่อนักศึกษาก็คือเป็นส่วนหนึ่งของสังคม การศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมที่นักศึกษาอาศัยอยู่ให้เจริญก้าวหน้า ให้คนในสังคมอยู่ดีกินดี มีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข เมื่อมีปัญหาเช่นนี้ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ เพ็ญแข ประจันปัจฉิม (2532 : 11) กล่าวว่า การศึกษาสามารถจัดให้กับประชาชนทุกคน ทุกเพศ

ทุกวัย และศึกษาได้ทุกสถานที่ ทั้งนี้เพื่อสนองความต้องการของประชาชนทุกประเภทในสังคม และช่วยให้ประชาชนดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิต และโรเจอร์ กล่าวไว้ว่า การทำงานหรือกิจกรรมเป็นการช่วยพัฒนาพฤติกรรมทางสังคม ช่วยให้รู้จักแก้ปัญหา โดยการทำงานร่วมกัน ร่วมมือกันทำงานกับชุมชนให้เป็นประโยชน์ต่อสมาชิกของสังคม (วาลี บรูกลิงก์. 2524 : 18; อ้างอิงมาจาก Roger. 1970 : 121 - 122)

ด้านกิจกรรมต่อเนื่อง นักศึกษาเพศชายส่วนใหญ่มักมีปัญหาบ่อย ทั้งนี้อาจเป็น เพราะกิจกรรมการพบกลุ่มของนักศึกษาทั้ง 2 ด้านที่ผ่านมามีน้อย สาเหตุมาจากความเอาใจใส่ ความรับผิดชอบของนักศึกษาที่เป็นผู้ใหญ่และพลาดโอกาสได้รับการศึกษามาแล้วจึงตั้งใจศึกษา ค้นคว้าแข่งกับเวลา การพบกลุ่มทั้ง 3 ด้านจึงมีปัญหาบ่อย แต่เป็นที่น่าสังเกตตรงข้อที่ว่า ขาด การนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการแก้ปัญหา การศึกษาในปัจจุบันนี้จะเห็นว่าเทคโนโลยี เข้ามามีบทบาทมาก ไม่ว่าจะเป็นวิทยุ โทรทัศน์ สื่อสารการพิมพ์อื่น ๆ สามารถนำมาเป็นสื่อ ประกอบการศึกษาได้ดีมาก โดยเฉพาะการศึกษาทางไกลยิ่งมีประโยชน์มาก นักศึกษาจะอยู่ใกล้ หรือไกลก็สามารถศึกษาได้จากสื่อวิทยุและโทรทัศน์ได้ การศึกษาทางไกลย่อมจะขาดเทคโนโลยี ไม่ได้ เมื่อมีเทคโนโลยีมาช่วยแก้ปัญหาก็จะสามารถแก้ปัญหาก็ได้เร็ว สอดคล้องกับการศึกษาของ ทวีป อภิลิทธิ (2528 : 1) กล่าวว่า สื่อที่ใช้ในการจัดการศึกษาทางไกลประกอบด้วย เครื่องมือหลายอย่าง เช่น ในรูปของวิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ หรือสิ่งพิมพ์ที่ผ่านทางไปรษณีย์

1.2 นักศึกษาหญิงมีปัญหา

ด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เพราะ นักศึกษาเพศหญิงที่มาเรียนมีความพร้อม มีความสนใจที่จะศึกษา เมื่อมีโอกาสได้กลับมาศึกษาอีกครั้งหนึ่ง การศึกษาที่อยู่ในวัยผู้ใหญ่ และมีหน้าที่การงานนี้ นักศึกษามีความต้องการความรู้ความสามารถและทักษะไปพัฒนาอาชีพของเขา การศึกษาต้องเป็นประโยชน์แก่ตัวเขาเองในปัจจุบัน เท่านั้น ผู้ใหญ่จึงจะสนใจและเรียนรู้ได้ดี กิจกรรมการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ของนักศึกษามีปัญหาน้อย เช่นนี้จะเห็นว่านักศึกษามีความสนใจและเป็นประโยชน์ต่อตัวเขาเองสอดคล้องกับการศึกษาของ ฮูล (Houle. 1961 : 16 - 25) กล่าวว่า นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมเพราะคิดว่า สามารถสนองความต้องการและความสนใจของเขา กิจกรรมนั้นเป็นประโยชน์ต่อเขาเรื่อง มนุษยสัมพันธ์ และต้องได้รับความรู้ทักษะต่าง ๆ ที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้และการประกอบ

อาชีพของเขา แต่มีบาง เรื่องที่นักศึกษาเพศหญิงมีปัญหาบ่อยที่สุด ได้แก่ ไม่มีการเตรียมความพร้อมในการพบกลุ่ม ไม่แจ้งจุดประสงค์ในการทำกิจกรรมการพบกลุ่ม ครูประจำกลุ่มขาดเทคนิคในการนำเข้าสู่กิจกรรมกลุ่ม และครูประจำกลุ่มขาดทักษะกระบวนการในการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม จะเห็นว่าแต่ละข้อสรุปได้นักศึกษามีความพร้อมที่จะศึกษาและพบกลุ่มด้วยตัวนักศึกษา สมกับเป็นการศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลให้ศึกษาด้วยตนเอง การพบกลุ่มนักศึกษาจัดการเอง ครูประจำกลุ่มแทบจะไม่มีบทบาทนัก นักศึกษามีจุดประสงค์ของตนเองว่ามาพบกลุ่มเพื่ออะไร โดยไม่ต้องคอยให้ครูประจำกลุ่มมาแจ้งจุดประสงค์เหมือนกับเด็กนักเรียน และไม่ต้องใช้เทคนิคของครูประจำกลุ่มในการนำเข้าสู่กิจกรรม นักศึกษาสามารถจัดกิจกรรมกลุ่มได้ และกระบวนการในการจัดการพบกลุ่ม นักศึกษาสามารถจัดกิจกรรมการแก้ปัญหาโดยไม่ต้องอาศัยครูประจำกลุ่ม ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ อุษา เทียนทอง (2530 : บทคัดย่อ) ได้กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการพบกลุ่มของครูประจำกลุ่มนั้น นักศึกษาต้องการให้ครูประจำกลุ่มสอนเฉพาะวิชาการเท่านั้น ไม่ได้คอยอำนวยความสะดวกในการพบกลุ่ม

ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมมีปัญหาบ่อย เนื่องจากนักศึกษาส่วนใหญ่มีงานทำ เมื่อพิจารณาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ที่เน้นตัวบุคคลคือ มีชีวิตความเป็นอยู่ดี มีความสุข มีความเจริญทางด้านร่างกายและจิตใจ มีชีวิตที่ปลอดภัย และสามารถทำมาหากินเลี้ยงตนเองได้ อีกอย่างหนึ่งคือด้านความสัมพันธ์กับบุคคลในสังคม นักศึกษาส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับชุมชนในสังคมทั้งด้านครอบครัวและสถานที่ทำงานก็มีความสัมพันธ์กับคนในสังคมตลอดเมื่อนักศึกษาเข้ามาพบกลุ่มเรื่องกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมจึงมีปัญหาบ่อย เพราะนักศึกษาสามารถเข้าใจและรู้จักปัญหาของตนเอง สอดคล้องกับการศึกษาของเทรปปา และไฟร์ค (Treppa and Frike. 1972 : 466 - 468) กล่าวว่า สมาชิกในสังคมเข้าใจตนเองมีมนุษยสัมพันธ์ในกลุ่มของสังคม รู้จักคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง และเห็นคุณค่าในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม จะทำให้ความเป็นอยู่ของตนเองและสังคมดีขึ้น แต่ที่น่าสังเกตในเรื่องขาดการปลูกฝังคุณธรรมในตนเอง ขาดการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ไม่ได้มุ่งให้นักศึกษาตระหนักถึงคุณค่าของวัฒนธรรมของชาติ และขาดการเสริมสร้างความสามัคคีระหว่างนักศึกษาด้วยกัน ที่กล่าวมาแสดงว่ากิจกรรมการพบกลุ่มสอดคล้องกับแผนการศึกษาชาติฉบับปัจจุบันที่มุ่งเน้นด้านคุณธรรม จริยธรรม และเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ สอดคล้องกับการศึกษาของ สำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2529 : 55 - 56) กล่าวว่า เมื่อขยายโอกาสทางการศึกษาให้ผู้ใหญ่ที่อยู่นอกโรงเรียนได้พัฒนาคุณภาพชีวิตได้รับการศึกษาที่เป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิต รู้จักคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น เห็นช่องทางการประกอบอาชีพ สามารถทำงานเป็นกลุ่ม มีคุณธรรม ศีลธรรม สามารถพึ่งตนเองและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขในสังคมปัจจุบันได้

ด้านกิจกรรมต่อเนื่อง มีปัญหาการพบกลุ่มอยู่ในระดับน้อยเนื่องจากปัญหาทั้ง 2 ด้านมีปัญหาน้อย กิจกรรมต่อเนื่องมาจากกิจกรรมดังกล่าวก็น้อยตาม แต่กิจกรรมเรื่องครูประจำกลุ่มไม่ได้มอบหมายงานล่วงหน้า ครูประจำกลุ่มไม่ร่วมคิดเตรียมประเด็นที่จะอภิปรายกลุ่มครั้งต่อไป และครูประจำกลุ่มไม่สรุปประเด็นปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้ มีปัญหาน้อยที่สุดอาจเป็นเพราะการพบกลุ่มของนักศึกษาเพศหญิงได้เตรียมความพร้อม มีการวางแผนการพบกลุ่มกับเพื่อน ๆ ไปได้ดี สรุปปัญหาที่แก้ได้และแก้ไม่ได้เพื่อเตรียมแก้ครั้งต่อไป เมื่อมีการวางแผนการเรียนการพบกลุ่มดี ก็ไม่จำเป็นต้องอาศัยครูประจำกลุ่ม นักศึกษาสามารถจัดวางแผนการพบของนักศึกษาเองได้ ครูประจำกลุ่มเป็นเพียงผู้คอยสนับสนุนเท่านั้น สอดคล้องกับการศึกษาของ บรูม นิคมานนท์ (2528 : 277) กล่าวว่า ครูที่สอนผู้ใหญ่คอยชี้แนะ คอยประสานงาน คอยอำนวยความสะดวก เพื่อให้กระบวนการเรียนการสอนบรรลุจุดหมาย จึงจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับครูผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องมีความเข้าใจในลักษณะธรรมชาติของมนุษย์และข้อมูลต่าง ๆ ของนักศึกษาเป็นอย่างดี จึงสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการจูงใจให้ผู้ใหญ่สนใจเรียน เกิดการเรียนรู้ที่ดีได้

2. ปัญหาการพบกลุ่ม จำแนกตามอายุ มีประเด็นอภิปราย ดังนี้

2.1 นักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี มีปัญหา

ด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย อาจเป็นเพราะนักศึกษาเพิ่งออกจากระบบโรงเรียนมาไม่นาน ความรู้ที่ได้รับจากระบบโรงเรียนระดับมัธยมต้นยังไม่ลืม จึงต่อเนื่องจากความรู้เดิม เมื่อมาเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เวลาผ่านไปไม่นานทำให้ความรู้ทักษะต่าง ๆ ที่ได้รับมาทบทวนอีกครั้งจึงสามารถเรียนรู้อะไรได้เร็ว สอดคล้องกับการศึกษาของ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2524 : 57 - 59) กล่าวว่า ผู้ใหญ่จะเรียนรู้อะไรได้ดีถ้าหากความรู้นั้นสอดคล้องกับความรู้เดิมของเขา จากประสบการณ์เดิมของผู้ใหญ่สามารถนำมา

ประมวลใช้แก้ปัญหาคำเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี จึงทำให้เกิดปัญหาอยู่ในระดับน้อย แต่เรื่องกิจกรรมการแก้ปัญหามิตรงกับบทเรียนมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง จะเห็นว่าผู้ใหญ่เกิดการเรียนรู้ได้ช้า ถ้ามีความรู้ใหม่ ๆ เข้ามาแทรก ผู้ใหญ่จะไม่ค่อยรับรู้ในเรื่องที่ตนเองไม่สนใจ และเป็นเรื่องใหม่ ๆ เขาจะสนใจเฉพาะเรื่องที่เป็นประโยชน์และมีส่วนคล้ายความรู้เดิมเท่านั้น ส่วนเรื่องครูประจักษ์จากกลุ่มชาติเทคนิคในการนำเข้าสู่กิจกรรมกลุ่ม นักศึกษาไม่ค่อยให้ความสำคัญ เพราะนักศึกษาสามารถเข้าร่วมวางแผนกระบวนการพบกลุ่มได้

ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม นักศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางในเรื่อง ไม่ได้นำเอาปัญหาของชุมชนมาร่วมกันแก้ไข ไม่ได้ส่งเสริมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน และไม่ได้ส่งเสริมกิจกรรมร่วมกับชุมชน จะเห็นว่านักศึกษามีความสัมพันธ์กับชุมชนเพราะการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตตนเองให้ดีขึ้น ต้องพัฒนาชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่ด้วย จะพัฒนาทางใดทางหนึ่งไม่ได้ นักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี มีปัญหาเนื่องจากนักศึกษานวัยนี้มีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกายและความรู้ที่จะให้ความร่วมมือกับชุมชน ทั้งภาระหน้าที่ของนักศึกษานวัยนี้ก็ยังไม่มีมากพอที่จะเสียสละเวลาเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนได้ เพื่อหาประสบการณ์และสนองความต้องการในด้านอยากรู้ อยากเห็นของนักศึกษา อีกทั้งยังสร้างจุดเด่นให้กับนักศึกษาด้วยกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมไม่ได้สนองความต้องการของนักศึกษาอายุต่ำกว่า 18 ปี จึงมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ สกินเนอร์ (Skinner, 1968 : 64 - 68) กล่าวว่า การเรียนระดับใดก็ตามควรให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถและเรียนตามสบาย ผู้เรียนสามารถเลือกกิจกรรมการเรียนที่ตนเองต้องการและมีผลต่อผู้เรียนได้

ด้านกิจกรรมต่อเนื่อง มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยเนื่องจากนักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี มีเวลามากพอที่จะเข้าร่วมกิจกรรมการพบกลุ่มกับเพื่อน ๆ ได้ อีกทั้งภาระหน้าที่ในการงานก็คงไม่มาก เพราะอายุน้อย ปัญหาการพบกลุ่มจึงมีน้อย แต่มีปัญหานเรื่องไม่ได้มอบหมายงานให้นักศึกษาติดตามปัญหาของแต่ละชุมชน และไม่ได้จัดให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติการแก้ไขปัญหากับชุมชนจริง มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ยังขาดประสบการณ์ในการเข้าร่วมกับชุมชนในการแก้ปัญหาและยังไม่มีเทคนิคที่จะปรับตัวให้สอดคล้องกับชุมชนได้อย่างสนิทสนม จึงดูเหมือนว่านักศึกษายังเป็นคนแปลกหน้าของชุมชนอยู่ ด้วยเหตุนี้ประสบการณ์ต่าง ๆ จะสอนให้นักศึกษาได้ปรับตัวเขาเองให้เป็นเสมือนว่าเขาเป็นส่วนหนึ่ง

ของชุมชน เมื่อชุมชนมีปัญหาที่เหมือนตัวเขาเองมีปัญหาก็สามารถคิดหาวิธีการแก้ปัญหาได้เลย โดยไม่ต้องคอยให้ใครมอบหมายหรือสั่งการ เมื่อเป็นเช่นนี้ประสบการณ์ต่าง ๆ เท่านั้นที่คอยฝึกสอนให้นักศึกษาได้เป็นส่วนหนึ่งของชุมชน สอดคล้องกับการศึกษาของ สมบูรณ์ ศาลาชีวิน (2526 : 205) กล่าวว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้ใหญ่ควรจัดให้สอดคล้องกับลักษณะธรรมชาติของมนุษย์ ทั้งในด้านสังคมและจิตวิทยาของผู้ใหญ่ ซึ่งชุมชนแต่ละแห่งจะไม่เหมือนกัน กิจกรรมควรจัดให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

2.2 นักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 18-25 ปี มีปัญหา

ด้านกิจกรรมการแก้ปัญหการเรียนรู้ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยเนื่องจากนักศึกษากลุ่มนี้อยู่ในวัยที่เป็นผู้ใหญ่มากขึ้น ภาระหน้าที่ด้านการทำงานด้านครอบครัวก็มากตาม แต่ถึงอย่างไรก็ยังไม่เป็นอุปสรรคการเรียนรู้เพราะผู้ที่เข้ามาเรียนมีความต้องการที่จะศึกษาด้วยตัวของเขาเอง เพื่อผลประโยชน์ของตัวเอง จึงทำให้เขามีความตั้งใจที่จะศึกษาค้นคว้า ไม่ว่าการศึกษานั้นจะยาก และภาระหน้าที่ที่จะมีมากขนาดไหน เขาก็สามารถแบ่งเวลาและศึกษาได้ด้วยใจรัก แต่ถ้าเขาไม่รักเขาไม่ชอบแล้วไม่ทำอะไร ทำงานหรือศึกษาค้นคว้าก็จะไม่สำเร็จหรือเป็นการยากไปหมดทุกเรื่อง ผู้ใจรักไม่ได้อ่านนั้นจะยากขนาดไหนเมื่อมีใจรักก็จะดูเป็นง่ายไปหมด การศึกษาของนักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 18-25 ปี ก็อยู่ทานเองเดียวกันเมื่อมีใจรัก มองเห็นคุณประโยชน์ของการศึกษาถึงงานจะยากก็จะดูเป็นง่ายไม่มีปัญหาไปหมด สอดคล้องกับการศึกษาของ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2524 : 57 - 59) กล่าวว่า การเรียนรู้ของผู้ใหญ่จะเกิดการเรียนรู้ได้ดี ถ้าหากการเรียนรู้ นั้นตรงกับความต้องการและความสนใจของผู้ใหญ่และการเรียนรู้ก็สามารถนำไปพัฒนาอาชีพของผู้ใหญ่หรือเป็นประโยชน์ต่อผู้ใหญ่ได้โดยตรง และมีปัญหาน้อยที่สุดในเรื่องไม่มีการเตรียมความพร้อมในการพบกลุ่ม ไม่แจ้งจุดประสงค์ในการทำกิจกรรมกลุ่ม ครูประจำกลุ่มขาดเทคนิคในการนำเข้าสู่กิจกรรมกลุ่ม และครูประจำกลุ่มขาดทักษะกระบวนการในการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม จะเห็นว่าการพบกลุ่มของนักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 18-25 ปี มีความพร้อมในการพบกลุ่มอย่างมากที่มีปัญหาน้อยที่สุด จะเห็นว่าเกี่ยวกับครูประจำกลุ่มทั้งนั้น การพบกลุ่มของนักศึกษาครูประจำกลุ่มแทบไม่มีบทบาทอะไรเลย นักศึกษาสามารถจัดเตรียมและวางแผนการพบกลุ่มได้เอง สอดคล้องกับการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ที่มีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ซึ่งมีครูประจำกลุ่มคอยเป็นผู้ประสานงานเท่านั้น สอดคล้องกับการศึกษาของ อุดม เขยแก้ว (2529 : 73 - 74) กล่าวว่า กระบวนการพบกลุ่ม

เป็นวิธีที่ช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมการศึกษาแบบประชาธิปไตย ช่วยสร้างความสัมพันธ์อันอบอุ่นเป็นการลดช่องว่างระหว่างนักศึกษากับครูประจำกลุ่ม ทำให้นักศึกษาเกิดทัศนคติที่ดีงาม กระบวนการพบกลุ่มไม่ได้ยึดรูปแบบที่ครูประจำกลุ่ม เป็นจุดศูนย์กลาง ครูประจำกลุ่มไม่ได้สอนโดยตรง หรือผูกขาดการสอนแต่ผู้เดียว แต่เป็นวิธีที่ครูประจำกลุ่มพยายามจัดให้นักศึกษามีประชาธิปไตยในการเรียน มีส่วนร่วมในบทเรียนมากขึ้น

ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาส่งเสริมคุณภาพชีวิตและสังคมมีปัญหาน้อย แต่ที่น่าสังเกตมีปัญหาน้อยที่สุดในเรื่องขาดการปลูกฝังคุณธรรมในตนเอง จะเห็นว่าการศึกษาทุกวันนี้มุ่งเน้นด้านการปลูกฝังคุณธรรม จึงเกิดปัญหาด้านการปลูกฝังคุณธรรมในตนเองมีปัญหาน้อยที่สุด ซึ่งน่าจะเป็นผลดีต่อวงการศึกษานักเรียนของประเทศไทย เพราะการจัดการศึกษาทุกระดับมุ่งเน้นคุณธรรม จริยธรรม แสดงว่าการจัดการพบกลุ่มได้มีการปลูกฝังคุณธรรมในตนเองให้กับนักศึกษา จึงเกิดปัญหาน้อยที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2529 : 55 - 56) กล่าวว่า การศึกษาผู้ใหญ่ที่อยู่นอกโรงเรียนได้พัฒนาคุณภาพชีวิตการศึกษาเป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิตเห็นช่องทางการประกอบอาชีพ สามารถทำงานเป็นกลุ่ม มีคุณธรรม ศีลธรรม สามารถพึ่งตนเองได้ และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ด้านกิจกรรมต่อเนื่องมีปัญหาน้อยอาจเป็นเพราะทั้ง 2 กิจกรรมทั้งกิจกรรมการแก้ปัญหาคำเรียน และกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมมีน้อย จึงส่งผลให้กิจกรรมต่อเนื่องมีปัญหาน้อยตาม แต่ข้อที่กล่าวว่า ไม่ได้เชิญวิทยากรมาให้ความแนะนำปรึกษา มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง จะเห็นการพบกลุ่มนักศึกษาต้องการที่จะแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นจากบุคคลอื่นซึ่งไม่ใช่กลุ่มนักศึกษา และครูประจำกลุ่มเพื่อที่จะได้รับรู้ข่าวสารใหม่ ๆ ให้ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน ซึ่งเป็นความรู้นอกเหนือจากบทเรียนที่นักศึกษาค้นคว้าเองได้ ในส่วนที่นักศึกษาค้นคว้าเองได้ไม่ค่อยมีปัญหาแสดงว่านักศึกษาผู้ใหญ่เข้าใจวิธีเรียนด้วยตนเองได้ดี มีความรับผิดชอบ แต่ความรู้ใหม่ ๆ นั้นควรจะส่งเสริมโดยเชิญวิทยากรมาให้ความแนะนำปรึกษา หรือวิธีการเรียนการสอนหลาย ๆ วิธีเพื่อไม่ให้เกิดความเบื่อหน่าย และสอดคล้องกับคำกล่าวที่ไม่มีวิธีสอนใดที่ดีที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาของ บีเดอร์ และดาร์เคนวัลด์ (Beder and Darkenwald. 1982 : 142) กล่าวว่า ความแตกต่างของวิธีสอนผู้ใหญ่ พบว่า ในการสอนผู้ใหญ่ควรจำเป็น

ต้องใช้วิธีเรียนแบบอภิปราย และต้องใช้เทคนิคการสอนหลาย ๆ วิธี ต้องสามารถยืดหยุ่นได้ นอกจากนี้ครูยังจะต้องปรับปรุงเพื่อหาวิธีการเรียนการสอนให้สัมพันธ์กับประสบการณ์ของนักศึกษา

2.3 นักศึกษาที่มีอายุมากกว่า 25 ปี มีปัญหา

ด้านกิจกรรมการแก้ไขปัญหาคือการเรียน มีปัญหาน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาผู้ใหญ่ที่พลาดโอกาสได้ศึกษา ออกไปประกอบอาชีพจนมีอายุมากกว่า 25 ปีแล้ว กลับเข้ามาเรียนอีกครั้ง ในขณะที่ไปประกอบอาชีพนักศึกษาบางคนอาจประสบผลสำเร็จงานชีวิตการทำงานมาแล้ว หรืออย่างน้อยก็สะสมประสบการณ์มากมายจากประสบการณ์ดังกล่าวทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่รู้จักวิธีการแก้ปัญหามาก การศึกษาที่เป็นวิธีการแก้ปัญหาก็สอดคล้องกับประสบการณ์ของนักศึกษาผู้ใหญ่ จะเห็นว่านักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี และอายุระหว่าง 18-25 ปี มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย แต่นักศึกษาที่มีอายุมากกว่า 25 ปี มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุดนี้ก็แสดงว่าประสบการณ์ทำให้นักศึกษาได้เปรียบในการเรียนการสอน เพราะการพบกลุ่มการแก้ปัญหของนักศึกษาใช้ประสบการณ์จริงของนักศึกษามาแก้ปัญห เพื่อที่จะนำไปใช้ประโยชน์ได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ ลูนตา นพคุณ (2527 : 2) กล่าวว่า การเรียนรู้ของนศึกษานอกจากจะมีความแตกต่างกันด้านวัยแล้ว ประสบการณ์ความรู้เดิม ความสนใจก็ต่างกัน ทำให้กระบวนการเรียนการสอนและทักษะการเรียนก็ต่างกันด้วย

ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม มีปัญหาน้อยเพราะนักศึกษาผู้ใหญ่รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองว่าขณะนี้เขาเป็นนักศึกษา มีหน้าที่ศึกษาค้นคว้า ในขณะที่เดียวกันถ้าเขาอยู่ที่ทำงานเขาก็มีหน้าที่เป็นหัวหน้าคน เป็นผู้บริหารงาน เป็นลูกจ้างและถ้าอยู่ที่บ้านเขาอาจเป็นผู้นำครอบครัว เป็นแม่บ้าน และอื่น ๆ นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุมากกว่า 25 ปี ถือได้ว่าเป็นผู้ใหญ่เต็มตัวทางด้านวุฒิ ผู้ใหญ่วัยนี้ถ้าพูดถึงด้านคุณภาพชีวิต เขาผ่านชีวิตมามากอาจกล่าวได้ว่าบางคนนั้นคุณภาพชีวิตค่อนข้างดี ประสบผลสำเร็จงานชีวิตแล้ว แต่เหตุที่เขามาเรียนอาจมาจากการหาประสบการณ์เพิ่มเติมเท่านั้น ถ้าในด้านสังคมก็ไม่น่าจะน้อย เพราะผ่านร้อนผ่านหนาวมาหลายปี จำเป็นจะต้องมีการคบค้าสมาคมกับคนอื่นอยู่เสมอ เมื่อเข้ามาสู่ระบบการศึกษาในด้านพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม จึงไม่มีปัญหา หรือมีปัญหาน้อย นักศึกษาผู้ใหญ่มาพบกลุ่มมีความเชื่อมั่นในตนเอง จึงทำให้เกิดการเรียนรู้ได้เร็ว สอดคล้องกับการศึกษาของ โมหัมมัด อับดุลกาเดร์ (ม.ป.ป. : 125 - 127) กล่าวว่า ทุกคนมีโอกาสก้าวหน้าในการเรียนรู้

และนักศึกษาผู้ใหญ่จะต้องเชื่อมั่นในตัวเอง สามารถเรียนไปตามความรู้ความสามารถของตนเอง และทราบความก้าวหน้าของตนเองด้วย

ด้านกิจกรรมต่อเนื่อง มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยและที่น้อยที่สุดได้แก่ ครูประจำกลุ่มไม่ได้มอบหมายงานล่วงหน้าครูประจำกลุ่มไม่ร่วมคิดเตรียมประเด็นที่จะอภิปรายกลุ่มครั้งต่อไป ครูประจำกลุ่มไม่สรุปประเด็นปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้ และขาดการประเมินผลการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง แสดงว่านักศึกษาที่มาพบกลุ่มมีปัญหาน้อยที่สุดในด้านของครูประจำกลุ่มเท่านั้น ทั้งนี้เป็นเพราะการจัดการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่นักศึกษามีส่วนในการจัดการพบกลุ่มด้วยตัวนักศึกษาเอง มีการเตรียมการล่วงหน้ามาดี จึงไม่ต้องคอยให้ครูประจำกลุ่มมาคอยชี้แนะ ปัญหาจึงมีน้อย สอดคล้องกับการศึกษาของ พวงรัตน์ พงษ์กิจ (2526 : 91) กล่าวว่า ครูประจำควรมีบทบาทชี้แนะมากกว่า เป็นผู้สอนทุกรายวิชา ซึ่งครูเองไม่มีความชำนาญพอ

3. สถานการณ์การทำงาน

3.1 นักศึกษาที่ไม่มียานพา มีปัญหา

ด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน นักศึกษาที่ไม่มียานพา มีปัญหาน้อยและน้อยที่สุดในเรื่องไม่มีการเตรียมความพร้อมในการพบกลุ่ม และครูประจำกลุ่มขาดทักษะกระบวนการในการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม นักศึกษาที่ไม่มียานพาสามารถเตรียมเนื้อหาบทเรียนได้ตลอดเวลา และทบทวนได้เพราะไม่มียานพาที่มีเวลามาก จึงไม่ค่อยมีปัญหา เมื่อมีการเตรียมตัวมาดี การที่จะทำอะไรก็ตามถ้ามีการเตรียมตัวมีการวางแผนล่วงหน้า จะไม่ค่อยเกิดปัญหาหรือมีปัญหาน้อยที่สุด

ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมมีปัญหานานกลาง เรื่องไม่ได้จัดให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมของชุมชน และไม่ได้นำปัญหาของชุมชนมาร่วมกันแก้ไข จะเห็นว่านักศึกษาที่ไม่มียานพาที่เป็นห่วงชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่ การศึกษาเป็นการพัฒนาคนเป็นการพัฒนาประเทศ เมื่อพัฒนาคนแล้วคนนั้นจะพัฒนาประเทศของเขาเอง การที่จะให้การศึกษากับประชาชนทุกคนในท้องถิ่นทั่วประเทศได้นั้น ระบบการศึกษาจะต้องเปิดกว้างและให้ความเสมอภาคทางการศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาของ ชลธิชา หล้าจวัน (2536 : 2 - 3) กล่าวว่า การศึกษาทางไกลเป็นการศึกษาระบบเปิด สามารถเปิดกว้างสำหรับประชาชนในประเทศได้ มีโอกาสเรียนได้ทุกเพศทุกวัย สอดคล้องกับแนวคิดการศึกษาตลอดชีวิต

ด้านกิจกรรมต่อเนื่อง นักศึกษาที่ไม่มีงานทำมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ด้วยสาเหตุที่มีเวลาว่างมาก สามารถค้นคว้าได้ตลอดเวลา และนักศึกษาที่อาศัยอยู่ในส่วนกลางนั้นมีแหล่งข้อมูลให้นักศึกษาได้ค้นคว้ามาก รวมทั้งการคมนาคมก็สะดวก จึงทำให้นักศึกษาที่ต้องการศึกษาค้นคว้า สามารถสนองความต้องการของเขาได้ทุกด้าน เพราะอยู่ในสิ่งแวดล้อมดี ปัญหาจึงมีน้อยดังกล่าว

3.2 นักศึกษามีงานทำ มีปัญหา

ด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน มีปัญหาน้อยและน้อยที่สุดที่น่าสังเกต คือ ปัญหาน้อยที่สุดของนักศึกษาที่มีงานทำ เกี่ยวกับครูประจำกลุ่มและไม่ส่งเสริมการเรียนแบบประชาธิปไตย ทุกวันนี้ประชาชนทั่วไปเข้าใจว่าประชาธิปไตยกันมากขึ้น เพราะถือว่าทุกคนมีเหตุผล รู้จักใช้เหตุผลมายุติปัญหา ซึ่งเป็นวิธีการที่สังคมส่วนใหญ่มองรับ แม้แต่การปกครองประเทศก็ต้องใช้ระบบประชาธิปไตย ในวงการศึกษาก็ต้องใช้ประชาธิปไตย โดยเฉพาะการพบกลุ่มในการแก้ปัญหาการเรียนของนักศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาของ อุดม เขียววงศ์ (2529 : 73 - 74) กระบวนการพบกลุ่มส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้แบบประชาธิปไตย ช่วยสร้างความสัมพันธ์อันอบอุ่น เป็นการลดช่องว่างระหว่างนักศึกษากับครูประจำกลุ่ม ทำให้เกิดทัศนคติที่ดีงาม ไม่ได้ยึดครูประจำกลุ่มเป็นจุดศูนย์กลาง มุ่งให้นักศึกษามีประชาธิปไตยในการเรียน

ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมมีปัญหาน้อยที่สุดในข้อขาดการปลูกฝังคุณธรรมในตนเอง จะเห็นว่าการศึกษาทุกระดับมุ่งที่จะส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม การพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่ก็เช่นกัน มุ่งส่งเสริมคุณธรรมในตนเอง จึงทำให้เกิดปัญหาน้อยที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2529 : 55 - 56) กล่าวว่า พื้นฐานการศึกษาในการดำเนินชีวิตเพื่อให้เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ สามารถทำงานเป็นกลุ่ม มีคุณธรรม ศีลธรรม สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขได้

ด้านกิจกรรมต่อเนื่อง มีปัญหาน้อยที่สุดในเรื่องครูประจำกลุ่มไม่ได้มอบหมายงานล่วงหน้า ครูประจำกลุ่มไม่ร่วมคิดเตรียมประเด็นที่จะอภิปรายกลุ่มครั้งต่อไป และครูประจำกลุ่มไม่สรุปประเด็นปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้ จะเห็นปัญหาน้อยที่สุดส่วนใหญ่มาจากครูประจำกลุ่มทั้งสิ้น ซึ่งนักศึกษาที่มีงานทำย่อมมีความรับผิดชอบในหน้าที่การงานสูง ในขณะที่เดียวกันก็รับผิดชอบในด้านการเรียนการพบกลุ่ม โดยวิธีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เพราะมีเวลาน้อยในฐานะที่เป็น

ผู้ใหญ่จึงรู้จักแบ่งเวลาทำงานและเวลาเรียนได้ จึงไม่ค่อยรับความรู้จากครูประจำกลุ่มอย่างเดียว มีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เมื่อมาพบกลุ่มครูประจำกลุ่มจึงแทบจะไม่มีบทบาทเพราะนักศึกษา รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ อุษา เทียนทอง (2530 : 60) กล่าวว่า ครูประจำกลุ่มจัดการเรียนการสอนโดยยึดครูเป็นผู้สอนทุกรายวิชา ซึ่งไม่ถูกต้องตาม หลักการเรียนการสอน

4. วิเคราะห์ค่าความแตกต่าง มีการอธิบาย ดังนี้

4.1 นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีปัญหาการพบกลุ่มด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็น เพราะนักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีการะหน้าที่ในการทำงานและความรับผิดชอบต่างกัน นักศึกษา เพศชายส่วนใหญ่นิยมความรับผิดชอบหน้าที่การทำงานอยู่นอกบ้าน บางครั้งจะต้องติดต่อกับผู้คนจำนวนมาก ส่วนนักศึกษาที่มีเพศหญิงอาจมีการะทั้งนอกร้านและในบ้านไปพร้อมกัน เพราะสังคมปัจจุบันนี้ ผู้หญิงออกทำงานนอกร้านมากขึ้น เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจ สาเหตุนี้จึงน่าจะทำให้นักศึกษาที่มีเพศ ต่างกันมีปัญหาการพบกลุ่มแตกต่างกัน สอดคล้องกับการการศึกษาของ อุบล ทัศนโกวิท (2531 : 57) ได้เปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงกับสภาพคาดหวังเกี่ยวกับการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่ พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการพบกลุ่มด้าน ผู้เรียน ด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมนักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีปัญหา การพบกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากนักศึกษามีการะหน้าที่ต่างกัน จึงทำให้คุณภาพชีวิตและสังคมของแต่ละบุคคลก็แตกต่างกันไป ด้วย บางคนมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีมีมนุษยสัมพันธ์ดี ทั้งด้านส่วนตัวและสังคมมีการพบปะผู้คนจำนวนมาก บางครั้งเป็นนักสังคมสงเคราะห์ก็มี เพราะขึ้นอยู่กับอาชีพการงานที่เกี่ยวข้องกับสังคมน ด้านการบริการสังคม จึงทำให้การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมของนักศึกษาแตกต่างกัน เมื่อนักศึกษา แต่ละคนมีการะหน้าที่และความรับผิดชอบมากมาย อาศัยเวลาว่างน้อยนิดเพื่อศึกษาหาความรู้ โดย อาศัยประสบการณ์เดิมในด้านคุณภาพชีวิตของตนเอง เพื่อที่จะพัฒนาให้ดีขึ้น ความเป็นอยู่ที่ดี มีหน้าที่ การงานสูง มีสังคมที่กว้างขวาง รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รู้จักทำงานร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับการศึกษาของ (สุทธีวรรณ คงสวัสดิ์, 2536 : 36) กล่าวว่า การทำงาน

หรือกิจกรรมกลุ่มเป็นการช่วยพัฒนาพฤติกรรมทางสังคม ช่วยให้ผู้รู้จักแก้ปัญหาโดยการทำงานร่วมกัน ร่วมมือกันทำงานให้เป็นประโยชน์ต่อสมาชิกที่ดีของสังคม และ โรเจอร์ (วาลี บรูกลิงท์. 2524 : 18; อ้างอิงมาจาก Loger. 1970 : 121 - 122) กล่าวว่า การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม เป็นการนำปัญหาของชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่มาแก้ไขโดยร่วมมือกันระหว่างนักศึกษาที่มาพบกลุ่ม ซึ่งจัดการพบกลุ่มในการแก้ไขได้หลายวิธีตามสภาพของปัญหา

ด้านกิจกรรมต่อเนื่อง นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีปัญหาการพบกลุ่มด้านกิจกรรมต่อเนื่องแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากกิจกรรมต่อเนื่องเป็นกิจกรรมที่นักศึกษาได้รับมอบหมายให้ไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ซึ่งนักศึกษาได้แบ่งหน้าที่กันดีแล้ว การเปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มจึงแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.2 นักศึกษาที่มีอายุแตกต่างกันมีปัญหาด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียนการพบกลุ่มแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะนักศึกษาที่อยู่เนวนี้พึ่งพ้นจากระบบโรงเรียนมายังไม่นาน ทักษะในด้านความรู้ที่ได้ศึกษามายังไม่ลึก เมื่อมาศึกษาเพิ่มเติมอีกก็เปรียบเสมือนได้ทบทวนความรู้และเพิ่มเติมความรู้ เป็นการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องถือว่าไม่ได้ขาดช่วงนานมากนัก นักศึกษากลุ่มนี้จึงมีปัญหาไม่แตกต่างกัน

ด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม นักศึกษาที่มีอายุแตกต่างกัน มีปัญหาการพบกลุ่มด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่เข้ามาศึกษามีจุดประสงค์ร่วมกันเพื่อต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและสังคม สอดคล้องกับการศึกษาของ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา (2533 : 6) กล่าวว่า การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมต้องการให้นักศึกษารู้จักทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม รู้จักเสียสละ รู้จักประนีประนอม มีความสามัคคี มีความรับผิดชอบ และมีความผูกพันกับชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่ ซึ่งเป็นวิธีพัฒนาคุณภาพชีวิตการไปใช้พบกลุ่มของนักศึกษา มีครูประจำกลุ่ม มีเพื่อนร่วมกลุ่ม ทำให้มีโอกาสอภิปรายพูดคุยเรื่องที่ได้ฟังมาแล้ว มีการคิดและวิเคราะห์ทางเลือก เพื่อนำไปสู่การพัฒนาให้เหมาะสมและดีที่สุดสำหรับกลุ่มและตนเอง เป็นการศึกษที่เหมาะสมแก่ผู้ที่มีภาระกิจมาก

ด้านกิจกรรมต่อเนื่อง นักศึกษาที่มีอายุต่างกันมีปัญหาด้านกิจกรรมต่อเนื่องแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เมื่อนักศึกษาเข้าใจบทบาทของการเป็นนักศึกษาที่มีภาระหน้าที่มาก แต่ต้องการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะความสามารถของตนเองในการศึกษาหาความรู้นั้นเป็นสิ่งที่ยากลำบากมาก ถ้าต้องการเรียนรู้ให้ได้รับความรู้ที่แท้จริงในระยะเวลาอันสั้นของนักศึกษา จะต้องแข่งขันกับเวลาแข่งขันกับงานในหน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบอยู่จึงเป็นสิ่งที่ท้าทายนักศึกษาพอสมควร บีเดอร์ และคาร์เคนวัลด์ (Beder and Darkenwald, 1982 : 142) กล่าวว่า การสอนผู้ใหญ่ควรจำเป็นต้องใช้วิธีอภิปรายและต้องใช้เทคนิคการสอนหลาย ๆ วิธี ต้องสามารถยืดหยุ่นได้ นอกจากนี้จะต้องปรับปรุงเพื่อหาวิธีการเรียนให้สัมพันธ์กับประสบการณ์ของนักศึกษา

แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่องกิจกรรมไม่สามารถนำเอาความรู้ไปใช้ปฏิบัติจริงได้ ไม่ได้นำเอาปัญหาของชุมชนมาร่วมกันแก้ไข และไม่ได้ส่งเสริมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม นักศึกษาที่มีอายุต่างกันมีการพัฒนาได้ต่างกัน สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพราะนักศึกษาที่มีอายุต่างกันย่อมมีประสบการณ์แตกต่างกันตลอดจนความคิดความสนใจแตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของ อุบล ทัศนโกวิท (2531 : 57) กล่าวว่า นักศึกษาที่มีอายุต่างกันเมื่อมีความคิดและความคาดหวังต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. วิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม พบว่า นักศึกษามีปัญหาด้านกิจกรรมการแก้ปัญหาด้านกิจกรรมการแก้ปัญหการเรียนในเรื่อง ขาดการส่งเสริมวิชาการ การใช้เวลาการเรียนการสอนไม่เต็มที่ และการเรียนการสอนไม่เข้าใจโดยเฉพาะขาดการส่งเสริมด้านวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 26.32 อาจเป็นเพราะนักศึกษาต้องการศึกษาหาความรู้เพื่อเพิ่มพูนทักษะด้านวิชาการไปปรับปรุงใช้กับงานที่ตนเองปฏิบัติอยู่หรือเพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเป็นการเพิ่มวิทยฐานะของตนเอง สอดคล้องกับการศึกษาของ อุษา เทียนทอง (2530 : บทคัดย่อ) กล่าวว่า การจัดการพบกลุ่มของครูประจำกลุ่ม นักศึกษาต้องการให้ครูประจำกลุ่มสอนเฉพาะวิชาการ เนื่องจากนักศึกษาอ่านคู่มือการเรียนด้วยตนเองบางรายวิชาไม่เข้าใจ แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ พวงรัตน์ พงษ์กิจ (2526 : 91) กล่าวว่า ครูประจำกลุ่มควรมีบทบาทในการชี้แนะแก่นักศึกษาเท่านั้น แต่ไม่ควรเป็นผู้สอนทุกรายวิชา

ส่วนข้อเสนอแนะเพิ่มเติม นักศึกษามีข้อเสนอแนะในเรื่อง ควรมีการเรียนการสอน วิชาการให้มาก ควรจัดครูประจำกลุ่มเข้าสอนเพิ่มเวลา และสอนคนละวิชา และควรจัดทำ หนังสือเรียนให้ตรงกับการออกข้อสอบ โดยเฉพาะควรมีการเรียนการสอนด้านวิชาการให้มาก คิดเป็นร้อยละ 26.32 ซึ่งนักศึกษาต้องการหาความรู้ไปเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานหรือเพื่อ เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไป เพราะการศึกษาได้เปิดโอกาสให้ผู้ที่ต้องการศึกษา ได้ศึกษาหาความรู้ได้ตลอดชีวิต และศึกษาได้ทุกระดับทั้งในระบบปิด เช่น ระดับวิทยาลัยของรัฐ ตลอดจนมหาวิทยาลัยของรัฐ ส่วนในระบบเปิดก็สามารถศึกษาได้ทั้งของเอกชนและของรัฐ เช่น มหาวิทยาลัยรามคำแหง และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จะเห็นว่าการศึกษามีสามารถเปิด โอกาสให้ผู้ที่ต้องการศึกษาได้อย่างกว้างขวางสอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษา แห่งชาติฉบับปัจจุบัน และสอดคล้องกับการศึกษาของ เขียวศรี วิวิธสิริ (2527 : 3) กล่าวว่า การจัดการศึกษาเพื่อเปิดโอกาสให้กับทุกคนในสังคมได้รับการศึกษาเป็นการปิดช่องว่างของ ประชาชนจำนวนมากที่ไม่มีโอกาสรับบริการทางการศึกษา

สรุปได้ว่า ปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลระดับมัธยมศึกษาในเขต กรุงเทพมหานคร พบว่าอยู่ในระดับน้อย แต่เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างพบว่า มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมนักศึกษามีปัญหาด้านเนื้อหาวิชาการ และต้องการให้ครูประจำกลุ่มเน้นในด้านการเรียนการสอนวิชาการให้มากเนื่องจากอ่านบทเรียน ด้วยตนเองไม่เข้าใจ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผลจากการศึกษาปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สามารถนำมาเป็นข้อเสนอแนะ เพื่อพัฒนาวิธีการจัดการพบกลุ่มของนักศึกษาได้ดังต่อไปนี้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่านักศึกษามีปัญหาด้านเรื่องไม่ได้ส่งเสริมกิจกรรมบำเพ็ญ ประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม ครูประจำกลุ่มควรจัดกิจกรรม

ส่งเสริมให้นักศึกษาได้ร่วมกิจกรรมกับชุมชนเพื่อบำเพ็ญประโยชน์อย่างน้อย 1 ครั้ง เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม

1.2 จากการวิจัยพบว่านักศึกษามีปัญหาในเรื่องขาดการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการแก้ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นการจัดการพบกลุ่มให้มีประสิทธิภาพนั้น ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดหลักสูตร โดยเฉพาะกรมการศึกษานอกโรงเรียนควรกำหนดให้นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประกอบการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการพบกลุ่มของนักศึกษา

1.3 จากการวิจัยพบว่านักศึกษามีปัญหาในเรื่องไม่ได้นำเอาปัญหาของชุมชนมาร่วมกันแก้ไขอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นครูประจำกลุ่มควรจัดกิจกรรมการพบกลุ่มโดยกำหนดให้นักศึกษาเสนอปัญหาของชุมชนที่เป็นปัญหาสำคัญมาร่วมกับชุมชนเพื่อแก้ปัญหาร่วมกับชุมชนเป็นการฝึกปฏิบัติจริงของนักศึกษา

1.4 จากการวิจัยพบว่านักศึกษามีปัญหาในเรื่องแก้ปัญหาไม่ตรงกับบทเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นครูประจำกลุ่มควรชี้แนะให้นักศึกษาที่มาพบกลุ่มให้เข้าใจกระบวนการแก้ปัญหาในบทเรียนตามลำดับความยาก-ง่าย และใช้ข้อมูลในการแก้ปัญหามาตามระบบการพบกลุ่มเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

1.5 จากการวิจัยพบว่านักศึกษามีปัญหาในเรื่องไม่ได้เชิญวิทยากรมาให้ความแนะนำปรึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นการจัดการพบกลุ่มของครูประจำกลุ่มควรเข้าใจในจุดนี้ เพราะครูประจำกลุ่มนั้นอาจไม่เชี่ยวชาญในเรื่อง ดังนั้นการจัดการพบกลุ่มครูประจำกลุ่มควรเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะสาขาวิชามาให้คำชี้แนะให้ความรู้เพิ่มเติมแก่นักศึกษาเป็นบางโอกาส

1.6 จากการวิจัยพบว่านักศึกษามีปัญหาในเรื่องไม่ได้จัดให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมของชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นครูประจำกลุ่มควรจัดกิจกรรมให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมที่สำคัญของชุมชนจัดขึ้นในแต่ละท้องถิ่นอย่างน้อย 1 ครั้ง เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตและสังคมของนักศึกษาให้มีความผูกพันกับชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่

2. ข้อเสนอแนะสำหรับวิจัย

จากผลการวิจัยการศึกษาปัญหาการพบกลุ่มสามารถนำมาเป็นข้อเสนอแนะสำหรับวิจัยในโอกาสต่อไป ได้ดังนี้

- 2.1 ควรวิเคราะห์แนวข้อสอบของกรมการศึกษานอกโรงเรียนตามทัศนะของนักศึกษาและครูประจำกลุ่ม
- 2.2 ควรศึกษาปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาต่างจังหวัด
- 2.3 ควรศึกษาปัญหาการพบกลุ่มตามทัศนะของครูประจำกลุ่ม
- 2.4 ควรวิเคราะห์เนื้อหาหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของกรมการศึกษานอกโรงเรียน

ဘဏ္ဍာစာရင်း

บรรณานุกรม

- กนกพรรณ สุวรรณพิทักษ์. สมรรถภาพที่พึงปรารถนาของครูประจำกลุ่มโรงเรียนสายสามัญศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยวิธีเรียนทางไกลตามที่คณะของผู้ดาในกงาน ครูประจำกลุ่มและนักศึกษานในจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2532. อัดสำเนา.
- _____. การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศาสนา, 2532.
- การศึกษานอกโรงเรียน, กรม. การศึกษาทางไกล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2529.
- _____. 9 ปีกรมการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศาสนา, 2531.
- _____. ศูนย์การเรียน. กรุงเทพฯ : ฝ่ายส่งเสริมปฏิบัติการ กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2533.
- การศึกษานอกโรงเรียนภาคใต้, ศูนย์. เอกสารอบรมครูและหัวหน้าครูประจำกลุ่มการศึกษานเ้าใหญ่แบบเปิดเสรีจากระดับที่ 3-4 ทาง ว.ปม.. สงขลา : ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคใต้, 2526.
- เกียรติวรรณ อมาตยกุล. ปัญหาการศึกษานอกระบบ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ในเต็ดโปรดักชัน, 2526.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530-2534). กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, 2529.
- จันทิรา บุญช่วย. การศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูประจำกลุ่มที่ส่งเสริมการอภิปรายของผู้เรียนในโครงการการศึกษานอกโรงเรียนทางวิทยและไปรษณีย์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526. อัดสำเนา.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. "ระบบการสอนทางไกลกับการศึกษาระบบเปิด," การศึกษานอกโรงเรียน. 21(120) : มิถุนายน-กรกฎาคม 2527.
- ชาญวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ. เอกสารคำสอนวิชาสถิติ 511 วิธีการทางสถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

- ชลธิชา หลีจ้วน. การศึกษาพฤติกรรมการเรียนจากสื่อรายการวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา.
 ปริณิพานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
 2536. อัดสำเนา.
- เชียวศรี วิริทธิ์. การศึกษาผู้ใหญ่วัยและนักเรียนนอกโรงเรียนเทคโนโลยีทางการศึกษา.
 กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร, 2530.
- ทวีป อภิสิทธิ์. การศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศ กรรมการฝึกหัดครู,
 2528.
- ทีศนา แคมมณี และคนอื่น ๆ. กลุ่มสัมพันธ์ : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ เล่ม 1. กรุงเทพฯ :
 บรรณาธิการพิมพ์, 2522.
- เทคโนโลยีทางการศึกษา, ศูนย์. คู่มือการดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญและการเรียน
ทางไกล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2533.
- นิยม นิมิตระกุล. กระบวนการกลุ่ม. ลพบุรี : ภาควิชาจิตวิทยาและแนะแนว คณะวิชาครุศาสตร์
 วิทยาลัยครูเทพสตรี, 2522.
- ปฐม นิคมานนท์. การศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : กิพย์อักษร, 2528.
- ประโยชน์ คุปต์กาญจนกุล. แบบการเรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์
 ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526. อัดสำเนา.
- พนม ลิมอารีย์. กลุ่มสัมพันธ์. กาฬสินธุ์ : จันตภัฏการพิมพ์, 2520.
- พรพิมล เพ็ญะ. ผลการให้คำปรึกษากลุ่มที่มีต่อการพัฒนาการสื่อสารระหว่างบุคคล. ปริณิพานิพนธ์
 กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- พวงรัตน์ พยุงกิจ. ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบบางประการกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิชาภาษาไทยของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 4 ทางวิทยุและไปรษณีย์ของศูนย์
การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. นครปฐม : มหาวิทยาลัย
 ศิลปากร, 2526. อัดสำเนา.
- เพ็ญแข ประจวบจันติก. พื้นฐานทางสังคมวิทยาและเศรษฐศาสตร์ของการศึกษา. กรุงเทพฯ :
 เอกลักษณ์สีฟ้า, 2532.

- นมหัทธม อดุลกาเดวี. จิตวิทยาและเทคนิคการสอนนักศึกษาภายนอกระบบโรงเรียน. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, ม.ป.ป.
- รัตนา รัตนประเสริฐ. การพัฒนาการสื่อสารระหว่างบุคคลด้วยกิจกรรมกลุ่ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. สถิติวิทยาทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2524.
- วาลี ปรงสิงห์. การศึกษารูปแบบกิจกรรมการศึกษาที่จัดขึ้นขึ้นนอกเวลา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา.
- วิจิตร ภักดีรัตน์. "สรุปผลการประชุมสัมมนานักการศึกษาทางไกลและผู้เกี่ยวข้อง ครั้งที่ 1," แนวโน้มการจัดการศึกษาทางไกล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2530.
- สมบูรณ์ ศาลยาชีวิน. จิตวิทยาเพื่อการศึกษาผู้ใหญ่. เชียงใหม่ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2526.
- สิรินาถ ราชเดิม. การศึกษาความคิดเห็นในกลุ่มของนักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตการศึกษา 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- สุนันท์ สันธิ. การสำรวจแบบแผนการเรียนรู้ของนักศึกษาผู้ใหญ่. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- สุทธิวรรณ คงสวัสดิ์. ปัญหาการดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญวิธีเรียนด้วยตนเอง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- สุเทพ อ่วมเจริญ. การปฏิบัติงานการศึกษานอกโรงเรียนของครูประจำกลุ่มการศึกษาทางวิทยุและโทรทัศน์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2529. อัดสำเนา.
- สุนทร โคตรบรรเทา. แนวคิดวิธีการเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ในระบบโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อักษรสยามการพิมพ์, 2525.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. จิตวิทยาการเรียนรู้ผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.
- อุดม เขยแก้ว. ความรู้เกี่ยวกับงาน "ศบม" การศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บรรณกิจ, 2529.

อุบล ทศนโกวิท. การศึกษาเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้หัดแบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ทางวิทยและปราชญ์ในเขตการศึกษา
นอกโรงเรียนภาคกลาง. ปริญญาโท คศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.

อุษา เทียนทอง. ลักษณะการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มการศึกษานักศึกษาผู้หัดแบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4
ทางวิทยและปราชญ์ในเขตภาคกลาง. ปริญญาโท คศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

อุ้นดา นพคุณ. การศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญผล, 2527.

อำนาจ วงษ์สงมิง. กิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531. อัดสำเนา.

Beder, Harold W. and Gordon G. Darkenwald. Differences between Teaching Adult and Pre-adults : Some Proposition and Findings Adult Educaiton. 32(3) : 169; 1982.

Best, John W. Research in Education. New York : Association Press, 1970.

Cronbach, Lee J. Essentials of Psychological Testing. 3rd ed. New York : Harper, 1971.

Davis, Keith. Human Relations at Work. New York : McGraw-Hill Book Company, 1963.

Elmer, Donald. "A Comparative Study of the Opinions of Students, Faculty and Level Board Members Regarding the Appropriate Elements of Student Activities Programs in Metropolitan Virginia Community College," Dissetation Abstracts Interntional. 35(4) : 1882-A; October, 1974.

Houle, Cyril O. The Inquiring Mind. Madison : University of Wisconsin Press, 1961.

Hurlock, Elizabeth B. Adolescent Development. 3rd ed. New York : McGraw-Hill, 1967.

Pascal, C.E. "Instructional Options, Option Preferences and Course Outcomes," The Alberta Journal of Education Research. 17 : 1-11; 1971.

Skinner, B.F. The Technology of Teaching. New York : Meredith Publishing Company, 1968.

Yamane, Taro. Statistics : An Intredutory Analysis. 2nd ed. New York : Harper & Row Inc., 1969.

ภาคผนวก

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการพบกลุ่ม
- ส่วนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ส่วนที่ 1

ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลส่วนตัวของท่าน
ตามความเป็นจริง

1. เพศ

1.1 [] เพศ

1.2 [] หญิง

2. อายุ

2.1 [] ต่ำกว่า 18 ปี

2.2 [] 18-25 ปี

2.3 [] มากกว่า 25 ปี

3. สถานภาพการทำงาน

3.1 [] ไม่มีงานทำ

3.2 [] มีงานทำ

ส่วนที่ 2

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการพบกลุ่ม

เป็นปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาทางไกล 3 ด้าน ได้แก่ กิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม และกิจกรรมต่อเนื่อง

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความสำคัญของปัญหาในกิจกรรมการพบกลุ่ม

- 5 หมายถึง ระดับปัญหามากที่สุด
4 หมายถึง ระดับปัญหามาก
3 หมายถึง ระดับปัญหปานกลาง
2 หมายถึง ระดับปัญหา^{น้อย}
1 หมายถึง ระดับปัญหา^{น้อยที่สุด}

ข้อที่	ปัญหา	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
	<u>กิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน</u>					
1.	ไม่มีการเตรียมความพร้อมในการพบกลุ่ม					
2.	ไม่มีการจัดกลุ่มแก้ปัญหาตามระดับความยาก-ง่าย					
3.	ไม่ส่งเสริมการแก้ปัญหาแบบประชาธิปไตย					
4.	ไม่แจ้งจุดประสงค์ในการทำกิจกรรมการพบกลุ่ม					
5.	ครูประจำกลุ่มขาดเทคนิคการนำเข้าสู่กิจกรรมกลุ่ม					
6.	ไม่จัดทำมีกิจกรรมอภิปรายประเด็นปัญหาอย่างกว้างขวาง					
7.	ขาดการส่งเสริมให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ					

ข้อที่	ปัญหา	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
8.	ครูประจำกลุ่มขาดทักษะกระบวนการในการจัดกิจกรรม การพบกลุ่ม					
9.	กิจกรรมการแก้ปัญหาไม่ตรงกับบทเรียน					
10.	ไม่มีการจัดกิจกรรมผ่อนคลายความเครียดคั่นเวลา					
11.	ขาดการส่งเสริมให้นักศึกษาให้กล้าแสดงความคิดเห็น					
12.	การลงข้อสรุปครูขาดการชี้แนะให้นักศึกษาคิดอย่างเป็นระบบ ด้วยตนเอง					
	<u>กิจกรรมเพื่อคุณภาพชีวิตและสังคม</u>					
1.	ไม่ได้จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาตนเอง					
2.	ขาดการปลูกฝังคุณธรรมในตนเอง					
3.	ไม่จัดกิจกรรมส่งเสริมเพื่อพัฒนาท้องถิ่น					
4.	ขาดการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม					
5.	กิจกรรมไม่สามารถนำเอาความรู้ไปปฏิบัติจริงได้					
6.	ไม่ได้นำเสนอปัญหาของชุมชนมาร่วมกันแก้ไข					
7.	ไม่ได้ส่งเสริมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน					
8.	ไม่ได้ส่งเสริมกิจกรรมร่วมกับชุมชน					
9.	ไม่ได้จัดให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรม ของชุมชน					
10.	ไม่ได้มุ่งให้นักศึกษาตระหนักถึงคุณค่าของวัฒนธรรมของชาติ					
11.	ไม่ได้ให้นักศึกษาร่วมกับชุมชนคิดแก้ปัญหา					
12.	ขาดการเสริมสร้างความสามัคคีระหว่างนักศึกษาด้วยกัน					

ข้อที่	ปัญหา	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
	<u>กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม</u>					
1.	ครูประจำกลุ่มไม่ได้มอบหมายงานล่วงหน้า					
2.	ครูประจำกลุ่มไม่ร่วมคิดเตรียมประเด็นที่จะอภิปรายกลุ่ม ครั้งต่อไป					
3.	ครูประจำกลุ่มไม่สรุปประเด็นปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้					
4.	ครูประจำกลุ่มไม่ได้เสนอแนะแหล่งค้นคว้าความรู้เพิ่มเติม					
5.	ขาดการนำเอาปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้มาแก้อีกครั้ง					
6.	ไม่ได้มอบหมายงานให้นักศึกษาติดตามปัญหาของแต่ละชุมชน					
7.	ไม่ได้ให้นักศึกษารายงานความต้องการของชุมชน					
8.	ไม่ได้เชิญวิทยากรมาให้ความแนะนำปรึกษา					
9.	ไม่ได้จัดให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติการแก้ปัญหากับชุมชนจริง					
10.	ขาดการประเมินผลการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง					
11.	ไม่ได้สรุปปัญหาที่แก้ไขได้และปัญหาที่ยังแก้ไขไม่ได้					
12.	ขาดการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการแก้ปัญหา					
	<u>กิจกรรมต่อเนื่อง</u>					
1.	ไม่มีการเตรียมความพร้อมในการพบกลุ่ม					
2.	ไม่มีการจัดกลุ่มแก้ปัญหาตามระดับความยาก-ง่าย					
3.	ไม่ส่งเสริมการแก้ปัญหาแบบประชาธิปไตย					
4.	ไม่แจ้งจุดประสงค์ในการทำกิจกรรมการพบกลุ่ม					
5.	ครูประจำกลุ่มขาดเทคนิคในการนำเข้าสู่กิจกรรมกลุ่ม					
6.	ไม่จัดทำมีกิจกรรมอภิปรายประเด็นปัญหาอย่างกว้างขวาง					

ข้อที่	ปัญหา	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
7.	ขาดการส่งเสริมให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ					
8.	ครูประจำกลุ่มขาดทักษะกระบวนการในการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม					
9.	กิจกรรมการแก้ปัญหาไม่ตรงกับบทเรียน					
10.	ไม่มีการจัดกิจกรรมผ่อนคลายความเครียดเป็นเวลา					
11.	ขาดการส่งเสริมให้นักศึกษาให้กล้าแสดงความคิดเห็น					
12.	การลงข้อสรุปครูขาดการชี้แนะให้นักศึกษาคิดอย่างเป็นระบบด้วยตนเอง					

ส่วนที่ 3

ปัญหาและข้อ เสนอแนะ เพิ่มเติม

ถ้าท่านมีปัญาและข้อ เสนอแนะ เพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม โปรด
เขียนในช่องว่างข้างล่างต่อไปนี้

1. กิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน

1.1 ปัญหา _____

1.2 ข้อ เสนอแนะ _____

2. กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม

2.1 ปัญหา _____

2.2 ข้อ เสนอแนะ _____

3. กิจกรรมต่อเนื่อง

3.1 ปัญหา _____

3.2 ข้อ เสนอแนะ _____

ขอขอบคุณการร่วมมือตอบแบบสอบถามทุกข้อ

(นายธีรภัทร์ สุวรรณชาติ)

ผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ นายฉัตรภัทร ชื้อสกุล สุวรรณชาติ

เกิดวันที่ 28 เดือนเมษายน พุทธศักราช 2500

สถานที่เกิด บ้านหนองไผ่ ต.พนาอินทร์แปลง อ.วังสะพุง จ.เลย

สถานที่อยู่ปัจจุบัน 2/29 ซอยเพิ่มทรัพย์ ถนนสุขุมวิท 1 แขวงบางแค เขตภาษีเจริญ
กรุงเทพมหานคร 10160

หน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ 2 ระดับ 5

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนธนบุรีวรเทพีพลารักษ์ ถนนเทอดไท แขวงตลาดพลู
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2525	พ.ศ. (พิเศษ) วิชาการศึกษา)
จาก กองส่งเสริมวิทยฐานะครู กระทรวงศึกษาธิการ
พ.ศ. 2526	พ.ศ. (พิเศษ) มัธยมศึกษา)
จาก กองส่งเสริมวิทยฐานะครู กระทรวงศึกษาธิการ
พ.ศ. 2530	(ศษ.บ.) ศึกษาศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกวิทยาศาสตร์
จาก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ. 2537	(กศ.ม.) การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร